

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	753 - 76 - 3
Дата	29 / 09 2017 г.

12
11
X

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Временна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите.

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД

За извършената дейност на Временната комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите.

Във връзка с установените отклонения в качеството на питейните води в някои райони на страната и опасенията от радиоактивното ѝ замърсяване, с решение на Народното събрание на 28 април 2017 г. бе създадена *Временна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите.*

Поради изключителната обществена значимост на въпроса, свързан със здравето на хората и широкия обществен интерес, комисията започна незабавна работа почти всекидневно, привличайки специалисти в областта на водите, водоснабдяването на населението и анализирането на риска за човешкото здраве. На 3 май 2017 г. единодушно бяха приети вътрешни правила за работата и дейността на Временната комисия, необходими за законовото основание на последвалите заседания, изслушвания на министри и компетентни представители на различни ведомства и научни среди в тази област, както и за последвалата работна среща в гр. Хасково, един от проблемните райони. Бяха докладвани водоизточници неотговарящи на нормативната уредба, същите бяха спрени, а някои от тях ограничени за ползване.

На няколко свои заседания Комисията подробно анализира наличните данни, изиска становища от всички ангажирани министерства, ведомства, научни организации и отделни експерти. Преобладаващото мнение на експертите е, че се касае за естествени геоложки процеси в резултат на които е формиран водоносен хоризонт с повишено съдържание на естествен уран, което от своя страна води до завишени стойности на общата алфа, бета активност във водите ползвани за питейно-битови нужди.

По отношение на закриването на уранодобива в Република България през 90-те години е необходим задълбочен анализ, оценка и съответстващи мерки до каква степен ефективно, комплексно и екологосъобразно е изпълнена програмата за рекултивация на уранодобивните находища. Какво влияние е оказал този процес върху статуса на водните тела и водоносни хоризонти, върху цялостната система за питейно-битово водоснабдяване.

На заседанието на комисията, проведено на 13 септември 2017 г. се докладва за постъпването на допълнителни данни, анализи, резултати от тях, както и предприети в периода конкретни мерки от различни инстанции. Обсъдено беше съдържанието на окончателния доклад, като в резултат на

предложенията, направени от председателя на временната комисия и от народните представители Йордан Апостолов, Атанас Костадинов, Александър Ненков, Андон Дончев и Манол Генов, членовете на комисията се обединиха около следното становище: Докладът да се оформи в три основни части и приложения: една констативна част по отношение на фактическата обстановка; втора - съдържателна част, с анализ на това, което се случва вкл. предприети действия; третата част - предложенията на Временната комисия за оптимизиране на базата на фактическата обстановка на анализа и съдържанието с конкретни предложения към институциите и приложения – всички поискани и постъпили материали, свързани с дейността на комисията.

Констативна част:

В отделни райони на страната, отклоненията в нормите за вода, ползвана за питейни нужди са по-чести и периодично се отчитат временни или трайни завишения в някои от показателите. На много места наличните водоизточници черпят вода от един и същ водоносен хоризонт (едно и също подземно водно тяло), което силно намалява възможностите за намиране на водоизточник с подходящи за консумация от човека води, дори при допълнително изграждане на нови водовземни съоръжения. Според експертите, представили становища по въпроса, съществуват различни възможности за решаване на проблема като: пречистване на сега използваните подземни водни тела; търсене на нови такива в близост до населеното място; изграждане/монтиране на различни пречиствателни съоръжения или изграждане на водопроводи, довеждащи вода с отговарящо на изискванията качество, от отдалечени водоизточници. Всички посочени начини изискват сериозни конкретни технически задания, предпроектни проучвания и сериозни инвестиции, които често не са по силите на съответните ВиК дружества и общини.

Предприети действия:

По повод на проблема, създадената междуведомствена работна група със заповед на тримата министри: на

здравеопазването, на регионалното развитие и благоустройството и на околната среда и водите, по искане на Временната комисия при Народното събрание, представи периодично резултати от извършените пробовземания и анализи, както и информация за незабавно предприетите мерки при установени отклонения от нормативните изисквания за качеството на водата и изключването им от водоснабдителните системи на съответните населени места. Тези водоизточници, които не отговарят по наредбата за водоползване и са в населени места, където икономически е невъзможно изграждането на нов водоизточник, да бъде „решен „ въпроса с питейната вода, както и за останалите нужди на хората.

Във временната комисия, по време на заседания и с писмена информация, категорично беше декларирано от здравните органи, управители на „ВиК” дружества и кметове на съответните населени места, че в резултат на предприетите мерки, няма питейна вода, доставяна до крайния консуматор с отклонения в изискванията за качество по здравнозначими радиологични показатели и представляваща реална или потенциална опасност за здравето на хората. Разбира се в отделни населени места, с изключени от водопреносната мрежа водоизточници съществуваше опасност от недостиг на вода и налагане на режим, на водоползване, ако последващите резултати от анализи от акредитирани лаборатории потвърдят отклонения в качеството на водата в тези водоизточници. При такива обстоятелства ще се наложи спешно търсене на алтернативни водоизточници или възможност за пречистване чрез съоръжения за пречистване на питейните води.

Резултатът от направените препоръки е налице – със заповед на тримата министри (МЗ, МРРБ и МОСВ) № РД-583/24.08.2017 г., на основание чл.45, ал.1 от Закона за администрацията във връзка с чл.9, ал.1, чл.10а, ал.4, т.1 и чл.189, т.1 от Закона за водите и чл.31, ал.1 и чл.32, ал.1 от Закона за здравето, бе създадена работна група в състав:

Съпредседатели:

Малина Крумова – заместник-министър, Министерство на регионалното развитие и благоустройство;

Атанаска Николова – заместник-министър на околната среда и водите;

Светлана Йорданова – заместник-министър на здравеопазването;

Членове:

инж. Иванка Виденова, директор на дирекция „Водоснабдяване и канализация“ - Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

инж. Ивета Маринова, началник на отдел „Стратегическо управление“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“. Министерство на регионалното развитие и благоустройство;

инж. Светла Христова, главен експерт в отдел „Стратегическо управление“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“, Министерство на регионалното развитие и благоустройство;

Валентин Гетов, държавен експерт в дирекция „Концесии и търговски дружества“, Министерство на регионалното развитие и благоустройство;

Красимира Бръмчева – и.д. директор на дирекция „Управление на водите“, Министерство на околната среда и водите;

Росица Петрова, държавен експерт в дирекция „Управление на водите“, Министерство на околната среда и водите;

Камелия Радева, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по водите;

д-р Ангел Кунчев – главен държавен здравен инспектор, Министерство на здравеопазването;

д-р Теодора Тодорова – директор на дирекция „Държавен здравен контрол“, Министерство на здравеопазването;

д-р Каталина Вълкова – държавен експерт в дирекция „Държавен здравен контрол“, Министерство на здравеопазването;

проф. д-р Здравка Велерианова, ръководител на Национален раков регистър;

проф. д-р Велерия Хаджидекова – директор на Национален център по радиобиология и радиационна защита;

Орлин Стоянов – заместник-директор на Национален център по радиобиология и радиационна защита;

доц. д-р Веселка Камбурова, директор на дирекция „Обществено здраве и здравен риск“. Национален център по обществено здраве и анализи;

д-р Соня Димитрова – директор на РЗИ Хасково;

проф. Александър Стрезов, Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика, Българска академия на науките;

проф. д-р Камен Канев, национален консултант по клинична токсикология, Военномедицинска академия;

проф. Божидар Гуцалов, Софийски университет;

Димитър Маргаритов, Председател на Комисия за защита на потребителите;

доц. д-р Тодорка Янковска-Стефанова, д.в.м., заместник-директор на Българска Агенция по безопасност на храните.

Междуведомствената работна група:

1. Да предложи предприемането на организационни мерки за взаимодействие и обмен на информация между компетентните органи и извърши анализ на законодателството в областта на водите, с цел подобряване на контрола върху качествата на водата, предназначена за питейно-битови и предотвратяване на възможен риск за здравето на населението;

2. Да обсъди и предложи варианти за трайно решаване на проблема с качеството на питейната вода в област Хасково и другите населени места, с доказани отклонения от нормите, с цел недопускане възникване на здравен риск за населението.

3. При необходимост в състава на работната група могат да бъдат привлечани и други експерти.

Извършени действия по Министерства и ведомства до момента:

Министерство на регионалното развитие и благоустройство представи информация, че към настоящия момент, в изпълнение на Заповеди за спиране експлоатация на обекти, от РЗИ Хасково, ВиК операторът е изключил съответно в ПС № 1- 5 кладенеца, ПС Болярово № 1 – 1 кладенец (Редки метали) и ПС № 2 всичките 4 кладенеца. Населението на град Хасково е уведомено да ограничи ползването на питейната вода за питейни нужди и приготвяне на храна. Продължава съвместният мониторинг от ВиК и МЗ на качеството на водата във водоснабдителната мрежа и МОСВ на качеството на водата в подземните водоизточници.

На 11 май 2017 г. Министерски съвет прие Постановление № 91 за одобряване на допълнителни трансфери чрез бюджета на МРРБ за 2017г. в размер на 1 930 000 лева за община Хасково за финансиране на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“. В изпълнение на ПМС № 91, на 11.07.2017г. е подписано Споразумение между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и община Хасково за трансфер на средствата, като в него се изисква дейностите по обекта да бъдат съобразени с Наредба №1 от 10 октомври 2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, с решенията на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на регистрирани повишени /наднормативни/ стойности на съдържанието на естествени радионуклиди (естествен уран, обща алфа и бета активност) в питейните води на територията на Република България и последиците за здравето на гражданите, както и с решенията на междуведомствената работна група, в случай че бъде създадена такава.

След проведена от Община Хасково процедура по договаряне без предварително обявление, на 25.07.2017 г. е сключен договор за обект: „Изпълнение на Инженеринг – проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР на обект

„Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ - Дублиране на 4 бр. кладенци в обсега на санитарно-охранителна зона „Северна зона“. Сключен е договор и за изготвяне на оценка на съответствието и осъществяване на строителен надзор на обекта.

Към настоящия момент са изготвени работни проекти, които са предадени на надзорната фирма за изготвяне на Доклад за оценка на съответствието. Същевременно текат съгласувателни процедури. Изпратено е Уведомление за инвестиционното намерение до РИОСВ Хасково, в отговор на което са получени указания за представяне на искане за необходимостта от ОВОС и плащане на такса.

От „ВиК“ ЕООД Хасково са внесени заявления в Басейнова дирекция Източнореломорски район за изменение на Разрешение за водовземане от подземни води, и за учредяване на Санитарно охранителни зони около 8 броя кладенци.

На 17.08.2017 г. е обявена обществена поръчка за изпълнение на обект „Изпълнение на Инженеринг – проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ с две обособени позиции: Обособена позиция №1: Строеж „Дублиране на 1 бр. тръбен кладенец в района на вододайна зона „Узунджово II“ и Обособена позиция №2: Строеж „Дублиране на 3 бр. тръбни кладенци в района на вододайна зона Източна зона“.

Оферти се приемат до 25.09.2017 г.

На 18.08.2017 г. е обявена обществена поръчка за „Избор на изпълнител за изготвяне на оценка на съответствието и осъществяване на строителен надзор на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ по обособени позиции. Оферти се приемат до 27.09.2017 г.

Предстои изготвяне на документация и обявяване на обществена поръчка за проектиране и изграждане на

допълнителни водопроводи. С цел подготовка на документи за изместване на водопровод в „Източна зона“, поради пропадане, с „ВиК“ ЕООД Хасково се обсъжда ново трасе.

Министерство на околната среда и водите

В периода след установяване на проблемите в питейно-битовото водоснабдяване в района на гр. Хасково (месец април – месец септември 2017 г.) Министерството на околната среда и водите (МОСВ), в рамките на своята компетентност за управление на природните води:

- Участва активно при установяване на фактическите обстоятелства и отклоненията в качеството на природната вода, използвана за питейно-битово водоснабдяване и разпространение на замърсяването в района на Хасковската котловина, включително чрез оказване на съдействие на органите на здравния контрол и анализиране на проби от водата, използвана за питейни цели;

- Установи, със заповед на министъра на околната среда и водите, процедура за ефективно взаимодействие между структурните звена на МОСВ за бързо уведомяване на компетентните органи - Министерството на здравеопазването и Българската агенция за безопасност на храните, при установяване на нехарактерни замърсявания при изпълнение на регулярния мониторинг на водите или при собствения мониторинг на водите, изпълняван от титуляри на разрешителни.

- Извърши анализ на всички възможности за осигуряване на вода за питейно-битово водоснабдяване в района на гр.Хасково от други източници на подземни или повърхностни

води и го предостави на междуведомствената работна група (МРГ) създадена със заповед на министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите, за установяване и разрешаване на проблемите в района на гр.Хасково.;

- Събра и анализира наличните до момента данни от мониторинг в района на находища на редки метали и ги предостави на Временната комисия и на МРГ;

- Извърши проверка за издадени разрешителни за водовземане за осигуряване на вода за питейно-битово водоснабдяване в района на всички регистрирани в Националния геоложки фонд находища, проявления и участъци с установени повишени съдържания на уран в скалите. Тези райони са разположени на територията на области Благоевград, Бургас, Видин, Враца, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Сливен, Смолян, София, Стара Загора, Хасково и Ямбол. Информация за районите, в които е установено наличието на съоръжения за питейно водоснабдяване са предоставени на междуведомствената работна група. В момента МОСВ разработва програма за мониторинг на водите в рисковите райони, която ще бъде изпълнявана до края на 2017 г и през 2018 г.

- Извърши проверка за издадени разрешителни за водовземане за осигуряване на вода за питейно-битово водоснабдяване в района на всички регистрирани в Националния геоложки фонд находища, проявления и участъци с установени повишени съдържания на уран в скалите. Тези райони са разположени на територията на области Благоевград, Бургас, Видин, Враца, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Сливен, Смолян, София, София-град, Стара Загора, Хасково и Ямбол. Информация за районите, в които е установено наличието на съоръжения за

питейно водоснабдяване са предоставени на междуведомствената работна група. В момента МОСВ разработва програма за мониторинг на водите в тези райони, която ще бъде изпълнявана до края на 2017 г и през 2018 г.

- Извърши анализ на законодателството по водите и подготви предложения за нормативни и практически мерки за подобряване на координацията и обмена на информация между отговорните ведомства и за подобряване на информираността на гражданите, които в момента се разглеждат в рамките на МРГ.

Министерство на здравеопазването, извършващо контролен мониторинг за качеството на питейната вода при крайния потребител („на кран“), извърши целенасочена проверка по отношение качеството на питейната вода, която показва, че макар и ограничено, проблеми с наличие на естествен уран и повишена алфа - активност в питейната вода са установявани в редица населени места в Хасковска област, Пловдивско, Пернишко, районите на Велинград и в отделни малки населени места в Благоевградска, Бургаска и др. области.

Националният център по радиобиология и радиационна защита извърши експертни оценки на индикативната доза от поглъщане на радионуклиди с питейна вода, която показва стойности в границите на нормата.

При установяване на несъответствие с нормативните изисквания при контролния мониторинг, както и при получаване на информация от други органи, имащи задължение да извършват мониторинг на водите (ВиК операторите, Министерство на околната среда чрез съответните Басейнови дирекции) са предприети навременни и адекватни мерки, които са в правомощията на здравните власти, с цел защита на здравето на населението,

В допълнение, здравните власти обърнаха внимание, че трайни отклонения в качеството на питейната вода има и по други химични показатели: нитрати, манган, желязо, хром и др., като най-голям и обхващащ голяма част от територията на България е проблемът със замърсяване на питейните води с нитрати. За установяваните несъответствия многократно са информирани компетентните ведомства (Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, водоснабдителните дружества, Министерство на околната среда и водите) за необходимостта от предприемане на най-подходящите технически решения за подобряване качеството на питейната вода.

Предприетите от органите на държавния здравен контрол мерки са: издаване на предписания до ВиК операторите за извършване на проучване на причините за отклоненията, провеждане на допълнителни анализи на водите, предприемане на адекватни мерки от страна на ВиК операторите за отстраняване причините за констатираните отклонения; издаване на заповеди и предписания за налагане на ограничения в ползването и подаването на вода, своевременно информиране на населението за наложените забрани и ограничения.

С тези мерки е постигнато недопускане ползването на питейна вода, създаваща риск за здравето на населението, но проблемът по своята сложност и обхват излиза извън правомощията, компетенциите и възможностите на Министерство на здравеопазването.

Необходими са координираните действия на няколко министерства:

Министерство на регионалното развитие и благоустройството – в чиито ресор са водоснабдителните дружества – „ВиК” операторите, които са задължени да извършват мониторинг на водите, подавани към потребителите и да

предлагат и реализират необходимите технически решения за подобряване качеството на питейната вода;

Министерство на околната среда и водите и регионалните му структури, които осъществяват наблюдението и мониторинга на подземните и повърхностните водни тела, използвани за питейни нужди и чрез анализ на данните от получените резултатите следва да подпомагат Министерство на регионалното развитие и благоустройството и водоснабдителните дружества при избора за най-правилните технически решения и да предлагат некомпрометиращи източници за добиване на вода за питейно-битови цели;

Министерство на здравеопазването и регионалните му структури да продължат редовния контролен мониторинг на качествата на питейната вода на крана при потребителя и своевременно да предприемат необходимите действия за недопускане на риск за здравето на населението, включително като прекратяват включването във водоснабдителните системи на води от водоизточници с отклонения от нормите за качество на питейната вода;

Министерство на икономиката и дружество „Екоинженеринг – РМ“ ЕООД, създадено с ПМС 74/27.03.1998 г., което изпълнява всички дейности по премахване на последствията от добива и преработка на уранова суровина в Република България - техническа ликвидация, техническа и биологическа рекултивация, пречистване на води и мониторинг на околната среда в закритите уранодобивни обекти.

Министерство на енергетиката – във връзка с информация за подземните богатства и геофонда.

Министерство на земеделието, храните и горите да извърши анализ, при необходимост и с други ведомства, на хранителните продукти, произведени в райони където водата не отговаря на нормите върху здравето на населението; на качеството на животновъдна продукция – месо и мляко от животни

консумирали вода в отклонение на нормите, както и растениевъдна продукция, напоявана с вода в отклонение на нормите. Министерството и неговите регионални структури, да въведат задължителното прилагане на добрите земеделски практики при обработване на земеделските земи и да следят за неговото изпълнение, особено засилено върху обработваемите площи, попадащи в санитарно-охранителните зони на водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, включително и за спазването на определените забрани за използване на торове и препарати за растителна защита.

Селскостопанската академия да извърши проучване относно районите, разположени в близост до обектите с ликвидиран уранодобив, с цел идентифициране на потенциално замърсени територии, използвани за пашуване на селскостопански животни и да предприеме необходимите мерки за недопускане радиоактивно замърсяване на продукцията от тези животни.

В координираните действия на посочените ведомства, при необходимост трябва да се включват още **Българска Агенция по Безопасност на храните; ИРАЗР „Никола Пушкин“, София; Научните институти на Българска академия на науките, Университетите** и научните организации, работещи в тази сфера, които могат и следва да посочат икономически изгодни решения, като конкретни технологии и съоръжения за пречистване, нови сондажи, пренос на вода от други източници и др.

По информация на проф.дхн.Александър Стрезов – ИЯИЯЕ-БАН бе направена среща в кабинета на председателя на БАН между прокурори - областен на Пловдив, районен от Хасково и следовател от Хасково и експерти от Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика – БАН и Геологически институт – БАН. На срещата бяха формулирани въпроси от прокуратурата

към експертите и бе осигурен достъп до получаваните данни за състоянието на питейната вода в гр.Хасково. Уточнено бе ново вземане на проби от водата в [Хасково и последващо детайлно определяне на състава им- наличие на уран, торий, радон, дъщерни продукти на урана – полоний и олово. Пробовземането бе извършено от експерти в края на м.юли и след това пробите бяха транспортирани в ИЯИЯЕ – БАН за извършване на радиохимичен анализ. Междувременно бе извършен преглед на наличните данни за количествата уран в различни проби, взимани от – Национален Геофонд при Министерство на енергетиката, Изпълнителна агенция на Околната среда и водите при МОСВ, Екоинженеринг РВ-ЕООД, Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“- Пловдив и Национален център по радиобиология и радиационна защита при МНЗ. Направена е експертиза за геоложката структура на земните маси в околността на град Хасково, за да се оцени наличието на естествени радиоактивни изотопи- главно алфа лъчители в геоложката структура на землището около Хасково и влиянието на извършвания добив на уранова руда там.

Всички получени данни ще бъдат обобщени и изпратени до прокуратурата като експертиза на вещите лица з в подземните а установяване причината за повишените съдържания на уран и обща алфа активност в подземните води, възможни източници и пътища за тяхното проникване.

Комисията препоръчва на пряко ангажираните ведомства по - добра координация, подобряване на взаимната информираност, включването на необходимите експерти в тази сфера и подобряване на контрола, включително задължително извършване на законодателно предвидения мониторинг за качеството на водата, а не заплащане на глоби за не извършената дейност. Резултатът от направените препоръки е налице – с нова заповед на тримата министри (МЗ, МРРБ и МОСВ) се възобнови

работата на междуведомствената работна група по качеството на питейните води, с актуализиран и допълнен експертен състав.

На базата на многостранната информация и анализи, които бяха представени на Временната комисия, отново посочваме, че най-ефективната мярка за дългосрочното решаване на проблема ще бъде ангажирането на посочените министерства и ведомства,.

Временната комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите предлага:

I. Междуведомствената група, създадена със заповед на тримата министри по настояване на временната комисия да има постоянно действие и да:

1. и да уточни в шестмесечен срок –до 31.03.2018 г., изискванията в различните нормативни документи – кои са индикативни, кои са препоръчителни и кои са задължителни, с оглед уеднаквяване подхода при вземане на решения и обявяване отклонения от изискванията за качеството на водите.

2. уреди трайно регламентирания в нормативните актове обмен на информация относно качеството на водите, включително самосезиране, санкции и предприемане на координирани действия при сигнали за отклонения от нормите за качество на водите (в природни водни тела, водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, „на кран” при крайния потребител) със срок шест месеца до 31.03.2018 г.;

3. предложи организационни мерки за взаимодействие и обмен на информация между компетентните органи, с цел подобряване на контрола върху качествата на водата, предназначена за питейно-битови цели и предотвратяване на възможен риск за здравето на населението. Препоръчваме да се разработи единен механизъм за обмен на информация между компетентните органи, взаимодействие и взимане на съвместни

решения при възникване на подобни ситуации с качеството на питейната вода в бъдеще.

4. да бъде предупредено население при ограничаването на ползването на водата в съответния район, като едновременно с това се информира за последиците за здравето при употребата ѝ.

5. насочваме вниманието на междуведомствената работна група към предложението на кмета на гр.Велинград, за наличието на водоизточник, който отговаря на нуждите и нормите за питейно водоползване /извор Клептуза/ с който е възможно бързо да бъде решен проблема за недостига на вода във Велинград с минимални средства. /Приложение № 11/

II. В населените места с проблеми в качеството на подаваната за консумация вода с питейно-битови качества да се създаде механизъм за солидарно финансиране на такива обекти, тогава когато изграждането им е икономически нецелесъобразно и не може да бъде осъществено чрез цената на водата.

III. Предложения за законодателни промени, свързани с качеството на водите във водопроводната мрежа, следва да бъдат внасяни в Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление, където попадат и „ВиК” дружествата;

IV. Да бъдат завишени санкциите за ВиК операторите при неспазване на изискванията за мониторинг на питейните води.;

V. При получаване на данни за повишено и за наднормативно съдържание на естествени радионуклиди и тежки метали във водите, независимо от източника на информация и технологията на изследванията, незабавно да бъдат уведомявани съответните министерства и междуведомствената работна група и населението.

VI. Министерство на икономиката да извърши актуална оценка и анализ на състоянието на закритите уранодобивни обекти в Република България, включващо експертно проучване на място и да докладва резултатите на междуведомствената работна група. На базата на такава оценка и анализ да се изготви адекватна към момента програма за трайно опазване на околната среда от последствията от добива и преработка на уранова суровина.

На обекти от бившия уранодобив на които при обследването е констатиран масивен водоизлив на руднични води замърсени с естествен уран, създаващи предпоставки за възникването на здравно-екологичен риск за населението и околната среда да се предприемат мерки за изграждането на пречиствателни съоръжения.

VII. Междуведомствената работна група и органите на местното самоуправление да възложат изготвянето на оценка за необходимите финансови средства касаещи предприемането на необходимите конкретни практически мерки свързани с изграждането на съответни пречиствателни съоръжения за намаляване съдържанието на естествен уран и тежки метали във водите ползвани за питейно-битови нужди от водоизточници с над нормативни съдържания на същите.

VIII. Институции и ведомства, свързани с водовземане, водопроводни системи, водоподаване и контрол за качеството на водите предназначени за питейно-битова консумация да предложат решение на въпроса с обезпечеността на лабораторните изследвания за наличието на естествен уран;

IX. Здравните институции и ведомства, да извършват анализ на данните за водите за питейно – битови нужди и при установени несъответствия по радиологични показатели и при необходимост да извършват оценка на здравно-радиационния риск и здравения статус на населението;

X. Министерство на земеделието, храните и горите:

Селскостопанската академия да извърши проучване относно районите, разположени в близост до закритите уранодобивни

обекти, с цел идентифициране на потенциално замърсени територии, използвани за пашуване на селскостопански животни и да предприеме необходимите мерки за недопускане на замърсяване на продукцията от тези животни с естествени радионуклиди, тежки метали, както и замърсяване с нитрати и фосфати при употребата на азотни, фосфорни и калиеви торове.

XI. Междуведомствената работна група на шестмесечие да уведомява за резултатите от дейността си Народното събрание.

На базата на многостранната информация и анализи, които бяха представени на Временната комисия, най-ефективната мярка за дългосрочното решаване на проблема ще бъде ангажирането на посочените министерства, като за целта беше възстановена дейността на създадената междуведомствена работна група.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Резюме от доклада на „Екоинженеринг-РМ“ ЕООН с техен изх.№ 276/20.06.2017 и наш Вх.№ ВКРЗ-713-00-1 – от 16 стр.

2. Селскостопанска академия – Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкиров“ с техен Изх. № РД-29-20/07.06.2017 г. , с Наш Вх. № ВКРЗ-705-00-1/08.08.2017 г. – 9 бр. стр. включващи – заповеди и сертификати, както и писмо.

3.Министерство на здравеопазването – Национален център по обществено здраве и анализи с техен Изх.№ 142/23.0.2017г., и наш Вх.№ ПГ-735-00-5/25.05.2017 г. – 9 бр. стр.

4.Община Велинград с техен Изх.№ 01-00-14/2305.17 г. и наш Вх.№ АД -722-00-37/26.05.2017 г. – 4 бр. стр.

5. Регионална здравна инспекция – Бургас с техен Изх.№ 16-02-4/09.06.2017 г. – 2 бр. стр.

6. Прокуратурата на Република България- Главен Прокурор – с Изх.№ 750/19.06.2017г. и наш Вх. № ВКРЗ-727-00-1/19.06.2017 г. , със справка от Районна Прокуратура Хасково. Изх. 651/16.06.2017 г. – 6 бр. стр.

7. „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, с техен изх. № ВиК -3342/10.07.2017 г. – 5 бр. стр.

8. Междинен доклад на Временна комисия с Вх.№ 753-76-2/12.07.2017 г. – 7 бр. стр.

9. Резюме от Министерство на околната среда и водите с изх. № 02-00-21/01.08.2017 г. – 5 бр. стр.

10 . Заповед – от Министерство на регионалното развитие и благоустройство, Министерство на околната среда и водите и Министерство на здравеопазването – Заповед № АД – 583/24.08.2017 г. /Копие/

11. Доклад от кмета на община Велинград с информация Изх.№ 13-00/52 от 20.09.2017 г. - 32 бр. стр.

12. Писмо от Министерство на регионално то развитие и благоустройство с техен изх.№ 02-02-175/25.09.2017 г.

13. Писмо-Копие от Министерство на земеделието, храните и горите с техен Изх.№ 0411-33/02.05.2017 г.

Въз основа на проведеното редовно заседание на Временната комисия на 27.09.2017 г., членовете на комисията приеха окончателния доклад с 10 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
на Временната комисия:

ГЕОРГИ КОЛЕВ

„ЕКОИНЖЕНЕРИНГ - РМ“ ЕООД

1505 гр. София бул. "Ситняково" № 23 тел./факс: 02/ 975 3118 e-mail: office@ecoengineering-rm.bg www.ecoengineering-rm.bg

ИЗ № 267 / 20.06.17г.

Наш идентификационен индекс и дата

ВКРЗ-713-00-1
20.06.17г.

ДО
Г-Н ГЕОРГИ КОЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ЗА
УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО ОПАСНИТЕ
И КОНКРЕТНИТЕ СЛУЧАИ НА РАДИОАКТИВНО
ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПИТЕЙНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЧИНИТЕ ЗА ТЯХНОТО
ВЪЗНИКВАНЕ И ПОСЛЕДИЦИТЕ ЗА ЗДРАВЕТО
НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
гр. София, 1000, пл. „Княз Александър I“ №1

ОТНОСНО: Изпълнение на решение на Временната комисия от 14.06.2017 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В изпълнение на решение на Временната комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите на заседание проведено на 14.06.2017 г. приложено Ви изпращаме „Доклад за радиационен мониторинг на водите от бившите уранодобивни обекти в Република България и състоятието на обектите и съоръженията към тях за периода 1998-2017 г.“ (резюме).

ПРИЛОЖЕНИЕ: Доклад за радиационен мониторинг на водите от бившите уранодобивни обекти в Република България и състоятието на обектите и съоръженията към тях за периода 1998 – 2017 г. (резюме).

С уважение,

УПРАВИТЕЛИ:

ИНЖ. ЛУКО МАРИНОВ

ИНЖ. ВЕЛЪО ИЛИЕВ

„ЕКОИНЖЕНЕРИНГ - РМ“ ЕООД

1505 гр.София бул."Ситняково"№ 23 тел./факс:02/ 975 3118 e-mail:ekoengineering_rm@abv.bg www.ecoengineering-rm.bg

ДОКЛАД

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ РАДИЦИОННИЯ МОНИТОРИНГ
НА ВОДИТЕ В РАЙОНИТЕ НА ЗАКРИТИТЕ
УРАНОДОБИВНИ ОБЕКТИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
И СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЕКТИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА В
ТЯХ ЗА ПЕРИОДА 1998 -2017 Г.

(РЕЗЮМЕ)

УПРАВИТЕЛИ:

ИНЖ. ЛУКО МАРИНОВ

ИНЖ. ВЕЛЪО ИЛИЕВ

София, юни 2017 г.

Съкращения

КЕ – Комитет по енергетика
МЕЕР – Министерство на енергетиката и енергийните ресурси
МИЕ – Министерство на икономиката и енергетиката
МИЕТ – Министерство на икономиката енергетиката и туризма
КС – Консултативен съвет към МИЕТ
МИ – Министерство на икономиката
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
МЗ – Министерство на здравеопазването
НЦРРЗ – Национален център по радиобиология и радиационна защита
ИАОС – Изпълнителна агенция по околна среда
ХЕОП – Хидроекологична оценка и прогноза
ЛРОЙС - Линия за регенерационна очистка на йонообменни смоли
ОС – Околна среда
СВН - Статично водно ниво
ДВН - Динамично водно ниво
РЕОП – Радиологична експертиза и прогноза
ТЛ – Техническа ликвидация
ТБР – Техническа и биологическа рекултивация
ВММ – Водостовна мониторингова мрежа
ЛММ – локална мониторингова мрежа
МП – Мониторингов пункт
НП – Наблюдателен пункт
ПН – Пункт за наблюдение
ПК – Пункт за контрол
ПТВ - Повърхностно течащи води
ПДН – Предельно допустими норми
ПДК – Предельно допустима концентрация
ДТБО – Депо за твърди битови отпадъци
ПС/ЦПС -Помпена станция/ Централна помпена станция
ВШ – Вертикална шахта
НШ –Наклонена шахта
Щ – Щолна: Хоризонтална минна изработка с излаз на повърхността
ЗВ – Закон за водите
ИСОЗУРВ – Инсталация за сорционна очистка на замърсени с уран руднични води
ПСОВ – Пречиствателна станция за отпадни води
РП – Работен проект
ПП – Прединвестиционни (Предпроектни) проучвания
ГПР – Геолого-проучвателни работи

РЕЗЮМЕ

на Доклада за резултатите от радиционния мониторинг на водите в районите на закритите уранодобивни обекти в Република България, състоянието на обектите и съоръженията в тях за периода 1998 -2017 г.

Настоящият Доклад е изготвен в изпълнение на Решение на КС към Министерството на икономиката от Протокол № 131/21.04.2017 г.

Докладът отразява резултатите от извършвания от „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД радиационен мониторинг на водите в районите на закритите уранодобивни обекти в Република България включени В „Програмата за комплексен радиационен мониторинг на околната среда в районите на закритите уранодобивни обекти в Република България за периода 2016-2019 г.,“ включени в списъка към чл. 1 на ПМС №74/27.03.1998 г. Едновременно с анализиранияте данни от мониторинга на водите, подробно е описано и състоянието на закритите обекти. Програмата 2016 -2019 г., е утвърдена от Министъра на Икономиката с Протокол № 121/29.01.2016 г..

Цялата дейност на „Екоинженеринг-ЕМ“ ЕООД по отношение контрола възху качествата на водите в районите на обектите е регламентирана от ПМС №74/1998 г., и от Наредба № 1/15.11.1999 г. „За нормите за целите на радиационната защита при премахване на последствията от добива и преработка на уранова суровина.”

Дружеството контролира единствено и само подземните и повърхностните води в посочените райони. В неговите задължения не влиза контрола върху качествата на водите за ПБН, които са в задълженията на ВиК дружествата, като е отбелязано в Наредба № 9(Раздел II, чл.3 и РазделIV,чл. 7). По тази причина с Решение на КС в Протокол № 88/09.12.2009 г., показателят за обща α -активност беше смет от обхвата на лабораторните анализи на водните проби.

Това, че дружеството взема проби от няколко водовземни съоръжения за ПБН, то е единствено с цел контрол на показателите по ПДН по Наредба № 1/15.11.1999 г.

Необходимостта от цялостен доклад за резултатите от мониторинга на водите, както и за актуалното състояние на закритите уранодобивни обекти е в отговор на възникналия проблем с повишените съдържания на естествен уран в сондажните кладенци на ПС за питейно-битово водоснабдяване в гр. Хасково и естествено от сериозният обществен интерес за причините довели до проблема.

Във връзка с така създалото се положение и известно напрежение сред обществото сме длъжни да заявим следното: „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД още през 2004 г., на заседание на КС към МЕЕР - Протокол № 51/05.10.2004 г., на КС към МЕЕР е представил обстоен Анализ за резултатите от мониторинга на водите със данни за периода от 1991 г., до 2003 г.

За състоянието на мониторинговите пунктове и водоизточниците са информирани компетентните органи в лицето на тяхните представители в Консултативния съвет, като им е предоставена информацията от анализа.

„Екоинженеринг-РМ“ЕООД се надява, че другите институции отговарящи за мониторинга на питейните води като В и К Хасково, Регионалната здравна инспекция и Басейновата дирекция са предоставили на почитаемата Парламентарна комисия подробни доклади за изпълнявания от тях мониторинг, съгласно Наредба № 9/2001 г., Раздел IV, чл. 7, за съпоставяне с нашите данни. Така Комисията ще има достатъчно материал за решаване на проблема с питейните води в Хасково.

Подчертаваме още веднъж, че мониторинга на питейните води не е задължение на „Екоинженеринг-РМ“ЕООД, а на ВиК дружествата по региони.

Следващият анализ на резултатите включва обработените данни от всички обекти и участъци, в периода 1998 -2011 г. Анализът е разгледан и приет на заседание на КС към МИЕТ с Протокол № 102/09.10.2012 г. Всички данни на хартиен и оптичен носител са предоставени на компетентните органи в лицето на ИАОС на МОСВ и НЦРРЗ към МЗ.

Настоящият Доклад анализира данните от радиационния мониторинг на водите за посочения период 1998 г., до I-во тримесечие на 2017 г. За всеки отделен обект, където има изпълнени дейности по ТЛ, ТБР, обследване за разбити устия на минни изработки, както и оценки на състоянието, същите са включени към съответния обект или участък, за да се получи цялостна оценка за състоянието на обектите към настоящия момент.

Принципите въз основа на които е извършен анализът на качествата на водите, предмет на ведомствен мониторинг са **на базата на оценка и сравнение на регистрираните нива по отделните обследвани параметри и сравняването им спрямо регламентираните чрез съществуващата нормативна база лимитиращи стойности за тях.**

Опробването на водите в обектите и участъците се извършва всяко тримесечие, като целогодишно всички обекти и участъци се опробват за радиационни показатели - естествен уран, радий и обща β -активност. В зависимост от степента на радиационния риск по химическите показатели обектите и участъците се опробват всяка година както следва: Обекти и участъци с висок радиационен риск двукратно, със среден риск еднократно, а с нисък риск еднократно на всеки две години.

Приети са осем показатели, които имат решаващо влияние върху качествата на водите във всички обекти: Това са **уран, радий, β -активност, сулфати, олово, флуориди, желязо и манган.** Допълнително са индикирани и пет тежки метали- **мед, кадмий, никел, арсен и селен**, които под формата на съпътстваща сулфидно-полиметална минерализация, участват в общата картина на влиянието на уранодобивната дейност върху водите.

По тези критерии отразяващи съдържанието на вредните компоненти и сложността на хим. състав, водите са отнесени към две основни групи:

- I-ва група: води с разширен обхват на лаб. анализи - 13 показателя *;
- II-ра група: води със съкратен обхват на лаб. анализи - 11 показателя**.

В първата **група*** попадат 15 обекта: ПХП "Металург", "V-та шахта", у-к „Чора“, у-к „Искра“, у-к "Селище", обект „Бабешка река“, обект „Мелник“, обект „Сугарево“, у-к Борче“, у-к "Орлов дол", у-к "Мъдрец", у-к „Владимирово“, обект "Крупник", обект „Сърница“, обект „Планинец“;

Във втората **група**** попадат останалите 18 обекта, в които има действаща мониторингови пунктове за води, а именно: "Дружба 1 и 2", рудник "Сливен", "Шахти 7 и 8", "Изгрев", Шахта "Смоляновци", рудник "Бялата вода", участък карьера "Сенокос", рудник „Пробойница“ у-к "Чешмата", у-к "Дебър", у-к "Навъсен", у-к "Троян", "Здравец", "Брежани", у-к "Игралище", у-к "Габра" обект "Партизанска (Кирилова) поляна".

Пречиствателните съоръжения - ИСОЗУРВ/ПСОВ не се причисляват към нито една от двете групи, тъй като показателите по които се извършва контрола върху качествата на водите се определя от басейновите дирекции и е задължителен за периода на действие на разрешителното, ако не бъдат препоръчано друго от органа издал разрешителното.

В основата на изпълнението на Комплексната програма и в частност на дейностите по мониторинга на водите, е залегнала класификацията в Приложение №.7 към т.4.1.(Приложение № 1) Класифиция на обектите за ликвидиране на последствията от добива и преработка на уранова суровина от списъка в Приложение No.1 към чл.1, ал. на ПМС 74/1998 г., по степен радиационния риск за водите, откъдето произтича заложения режим и честотата на опробване на водите.

Трябва да се подчертае, че получаваната информация от дейностите по мониторинг на водите и състоянието на околната среда в районите на закритите уранодобивни обекти е обществено достъпна информация, която може да се предоставя от страна на „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД на всяка държавна институция при поискване, за характеристика на конкретен обект, под формата на становище или експертно заключение.

Мониторингът представлява **"информационна система за наблюдение, оценка и прогноза на състоянието на природната среда, определяне на степента на антропогенно въздействие върху нея, както и факторите на това въздействие"**.

По Програмата за комплексен радиационен мониторинг на ОС в закритите уранодобивни обекти „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД изпълнява три типа мониторинг:

- Мониторинг по ПМС №74/1998 г., обхващащ посочените обекти и участъци в Приложение №7 - общо 33 обекта и участъка от бившия уранодобив с установени локални мрежи за наблюдение и контрол включващи 136 мониторингови пункта (МП) (Приложение № 1 към текста на Доклада);

- Собствен мониторинг по Закона за водите на четири пречиствателни съоръжения, както следва: Три пречиствателни „Инсталации за сорбционна очистка на замърсени с уран руднични води“ (ИСОЗУРВ), една Пречиствателна инсталация за отпадни води (ПСОВ) и Разрешително за заустване на дренажни води от хвостохранилище Бухово без предварително пречистване в р.Буховска.

- Хидробиологичен мониторинг: Съгласно Писмо № изх. № МП - 02 - 068/10.04.2012 г, Басейнова дирекция "Източно-Беломорски район"(ИБР) гр. Пловдив, за хидробиологичен мониторинг на р. Очупница, преди и след ИСОЗУРВ "Бялата вода", на основание Заповед № РД-412/15.06.2011 г., на Министъра на Околната среда и водите.

Анализът на данните за периода 1998 – 2017 г. следва последователността на обектите, както са записани в класификацията на НЦРРЗ за висок среден и нисък риск, *и е отнесен само за действащите към момента обекти и участъци и мониторинговите пунктове в тях.*

Възприетият подход на визуализация чрез логнормални диаграми за поведението на радионуклидите (естествен U, Ra (раий), обща α и β -активност) в посочения период, дава и най-добра представа за тенденциите в тяхното поведение, апроксимирани във времето чрез модела на логаритмично-нормалното разпределение. Диаграмите отразяващи динамиката в съдържанията на радионуклиди са приложени след данните по пунктове за всеки обект.

ОБЕКТИ С ВИСОК РАДИАЦИОНЕН РИСК ЗА ВОДИТЕ:

Групата включва пет обекта/участъка всички от класическия добив на уран, а в следствие и комбиниран с прилагането на геотехнология за извличането на метала, като следва: Рудник „Дружба“ 1 и 2 с. Елешница; Обект ПХП „Металург“ и хвостохранилище; Рудник „Сливен“, Участък „Пета шахта“ и участък „Наречен“.

В състава на локалните мрежи за мониторинг на водите в изброените пет обекта са включени 31 мониторингови пункта (МП) от които 9 пункта за повърхностно течащи води, 21 пункта за подземни води и един пункт за води за питейни води.

На два пункта за подземни води предстои играждането на пречиствателни съоръжения:

- Щолна № 9 на рудник „Дружба“ с. Елешница, изливните води от която са със средно съдържание на естествен уран около 2,5- 2,8 mg/l, са изпълнени предпроектни проучвания за изграждане на пречиствателно съоръжение. Понастоящем процедурата е по отреждане на терен, ПУП придобиване на собственост и получаване на виза за проектиране.

- Щолна № 93 от участък „V-та Шахта“ на Буховското рудно поле, изливните води от която са със средно съдържания около 1,6-2,0 mg/l. След извършените прединвестиционни проучвания за изграждане на пречиствателно съоръжение, процедурата в момента е на фаза отреждане на терен, преотстъпване право на строеж и издаване на виза за проектиране.

Освен тези два пункта за изграждане на пречиствателно съоръжение се предвижда Щолна № 19 и сондажът на самоизлив 10-56 на участък „Наречен“, но там е района на биосферния резерват „Червена стена“ и засега проблемите са трудно преодолими.

Всички останали пунктове групата обекти и участъци с висок риск продължават да се наблюдават, като при констатиране на трайна тенденция към повишение на радионуклидите ще бъде предвиден за включване в схема за пречистване, или забрана за ползване и запечатване. Като пример за това са щолна № 13 в Сливен и шахтовият кладенец в кв. Сеславци от участъка на „V-та Шахта“.

ОБЕКТИ СЪС СРЕДЕН РАДИОЛОГИЧЕН РИСК ЗА ВОДИТЕ:

В класификацията на НЦРРЗ по степен на радиологичния риск в тази група са включени общо 12 обекта, участъка и два рудника с 56 мониторингови пункта и един пункт за хидробиологичен мониторинг. В тази група обекти също има уранови рудници с класически и комбиниран добив (геотехнологичен добив - по метода In Situ Leaching-ISL).

Обектите и участъците са: 1. Шахти № 7 и 8 (Смолян), 2. Участък "Изгрев" на рудник „Доспат“ (с. Барутин), 3. Шахта "Смоляновци" (с. Смоляновци) 4. Участък "Селище" общ. Велинград, 5. Рудник "Бялата вода" (Костенец), 6. Участък "Сенокос" (с. Сенокос), 7. Участък "Чора" (Бухово), 8. Участък "Искра" (с. Кътина), 9. Рудник "Пробойница" (с. Пробойница), 10. Обект "Бабешка река" (Разлог) 11. Обект "Мелник" (Мелник) 12. Обект "Сугарево" (Мелник);

На рудник „Бялата вода“ -общ. Костенец от 1999 г., е изградено и функционира инсталация за сорбционна очистка на замърсени с уран руднични води (ИСОЗУРВ).

В тази група от обекти/участъци поради специфични особености на находищата и релефа, изграждане на пречиствателни съоръжения обхваща повечето пунктовете от обектите на участък „Изгрев“(5 пункта) на рудник „Доспат“, участък „Селище“ (5 пункта), Участък кариера „Сенокос“(5 пункта).

През 2004 г. по заявка от дружеството за посочените обекти бяха издадени временни разрешителни за заустване със срок на валидност до влизането на пречиствателните съоръжения в експлоатация. На трите обекта/участъка през 2006 г., са изготвени оценки за степента на радиационния риск за населението, в резултат на изтичането на замърсени с уран руднични води от обектите.

С Протокол № 70/07.05.2007 г., са разгледани и приети оценките на риска за обектите „Сенокос“, „Селище“ и „Изгрев“ - Доспат.

За трите обекта е отбелязано, че радиоекологичен риск за населението е оценен като среден;

Канцерогенния риск за населението от прием на хранителни продукти от местно производство е оценен ма 6×10^{-5} , т.е. като пренебрежим;

Консултативният съвет от своя страна след прегледа на документите е констатирал, че липсват убедителни аргументи за необходимост от пречистването на рудничните води.

В периода 2008/2009 г. на трите обекта са изпълнени и предпроектни проучвания за управление на водите и изграждане на пречиствателни съоръжения, но поради ограничения във финансирането повече стъпки в тази посока не са предприемани.

За останалите обекти от групата със среден риск и пунктовете в тях (Обект „Сугарево“ обект „Бабешка река“, Шахта „Смоляновци, рудник „Пробойница“, 7 и 8 -ма Шахта Смолян), в които са регистрирани наднормативни стойности на радонуклидите (за отделни пунктове при ниски дебита на водите, или стойностите са под ПДН-15000 Bq/m³ - 0,6 mg/l., за заустване) продължават да се наблюдават и като концентрация на радионуклидите и като дебит, като при констатиране на трайна тенденция към повишение на радионуклидите при по-висок дебит ще бъде предвиден за включване в схема за пречистване.

ОБЕКТИ С НИСЪК РАДИОЛОГИЧЕН РИСК ЗА ВОДИТЕ

В тази група са включени 16 обекти и участъци с 48 мониторингови пункта (МП) .

В групата преобладават обекти участъци с геотехнологичен добив на уран по метода In Situ Leaching-ISL, както и обекти от класически добив, както следва:

Участък "Борче" (Бухово), Участък "Чеимата" (Хасково), Участък "Дебър" (Първомай), Участък Участък "Троян" (Троян) "Навъсен" (с. Навъсен) Участък "Орлов дол" (Тополовград), Участък "Мъдрец" (с. Мъдрец), Участък "Владимирово" (с. Владимирово), Участък "Габра" (с. Габра), Участък "Брежани" (с. Брежани), "Игралище" (Сандански), Обект "Крупник" (с. Полето), Участък "Здравец" (с. Нареченски бани), Участък "Сърница" (с. Сърница), Обект "Планинец" (с. Планинец), Обект „Партизанска (Кирилова) поляна.

В тази група обекти, мониторинговите пунктове с наднормативни стойности на радионуклидите по Наредба № 1/15.11.1999 г., са в следните участъци:

Участък „Орлов дол” - МП7А- шахтов кладенец в частен имот с високи стойности на β -активността, участък Навъсен”- МП8 чешма в селото до бившето ТКЗС, участък „Здравец” – щолни №№1 и 2, участък „Брежани”-щолна № 3, участък „Игралище”-щолна №1, Характерното за тях е, че повечето са много нисък дебит, от порядъка на 0,01 - 0,05 до 0,1 l/sec. Отделни пунктове са с непостоянн дебит и през летните месеци често пресъхват (щолна № 1 у-к „Здравец”, у-к „Навъсен”- МП 8 чешма в селото и др.).

В този ред на наблюдение, тези пунктове в които са регистрирани наднормативни стойности на радонуклидите продължават да се наблюдават и при констатиране на сериозни отклонения от тенденциите към повишение на радионуклидите при по-висок дебит ще бъде предвиден за тампониране или включване в схема за пречистване.

В тази група обекти и участъци е включен и участък „Чешмата”. В района на гр. Хасково единственият добивен участък на уран по подземен „геотехнологичен” метод (InSituLeaching) е участък „Чешмата”. Същият отстои на 6 km западно от кв.Болярово а от ЦПС 1 и 2 в гр. Хасково на около 8-9 km.

Пробите от участък „Чешмата”, за целия период за под ПДН по Наредба № 1/1999 г.

Присъствието на уран в подземните води в района на Хасково и около него не е феномен, а резултат от естествени геоложки и геохимични процеси при формирането на неогенските седименти. Орудяването е вмесено в сивите плиоценски отложения на горния и долния левант. Този хоризонт на плиоцена е основен колектор на подземни води в участъка. Статичното им водно ниво е от 150 до 20 m. Мощността на оводнената част в плиоцена е около 150 m.

Най-важната особеност на района на участък „Чешмата” е, че в него няма обособен водоносен хоризонт в кватерна.

Проучването на урановите минерализации с промишлен характер е проведено в периода 1972-1978 г., чрез структурно-търсещо ядково и безядково сондиране, на участъци „Хасково”, „Болярово” и „Кената”, рудно сондиране на участък „Чешмата”, както и хидрогеоложко сондиране по цялата площ на находището.

Рудоносният плиоценски хоризонт в участък „Чешмата” се намира на дълбочина от около 140 m до около 170 m. Дълбочините на водните кладенци на ЦПС 1 и 2, са между 60 m и 80 m, но са в същия горен хоризонт на плиоцена.

По хидрогеоложки данни не е доказана връзка между двете нива.

Не е възможно и замърсяване на водите в сондажите за ПБН водоснабдяване от участък „Чешмата”. По хидрогеоложки сондажи по площ на находището е установено, че посоката на движение на подземния воден поток е в посока ЮЗ-СИ, от участък „Чешмата” към площ „Кената”. Поради ниската проникваемост на “продуктивния” уранодобивен хоризонт, скоростта на подземния воден поток е **около 30 см/година**, а според преподаватели от МГУ „Св.Иван Рилски” около **1 m/година**, но дори и при тази скорост, за да достигне до кв. Болярово или Хасково ще са необходими повече от 5-6 хиляди години.

Промяната в нормативната уредба с приемането на Наредба № 9/16.03.2001 г., която заменя БДС2823/1983 г - „Вода за пиене” и въвеждането на норма за естествен уран от 0,6 mg/l на 0,06 mg/l, или от 600 μ g/l на 60 μ g/l., води до невъзможност за изпълнение на нормативните изисквания без пречиствателни съоръжения.

Отпреди две години е и препоръката на световната здравна организация (WHO) за въвеждането на по-строги норми за съдържанието на ест. уран в питейните води, като възприетата норма за концентрация на ест. уран е два пъти по-ниска от посочената в Наредба № 1/2007 г., а именно 0,03 mg/l или 30 μ g/l., която за ВиК Хасково, без пречиствателна станция е просто непостижима.

Според експертите на “Екоинженеринг-РМ” ЕООД, друга алтернатива за района на гр. Хасково освен изграждане на пречиствателни инсталации няма.Новите сондажи са временно решение или остават в резерв. Опити с който разполага дружеството от многогодишната експлоатация на сорбционните инсталации, **които са изградени за пречистване на руднични и всякакви води от естествен уран** ни дава основание да предложим изграждането на този

тип съоръжения. Технологията е безотпадна, а резултата от това ще бъдат два продукта - чиста вода за питейно-битови нужди и концентрат от извлечения уран в завода в с.Елешница, който представлява търговски продукт.

СОБСТВЕН МОНИТОРИНГ НА ВОДИ ПО РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА ЗАУСТВАНЕ ИЗДАДЕНИ ПО ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ (ЗВ)

Собственият мониторинг е регламентиран с Наредба № 1/11.04.2011 г., за Мониторинг на водите. *Глава четвърта – Мониторинг на подземните води и Глава шеста – Собствен мониторинг.*

Дружеството изпълнява собствен мониторинг на четири пречиствателни съоръжения: три инсталации за сорбционна очистка на замърсени с уран руднични води (ИСОЗУРВ), една пречиствателна инсталация за отпадни води (ПСОВ) и хвосстохранилище Бухово. *За всяко от тях на дружеството са издадени разрешения за заустване при условията на Наредба № 2 от 2011 г. към Закона за водите.*

На пречиствателните инсталации и хвосстохранилище Бухово, са установени 12 пункта за контрол, като честотата на опробване и показателите - радиационни и нерадиационни за лабораторни анализи на водните проби са предписани в Разрешителните за заустване.

Контролът по изпълнение на Разрешителните се осъществява от органите издали съответното разрешително, в лицето на Басейновите дирекции за управление на водите към МОСВ.

Технологията за провеждане на пречиствателния процес в ИСОЗУРВ на обектите „Чора“ „Искра“ и „Бялата вода“ е обоснована от „Технологичният регламент за работата на комплекс за йонообменно пречистване от уран на руднични води от обектите на уранодобива изготвен от „БТ-ИНЖЕНЕРИНГ“ през 2002 г., и приет от КС при МЕЕР с решение от заседание проведено на 03.02.2003 г.

ИСОЗУРВ „Чора“

Инсталацията за сорбционна очистка на замърсени с уран руднични води от участък „Чора“ се намира на около 1 км на северозападно от гр. Бухово. Построена е през 1981 г. от ДФ „Редки метали“ като сорбционна инсталация за добив на уран.

След 1993 г. е преоборудвана за пречистване на рудничните води замърсени с радионуклиди, изтичащи от Щ-95, Щ-120, Щ-127 и два сондажа до Щ-127.

На базата на анализите на пробите, взети през периода от 2004 до 2017 г., състоянието на пречистваните от уран руднични води е следното:

- Съдържанието на уран: на вход 1,4 - 1,7 mg/l (dm³); на изход до 14-16 µg/l (dm³);
- Количеството на преработените води се движи от 1200 до 2100 m³/ денонощие или средно 1550 m³/ денонощие, а в момента е средно около 1600 m³/ денонощие.

ИСОЗУРВ „Искра“

Инсталацията се намира се на 4 км, СЗ от гр. Нови Искър, в землището на с. Кътина и водосбора на дере лях приток на р. Тейна. Инсталацията е изградена през 1981 година, с прилагането на комбиниран (подземен и геотехнологичен) метод на добив. През 2005 г., е преоборудвана за пречистване на рудничните води от щолна №5.

На базата на анализите на пробите, взети през периода от 2004 до 2016 г., състоянието на пречистваните от уран руднични води е следното:

- Съдържанието на уран: на вход от 2,0-4,6 mg/l (dm³); на изход до 9-12 µg/l (dm³);
- Количеството на преработените води се движи от 5-8 m³/ денонощие до около 10-15 m³ при валежи.

ИСОЗУРВ „Бялата вода“

Инсталацията е разположена на около 1 км. ЮИ от бившия рудник „Бялата вода“ на левия бряг на р. Очушница. Рудничните води от щолна 1, сондаж на хоризонт - №70 и дренаж от куповото излужване се събират в основен събирателен резервоар. От резервоарът по гравитачен път посредством напорен тръбопровод с дължина от около 800 m, водите постъпват в сорбционната колона на инсталацията.

На базата на анализите на пробите, взети през периода от 2004 до 2016 г., състоянието на пречистваните от уран руднични води е следното:

- Съдържанието на уран: на вход 1,4-1,6 mg/l (dm³); на изход до 14-16 μ g/l (dm³);
- Количеството на преработените води се движи от 400-600 m³/денонощие.

Както се вижда от цитираните по-горе резултати на „вход” и „изход”, Инсталациите за сорбционна очистка на замърсени с уран руднични води (ИСОЗУРВ) работят целогодишно в непрекъсваем режим, с изключително висока степен на пречистване на рудничните води от естествен уран, като за целият период на експлоатация не сме допуснали заустване на замърсени с естествен уран руднични води в повърхностната речна мрежа в районите на инсталациите.

Контролът за работата на инсталациите се осъществява от РИОСВ към МОСВ, по данните от лабораторните протоколи, които предоставяме на контролните органи всеки месец и всяко тримесечие.

Основните проблеми за пречиствателните съоръжения:

- Не е решен проблема със собствеността на земята на производствените площадки на инсталациите „Чора” и „Искра”.
- На „Бялата вода” не е прехвърлено правото на собственост на инсталацията на "Екоинженеринг-РМ" ЕООД и не е решен проблема със собствеността на земята.
- Несъответствия в нормативната база от Наредби за качествата на водите.
- Издаване на Разрешителни за заустване по „отменена” през 2013 г. *Наредба №7/1986г.*

При изпълнението на собствения мониторинг и анализите на резултатите от него периодично се установяват покачване над ПДК на съдържанието на сулфати в изтичащите след инсталациите води, а процесите в инсталацията не влияят на този параметър. Също така при ниски съдържания на показателя за естествен уран на „Изход” често показателят за обща β -активност е над препоръчните емисионни ограничения в разрешителното. Това се дължи на изотопи като калий- ⁴⁰K, олово- ²¹⁰Pb и радий- ²²⁸Ra .

В Разрешителните за заустване са предвидени непостижимо ниски ПД норми за този показател - 750 mBq/dm³ или 750 Bq/m³, които са дори под норматива за питейни води където норматива за β -активност е 1000 Bq/m³ !!!

За всички пречиствателни инсталации от типа ИСОЗУРВ като обща оценка съществува проблем и с показателя за сулфати, които тези съоръжения не могат да чистят.

В приложената таблица по долу сме дали за сравнение всички Наредби по които изпълняваме ведомствения и собствения мониторинг.

Таблица №1: за ПДН по тежки метали и радионуклиди във води, по наредбите на МОСВ.

Показатели	Индекс	Мярка	ПДК				Емисионни ограниче- ния по издадени Раз- решителни за заустване. Продължени през 2015 г., по отменената Наредба. №7/1986 г.
			В Наредба № 7/1986г. За II-ра категория водоприемници Отменена в ДВ, бр. 22 от 5.03.2013 г., в сила от 5.03.2013 г.	Наредба №1/15.11.19 99 г., За нормите за целите на рад. безопасност при ликвидиране на последствията от уранодобива	Наредба № 6/2000 г., Съгласно Приложение № 5 към чл. 16, ал. 1.	В Наредба №9/16.03.2001 г. за питейно-битови води	
1	2	3	4	5			
Естествен уран	U	Bq/m ³ ; mg/dm ³	15000/0,6 mg/l	7500/0,3 mg/l	50 000/2,0 mg/l	1500/0,06mg/l	15000/0,6mg/l
Радий	Ra	Bq/m ³	150 mBq/dm ³	500 Bq/m ³	700 mBq/dm ³	няма	150 mBq/dm ³
Обща β-активност	β-акт	Bq/m ³	750 mBq/dm ³	2000 Bq/m ³	няма	1 Bq/dm ³ /1000 Bq/m ³ /	750mBq/dm ³ /750Bq/ m ³
Обща α-активност	α-акт	Bq/m ³	няма	500 Bq/m ³	няма	0,5 Bq/dm ³	няма
Активна реакция	pH	-	6,0-8,5	няма	6-9	6,5-9,5**	6,0 - 8,5
Нефтопродукти		mg/dm ³	0,30	няма	10,0	няма	10,0
Неразтв. вещества	НВ	mg/dm ³	30	няма	50	няма	50
ХПК Бихроматна		mg/dm ³	25	няма	150	няма	150
Цианиди общи	CN	mg/dm ³	0,5	няма	1,0	50 µg/l	1,0
Цианиди свободни	CN	mg/dm ³	0,05	няма	0,1	50 µg/l	0,1
Арсен	As	mg/dm ³	0,05	няма	0,1	10 µg/l	0,1
Кадмий	Cd	mg/dm ³	0,01	няма	0,1	5 µg/l	0,1
Мед	Cu	mg/dm ³	0,1	няма	0,5	2,0	0,5
Хром -шествалентен	Cr ⁺⁶	mg/dm ³	0,02	няма	0,1	50 µg/l	0,1
Живак	Ng	mg/dm ³	0,001	няма	0,01	1 µg/dm ³	0,01
Олово	Pb	mg/dm ³	0,05	няма	0,2	0,01	0,2
Никел	Ni	mg/dm ³	0,2	няма	0,5	0,02	0,5
Цинк	Zn	mg/dm ³	5,0	няма	2,0	няма	2,0
Желязо (общо)	Fe	mg/dm ³	1,5	няма	3,5	200 µg/l	3,5
Манган (общо)	Mn	mg/dm ³	0,3	няма	няма	50 µg/l	0,3
Кобалт	Co	mg/l	0,1	няма	няма	няма	0,1
Сульфати	SO ₄	mg/l	300	няма	няма	250 µg/l	300

Забележка: В жълт цвят са маркирани ПДН на радионуклидите по отменената Наредба № 7/1986г., както и заложените емисионни ограничения в Разрешителните за заустване.

ПСОВ с. Елешница

Обект ПСОВ се намира в землището на с.Елешница, община Разлог под стената на хвостохранилището, по поречие на р. Места. Построена е по проект съфинансиран по програма ФАР: Проект: BG 9904-03-01-01 Engineering works for closing of uranium mines in Eleshnitsa and Dospat, Lot 1, Tailings Pond Eleshnitsa., Lot 2.

Въз основа на издаденото разрешително е установен един пункт за контролен мониторинг на „Изход на ПСОВ“, който се намира в сградата на ПСОВ. Срока на Разрешително № 43720012/12.08.2008 г. до 27.10 2019 г. Пречиствателната станция е напълно автоматизирана, като за работата и до момента няма отклонения от нормативите.

Хвостохранилище Бухово

Обектът включва две хвостохранилища старо и ново.

Старото хвостохранилище, което е скатен тип е разположено между град Бухово и Манастирско дере. В Манастирско дере през 1962 г. е изградено ново хвостохранилище, предназначено за дългосрочно съхраняване на технологични отпадъци, получени от хидрометалургична преработка на ураносъдържащи руди.

Хвостохранилище „Бухово“ е изведено от експлоатация с Писмо изх. № 93-07-74 от 02.07.2010 на АЯР и се поддържа от „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД в предликвидационно състояние.

- С Разрешително за заустване на дренажните води от хвостохранилище „Бухово“, **без предварително пречистване**, издадено от Басейнова дирекция „Дунавски район“ с център гр. Плевен под №.№131390015/30.03.2016г., със срок до 30.03.2021 г.

За обектът е изготвен, утвърден и съгласуван с компетентните органи „Вътрешен аварийен план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия, аварии и катастрофи“. Аварийният план е актуализиран през месец март 2015 г. и е съгласуван с компетентните органи. Със заповед № 229/09.04.2015 г. е назначен щаб за действия в случаи на инцидент, риск, авария, бедствие или друга кризистна ситуация.

На обекта е изградена Контролно измерителна система (КИС) за контрол и наблюдение на състоянието на основната стена, водните нива в сондажите-пизометрите и проследяване на поведението на депресионната крива в тялото и стената на хвостохранилището.Ежегодно се извършват проверки и геодезически и пиезометрични измервания за определяне на техническото състояние на стената на хвостохранилището и прилежащата около него инфраструктура от хидротехническите съоръжения.

Завод „Звезда“ и хвостохранилище

Завод „Звезда“ - уранопереработвателен завод и хвостохранилището към него се намират в землището на с.Елешница. Завода прекратява производството през 1994 г.

През периода 2002-2005 г, хвостохранилището е рекултивирано по проект съфинансиран по програма ФАР: Проект: BG 9904-03-01-01 Engineering works for closing of uranium mines in Eleshnitsa and Dospat, Lot 1, Tailings Pond Eleshnitsa., Lot 1.

През 1999-2000 г. завод „Звезда“ се преустроен в Линията за регенерационна очистка на смоли (ЛРОЙС), която е въведена в експлоатация през юни 2001 г.

Основната дейност на завода и линията е регениране на йонообменните смоли набогатени в ИСОЗУРВ като сорбент, пречистване на води от тялото на рекултивираното хвостохранилище Елешница чрез ПСОВ, както и поддържане на хидротехническите съоръжения към хвостохранилището. Тази дейност се изпълнява в съответствие с изискванията на Наредба № 13 от 29.01.2004 г. за условията и реда на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЕЕР.

Проблеми: Експлоатираната в момента ЛРОЙС е изградена след редукция на част от съоръженията за регениране на набогатена смола на бившия завод „Звезда“ за добив на уранова суровина. Преструктуриране на това звено за преработка на смоли от пречиствателните съоръжения поддържани при условията на ПМС 74, като цяло е запазило функциите си и след ликвидиране на отрасъла. Експлоатираната в момента ЛРОЙС е оборудвана с машини и

съоръжения, монтирани в края на 60-те години, ползвани със същото функционално предназначение и днес, независимо от намаления обемен капацитет.

Необходимо е според нас да се направи обследване на съоръженията в ЛРОЙС и воденият понастоящем технологичен процес. Преоборудване на ЛРОЙС или изграждане на нова инсталация на площадката на завод „Звезда“ предвид факта, че съоръженията на линията са физически износени и морално остарели и предстоящото изграждане на поне две или повече нови пречиствателни инсталации. Отпускане на финансови средства за доставка на нова йонообменна смола, защото използваната в момента е на около 30 г.

Обследвани обекти и участъци извън ВММрежа.

В периода 2015 - 2016 г., от Междуведомствена Комисия са обследвани за наличие на отворени минни изработки следните обекти и участъци, които не са включени във ВММрежа, но са част от Списъка към чл. 1 на ПМС №74/1998 г., както следва: *Обект „Беслет“- община Гърмен, Обект „Бели Искър“, общ. Самоков, Участък „Сборище“ общ. Твърдица, Участък „Кара Тене“, общ. Велинград, Обект „Рибарица“, общ. Тетевен, Обект „Яворовец“, общ. Мъглиж*

За посочените обекти са възложени изготвянето на задания и работни проекти за текущ ремонт и затваряне на отворените минни изработки.

ОБЩИ ИЗВОДИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Подробен анализ на табличната и графична информация отразяващи динамиката в поведението на ест. радионуклиди във водите в пунктовете от ведомствената мониторингова мрежа дава основание да се направят следните изводи и предложения:

Обектите от уранодобива в списъка към чл. 1, ал. 1 на ПМС 74/1998 г, които са предмет на постоянно наблюдение от „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД по технологията на проучване и добив на уран, обекти се делят основно на две големи групи, като следва:

- Обекти и участъци от класическия добив - всички обекти на които проучването ракриването на рудните залежи и последващата експлоатация е посредством минни изработки - шахти, щолни, открити кариери;

- Обекти и участъци от т.н. „геотехнологичен добив“ (In Situ Leaching) за отработване на находища със сярно-кисели или содови ратвори от т.н. хидрогенно-инфилтрационен тип на формиране. Повечето от този тип находища са локализиран в седиментите на Pg/Ng, с добре изразени водоупори над и под продуктивните хоризонти.

- Със Заповед No. РД-15-2668/09.09.2008 г, на Министъра на здравеопазването обектите от списъка към чл. 1, ал. 1 са класифицирани от НЦРРЗ в категориите „обекти с висок радиологичен риск за водите, със „среден радиологичен риск за водите“ и обекти с „нисък радиологичен риск“ за водите. Таблицата с класификацията е приложена в началото на текста.

Основната причина за наличието на тези замърсявания е преждевременната, изпълнена с ударни темпове „ликвидация“ на уранодобивните обекти, с потенциална опасност от замърсявания на подземните и повърхностните води и възникване на здравно-екологичен риск за населението и околната среда.

В световната практика отработването на находищата на уран по класически метод е обвързано с изискването за изчерпване на запасите от рудния залеж до фоново стойности за района и ако е необходимо се включват допълнително и пречиствателни съоръжения. Когато закриването на рудника е преди изчерпването на запасите последното е задължително.

Пример за това е находище „Кьонигщайн“ в Германия, където и до момента повече от 25 г., след закриването на добива продължава пречистването на рудничните води от хоризонт - 300, за да не се допусне замърсяване на други водоносни хоризонти ползвани за ПБН.

В обектите от класическия добив подземните изработки достигат до дълбочини до 600 m. В резултат от мащабните минно-проходчески работи изпълнени посредством взривни работи, скалните масиви вместващи рудните залежи са силно напукани и разуплътнени, което

в последствие засилва инфилтрацията на атмосферни води богати на кослород. При постъпването им в рудниците те интензивно излужват съпътстващите основното орудяване сулфидно-полиметални минерализации, като в последствие излужват и неотработената уранова руда. С прекратяването на водочерпенето и възстановяването на статичните водни нива в рудниците, идва и момента в който рудничните води формирани от двата водни потока се изливат на повърхността набогатени с естествени радионуклиди и постъпват в речната мрежа в районите на рудниците. А разпространението на замърсяването вече може да придобие сериозни размери. По тази причина все пак на двата обекта „Чора” и „Искра” съществуващите сорбционни инсталации за добив на уран са преустроени за пречистване на изливните руднични води преди изпускането им в речната мрежа. По същата причина е изградена и ИСОЗУРВ „Бялата вода”, като от досегашната и работа заключението на специалистите по хидробиологичен мониторинг е, че екологичното състояние на р. Очушница е много добро и причината за това е именно качествената работа на пречиствателното съоръжение.

Предвид регистрираните постоянно високи наднормативни стойности на урана в част от обектите на класическия добив в щолна № 9 на рудник „Дружба”, участък „Сенокос”-щолни №№2 и 3, щолна № 93 от участък V-та Шахта, участък „Наречен-щолна № 19, ”участък „Селище” и участък „Изгрев”, нашето становище е, че е необходимо изготвянето на проекти за изграждането на пречиствателни съоръжения.

В отделни участъци и обекти от трите категории на радиационния риск за водите, като например: шахта „Смоляновци” – Накл. Шахта № 1, щолни № № 1 и 2, „Шахти 7 и 8” - щолни №№ 21-12, 5, 27, 54 бис, 55, 56, и 49 А, обекти от класическия добив, изливните руднични води в които са или с много нисък дебит (участък „Здравец” – Щолна № 1, щолни №№ 5 и 27 - „Шахти 7 и 8”), или са с високи дебита („Шахти 7 и 8” - щолни №№ 21-12 и 49 А,) в които стойностите на естествения уран са около или малко над ПДН по Наредба № 1/1999 г., *но не достигат нормата от 2 mg/l, по Наредба №6/200 г., за да се приложи правилото за задължително пречистване,* продължават да се наблюдават, като при констатиране на трайна тенденция към повишение на радионуклидите ще бъде предвиден за включване в схема за пречистване,

Много по-различно е положението в обектите с прилагане на геотехнологичен т.н ISL (In situ leaching) метод на подземно излужване за посредством прокарани батерии от сондажни кладенци на дълбочина от 125 до 300 м.

На всички закрити обекти от геотехнологичния добив са изградени наблюдателни сондажи-пиезометри, като са взети предвид резултатите от ХЕОП на участъците. Сондажите са изградени както в продуктивните хоризонти на рудните блокове, и извън тях така и в кватернерния хоризонт, водите от който най-често се използват за ПБН. Сондажите са на разстояние от 500 m извън контура на запасите, но по посока на подземния воден поток, за да се регистрира и следи за разтичане на замърсени води извън добивния участък.

В периода 2002/3 г., до 2007/8 г. при опробването на наблюдателните сондажи в геотехнологичните участъци няма регистриран случай на замърсяване на водите от кватернерните хоризонти със води от палеоген/неогенските хоризонти където са добивните геотехнологични участъци.

Всички обекти от геотехнологичния добив на уран са класифицирани от НЦРРЗ към МЗ, в категорията „обекти с нисък радиологичен риск за водите”.

В участъците „Навъсен”, „Орлов дол”, „Троян” и „Владимирово” стойностите на ест. уран в повърхностни течащи води (ПТВ), във води от ПС ползвани за питейно-битово водоснабдяване, местни водоизточници и др. организирани като действащи към момента МП – нивата на замърсяване по този показател са значително под ПДН по Наредба No. 1/15.11.1999 г., но не отговарят по Наредба №9/2001 г., за което сме предупреждавали съответните отговорни институции.

В участъци като „Мъдрец” и „Навъсен” и „Орлов дол”, в пунктове организирани на „местни водоизточници” през по-голямата част от периода на обследване, стойностите на

общата α и общата β активност са с наднормативни стойности и силни флуктуации. Последното се дължи основно ^{40}K (калий) и на изотопи от радиоактивните редове на разпад на ^{238}U (уран) и ^{232}Th (торий), като ^{210}Pb (олово), ^{228}Ra (радий), ^{212}Bi (бисмут) и др., за които няма нормативи.

Предвид регистрираните повишени стойности на естествен уран не само в района на Хасково, но и в други райони в Горно-Тракийската низина, които не са били обект на проучване, за повишаване на информираността на държавните институции при други подобни случаи експертите на дружеството имат следните предложения:

1. Разширяване на ведомствената мониторингова мрежа на „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД, за което дружеството има оперативна готовност, при осигуряване на необходимите за целта средства от бюджета, ако това е необходимо.

2. Чрез обществена поръчка по ЗОП да се възложи изготвяне в цифров вид и ГИС среда, карта на стратозиохипсите на GPS-локациите и забоите на всички сондажи - мониторинговите на дружеството и водовземните сондажни кладенци за ПБН.

3. Постоянен обмен на данни от мониторинга на подземните води от сондажите за ПБН водоснабдяване и наблюдателните сондажи в районите на бившите добивни участъци поддържани от дружеството. В съчетание с картата в ГИС-среда ще има постоянна актуална информация за качествата на водите за ПБН.

4. Промяна в нормативната уредба за облекчаване на разрешителния режим при изграждането на пречиствателни съоръжения.

5. Внасяне и на съответни промени в Наредба №2/2011 г., за Разрешителните за заустване, особено в частта „препоръчани емисионни ограничения“

В заключение, но не на последно място ще отбележим следната много важна информация отнасяща се пряко за работата на дружеството.

В периода 2009 - 2011 г., „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД в качеството си на оператор по смисъла на договора за ЕВРАТОМ и по издадените му лицензии за работа с източници на йонизиращи лъчения е бил два пъти обект на специални проверки от страна на **Генерална дирекция „Енергетика и транспорт“ на Европейската комисия.**

Първата проверка е в периода 10 до 14 август 2009 г., като в проверката заедно с инспекторите от Генерална дирекция „Енергетика и транспорт“ на ЕК, от българска страна са участвали представители на „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД, на МИЕ, МОСВ, МЗ, МЗХ, АЯР и ФИРМА „ДИАЛ“ ООД.

На проверката са подложени всички ИСОЗУРВ, „Чора“, „Искра“, „Бялата вода“, както и завод „Звезда“ и ЛРОЙС с. Елешница и хвостохранилищата Бухово и Елешница.

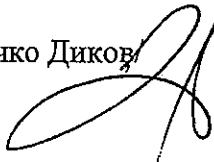
Втората Проверка от страна на Генерална дирекция „Енергетика и транспорт“ на ЕК е в периода 11.07-15.07.2011 г., като обект на проверката на същата група инспектори Дирекцията бяха участъците с геотехнологичен добив - „Орлов дол“, „Момино-Раковски“ и „Троян“, както и обекти от класическия подземен добив - рудник „Сливен“, Шахти 7 и 8 Смолян, участък „Изгрев“ на рудник „Доспат“ и залива „Вромос“.

Като резултат от двете проверки на дружество „Екоинженеринг-РМ“ е дадена много висока оценка за мониторинга на водите в районите на закритите уранодобивни обекти и положените усилия за поддържане на състоянието на обектите - ИСОЗУРВ и ЛРОЙС с. Елешница за тяхното технологично ниво.

Еднократно сме били и обект на внезапна проверка от страна на Европейската атомна агенция (ЕАК) и Европейската комисия (ЕК) само с 24 часово оповестяване за начина на съхранение на получения от ЛРОЙС концентрат - АУТК

Във всички изброени случаи на проверка няма предписания или забележки към работата на дружеството.

/Дичко Диков/

Приложение No.7 към т.4.1. Класификация на обектите за ликвидиране на последствията от добива и преработка на уранова суровина от списъка в Приложение No.1 към чл.1, ал. на ПМС 74/1998 г.

Обекти с висок радиационен риск:

1. Рудник „Дружба 1” (с. Елешница)	5. Участък “Пета шахта” (с. Сеславци)
2. Рудник „Дружба 2” (с. Елешница)	6. Участък “Наречен” (с. Наречен)
3. ПХП “Металург” и хвостохр. (Бухово)	7. Завод “Звезда” и хвостохр. ЛРОЙС (с. Елешница)
4. Рудник “Сливен” (Сливен)	8. Обект “Разлив Яна” (с. Яна)

Обекти със среден радиационен риск:

1. Шахти №7 и 8 (Смолян)	13. Обект “Бабешка река” (Разлог)
2. Участък “Изгрев” (с. Барутин)	14. Обект “Мелник” (Мелник)
3. Шахта “Смоляновци” (с. Смоляновци)	15. Обект “Припечене” (с. Генерал Тодоров)
4. Шахта “Винице” (с. Смоляновци)	16. Обект “Сугарево” (Мелник)
5. Участък “Селище” (с. Побит камък)	17. Обект “Добраляк” (с. Добраляк)
6. Рудник “Бялата вода” (Костенец)	18. Обект “Партизанска поляна” (Рилски манастир)
7. Участък “Сборище” (с. Сборище)	
8. Участък “Сенокос” (с. Сенокос)	19. Обект “Рибарица” (с. Рибарица)
9. Участък “Чора” (Бухово)	20. Обект “Яворовец” (гара Яворовец)
10. Участък “Искра” (с. Кътина)	21. Обект “ИО “Редмет” (Бухово)
11. Рудник “Пробойница” (с. Пробойница)	22. Обект “РМЗ “Яна – Еталони” (Бухово)
12. Обект “Бели Искър” (с. Бели Искър)	

Обекти с нисък радиационен риск:

1. Участък “Царимир” (с. Царимир)	25. Участък “Тотен” (Бухово)
2. Участък “Трилистник” (с. Трилистник)	26. Участък “Чамилов камък” (Бухово)
3. Участък “Момино” (с. Момино)	27. Участък “Борче” (Бухово)
4. Участък “Белозем” (с. Белозем)	28. Участък “Габра” (с. Габра)
5. Участък “Марица” (с. Марица)	29. Обект “Белмекен” (яз. Белмекен)
6. Участък “Чепмата” (Хасково)	30. Обект “Голак” (с. Голак)
7. Участък “Навъсен” (с. Навъсен)	31. Обект “Прътево” (с. Елешница)
8. Участък “Дебър” (Първомай)	32. Обект “Добърско” (с. Добърско)
9. Участък “Троян” (Троян)	33. Обект “Кътина” (с. Кътина)
10. Участък “Орлов дол” (Тополовград)	34. Обект “Златолист” (с. Златолист)
11. Участък “Мъарец (с. Мъарец)”	35. Обект “Косово” (с. Косово)
12. Участък “Владимирово” (с. Владимирово)	36. Обект “Планинец” (с. Планинец)
13. Участък “Чукарово” (с. Чукарово)	37. Обект “Беслет” (ГС Беслет)
14. Участък “Окоп” (с. Окоп)	38. Обект “Скребатни поляни” (ГС Беслет)
15. Участък “Тенево” (с. Тенево)	39. Обект “Градево” (с. Градево)
16. Участък “Здравец” (с. Нареченски бани)	40. Обект “Баблон” (с. Смилян)
17. Участък “Кара тепе” (Велинград)	41. Обект “Бързеливо дере” (с. Смилян)
18. Участък “Калъч борун” (Велинград)	42. Обект “Липец” (с. Смилян)
19. Участък “Сърница” (с. Сърница)	43. Обект “Витина” (с. Витина)
20. Якохранилище “Тунджа” (с. Окоп)	44. Обект “Крупник” (с. Полето)
21. Участък “Струма-1” (Симитли)	45. Обект “Свидня” (с. Свидня)
22. Участък “Струма-2” (Симитли)	46. Обект “Щоденски връх” (Девин)
23. Участък “Игралище” (Сандански)	47. Обект “Буково” (с. Буково)
24. Участък “Брежани” (с. Брежани)	48. Обект “Претоварна гара генерал Ковачев” (с. Добринице)

Забележка: Със жълт цвят са повдигнати обектите и участъците включени във ВММрежа по ПМС№74/1998 г., за периода на действие на Програмата за комплексен радиационен мониторинг на околната среда в районите на закритите уранодобивни обекти в Република България за периода 2016 -2019 г.

Обектите и участъците неповдигнати в жълто са били различен период са били обект на мониторинг, като поради ниски стойности на замърсителите и/или по преценка на КС са снети от мониторинговата мрежа:

1. Обекти с висок риск: №7: Завод "Звезда" ЛРОИС (с. Елешница) са обект на контрол от страна на АЯР по програма за Радиационна защита. Хвостохранилище Елешница - Екоинженеринг-РМ" ЕООД;

8. Обект "Разлив Яна" (с. Яна) -Обследван от междуетовомствена комиссия. Рекултивация заедно с рекултивацията на хвостохранилище Бухово;

2. Обекти със среден риск: 4. Шахта "Винище" (с. Смоляновци) Затворена и рекултивирана през 2004 г. Не е обект на мониторинг; 7. Участък "Сборище" (с. Сборище), както и участъците с нисък риск :

1. Участък "Царимир" (с. Царимир), 2. Участък "Трилистник" (с. Трилистник), 3. Участък "Момино" (с. Момино), 4. Участък "Белозем" (с. Белозем), 5. Участък "Марица" (с. Марица), 13. Участък "Чукарово" (с. Чукарово), 14. Участък "Окоп" (с. Окоп), 15. Участък "Тенево" (с. Тенево), 21. Участък "Струма-1" (Симитли), 22. Участък "Струма-2" (Симитли) - с Решение на КС към МЕЕР протокол №№ 71/28.05.2007 и 78/19.08.2008 г., които представляват сондажи са снети от наблюдение. За същите е изготвено задание за Работен проект за тампониране.

3. Обекти със среден и нисък риск: 15. Обект "Припечене" (с. Генерал Тодоров), 17. Обект "Добралък" (с. Добралък) 19. Обект "Рибарица" (с. Рибарица), 20. Обект "Яворовец" (гара Яворовец), 29.Обект "Белмекен" (яз. Белмекен), 30. Обект "Голак" (с. Голак), 31. Обект "Прътево" (с. Елешница), 32. Обект "Добърско" (с. Добърско), 33. Обект "Кътина" (с. Кътина), 34. Обект "Златолист" (с. Златолист), 35. Обект "Косово" (с. Косово) 37. Обект "Беслет" (ГС Беслет) 38. Обект "Скребатни поляни" (ГС Беслет) 39. Обект "Градево" (с. Градево), 40. Обект "Баблон" (с. Смилян), 41. Обект "Бързеливо дере"(с.Смилян), 42. Обект "Липец" (с. Смилян), 43. Обект "Витина" (с. Витина), 45. Обект "Свидня" (с. Свидня), 46. Обект "Щоденски връх" (гр.Девин), 47. Обект "Буково" (с. Буково). Обследвани и опробвани в периода 2002 -2004 и 2012 г. Снети от мониторинговата мрежа поради пределно ниски стойности радиационните показатели.

4. Останалите обекти: 21. Обект "ИО "Редмет" (Бухово) 22. Обект "РМЗ "Яна – Еталони" (Бухово) са ликвидирани през 2005 г.

25. Участък "Готен" (Бухово) 26. Участък "Чамилов камък" (Бухово) - кариери,рекултивирани не са били обект на мониторинг; 48. Обект "Претоварна гара генерал Ковачев" (с. Добринище) - рекултивирана.

ВКР-405-00-1
08.06.17г

Приложение №2

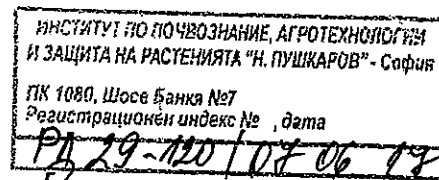

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО ПОЧВОЗНАНИЕ, АГРОТЕХНОЛОГИИ И ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА „НИКОЛА ПУШКАРОВ“

ул. Шосе Баня 7, София 1331, ГИК 1369, тел./факс: (359 2) 8246141 E-mail: soil@mail.bg, http://www.issapp.org

ДО
НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ГЕОРГИ КОЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВРЕМЕННА КОМИСИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № АД-753-76-2/06.06.2017 г.

Относно: Информация за акредитация на Лаборатория по радиоекология и радиоизотопни изследвания и предоставяне на данни от изследвания на питейни води и храни

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КОЛЕВ,

Изпитвателната лаборатория по радиоекология и радиоизотопни изследвания към Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкарров“ е акредитирана по БДС EN ISO/IEC 17025:2006 със Сертификат № 20 ЛИ/27.08.2015 г. като изпитвателна лаборатория за тестване на проби за съдържание на алфа, бета и гама излъчващи радионуклиди. Със Заповед на Министъра на земеделието и храните № РД 09 - 787/07.12.2007 г. Лабораторията е обявена за **Национална референтна лаборатория** към Министерство на земеделието и храните в областта на радиологичните изследвания. Обхватът на акредитацията на лабораторията включва:

- Определяне на гама-излъчващи радионуклиди чрез гама-спектрометрия в почви, води, растения, храни, дънни утайки;
- Радиохимичен анализ на стронций-90 в почви, води, растения и хранителни продукти;
- Радиохимичен анализ на плутоний и уран в почви, води, растения и хранителни продукти с помощта на алфа-спектрометрия;
- Определяне на тритий, уран, обща алфа- и обща бета-активност във вода.
- Набиране на проби от почви и води.

Лабораторията изпълнява изискванията за работа с радиоактивност и има следното техническо оборудване:

- Гама-спектрометър с полупроводников германиев детектор, производство на CANBERRA, САЩ;
- Течено сцинтилационен брояч BECKMAN;
- Нискофонов апаратура MPC-9300;
- Алфа-спектрометър, производство на CANBERRA.

Проби от подземни и питейни води, храни и хранителни продукти, анализирани в лабораторията за последните 3 /три/ години са описани в приложения списък. За периода от 01.01.2014 г. до 06.06.2017 г. в лабораторията са анализирани общо 994 бр. проби питейни и

8

подземни води по радиологични показатели, 69 бр. проби храни и хранителни продукти за съдържание цезий-134 и цезий-137 и 15 бр. проби храни и хранителни продукти за съдържание на стронций-90. В анализираните проби е установено повишено съдържание само по показателите уран и обща алфа-активност в отделни проби, както следва:

1. По показател естествен уран:

- 2014 г. – 3 бр. питейни води
- 2015 г. – 1 бр. питейна вода
- 2016 г. – 20 бр. питейни води
2 бр. подземни води
- 2017 г. – 1 бр. питейна вода
1 бр. вода от басейн

2. По показател обща алфа-активност:

- 2014 г. (нормата за обща алфа-активност е 0.5 Bq.l^{-1}) – не е установено повишено съдържание в нито една от анализираните водни проби.
- 2015 г. (нормата за обща алфа-активност е 0.5 Bq.l^{-1}) – 1 бр.
- 2016 г. (нормата за обща алфа-активност е 0.1 Bq.l^{-1})
12 бр. със стойности за обща алфа-активност в интервала $0.1 - 0.2 \text{ Bq.l}^{-1}$
9 бр. със стойности над 0.2 Bq.l^{-1}
- 2017 г. 2 бр. питейни води (обща алфа-активност в интервала $0.1 - 0.2 \text{ Bq.l}^{-1}$)
2 бр. питейни води, над 0.2 Bq.l^{-1}
1 бр. вода от басейн, над 1.0 Bq.l^{-1}

Приложение:

Сертификат

Заповед за Акредитация

Списък на клиентите за периода от 01.01.2014 г. до 06.06.2017 г.

С УВАЖЕНИЕ,

ПРОФ. Д-Р СВЕТЛА РУСЕВА
ДИРЕКТОР НА ИПАЗР „Н. ЙУШКАРОВ“

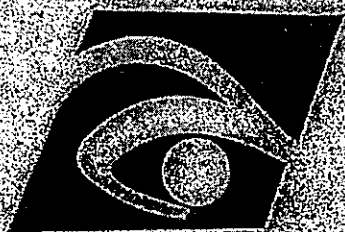
Изготвил: ИЙ/ИЛРРИ

Съгласувал: МБ

**СПИСЪК НА КЛИЕНТИТЕ, ЗАЯВИЛИ АНАЛИЗИ НА ВОДИ, ХРАНИ И
ХРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2014 – 06.06.2017 г.**

1. „Софийска вода” АД, гр. София
2. „Авис” ЕООД, с. Йоглав, обл. Ловеч
3. „ТЕР-М” ООД, гр. Пловдив
4. „ВиК” ЕООД, гр. Пловдив
5. „КЦМ” АД, гр. Пловдив
6. „ВиК Йовковци” ООД, гр. Велико Търново
7. „ВиК Габрово” ООД, гр. Габрово
8. „Община Аксаково”, гр. Аксаково
9. „СЖС България” ЕООД, гр. София
10. „Водоснабдяване – Дунав”, гр. Разград
11. „ВиК” АД, гр. Добрич
12. „Прибой” ООД, гр. Варна
13. „Дабо консулт” ООД, гр. Варна
14. „Болярка ВТ”, гр. Велико Търново
15. „Арониада Агро”, ЕООД, гр. Две могили
16. „Брезово” АД, гр. Брезово
17. „ВиК” ЕАД, гр. Бургас
18. „ВКТВ” ЕООД, гр. Ракитово
19. „Агрополихим” АД, гр. Девня
20. „Лодис инвест” ЕООД, гр. София
21. „Инфрастрой” ЕООД, гр. Брацигово
22. „ВиК Батак” ЕООД, гр. Батак
23. „ВКС” ЕООД, гр. Пещера
24. „Меггле България” ЕООД, гр. Шумен
25. „Нестле България” АД, гр. София
26. „ВиК – Белово” ЕООД, гр. Белово
27. „Макси чикън” ЕООД, гр. Костинброд
28. „Топ консерв” ЕАД, гр. Попово
29. „ВиК” ЕООД, гр. Пловдив
30. „ОДБХ Благоевград”, гр. Благоевград
31. „Ависпал” ООД, гр. София
32. „ВиК” ООД, гр. Русе
33. „Джордж агро фарм” ООД, гр. Хасково
34. „Кауфланд България” ЕООД енд КО КД, гр. София
35. Министерство на икономиката, гр. София
36. „Бялата лагуна” АД, с. Топола, общ. Каварна
37. „Чиста вода Габрово 2012”, гр. София
38. „СЖС България” ЕООД, гр. Варна
39. „Ремонтстрой 2008”, гр. Пловдив
40. „Джи Енд Ви” ЕООД, гр. София
41. ЕТ „Анкона – Ангел Линчев”, с. Варвара
42. „Никора 2000” ЕООД, гр. София
43. „Оранжерии Гимел” АД, с. Звъничево, обл. София
44. „ЗТЛФФСП – Софарма” АД, гр. Казанлък
45. Консорциум „РСУО – Добрич”, гр. Добрич
46. „Еко ботълс” ЕООД, гр. Благоевград
47. „Община Неделино”, гр. Неделино

48. „Вила Ямбол” ЕАД, гр. Ямбол
49. „ВиК” ООД, гр. Силистра
50. „Камчия” ЕАД, гр. Шумен
51. „Виа Ком” ООД, гр. Шумен
52. „РЗИ Варна”, гр. Варна
53. „Манекс сън” АД, с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна
54. „Регионално депо за отпадъци – Монтана” ЕООД, гр. Монтана
55. „Алкомет” АД, гр. Шумен
56. „Солвекс-Мира-Фрукт” АД, гр. Нови пазар
57. „Млечни продукти” ООД, с. Маноле
58. ЕТ „Краси – Дида Костадинова”, гр. Ахелой
59. „Агромилк” ЕООД, гр. Златарица
60. „Спартак Тексим” ЕООД, гр. Аксаково
61. „БДЖ – ПП” ЕООД, гр. Горна Оряховица
62. „Аспарухов вал” ЕООД, гр. Кнежа
63. „Община Петрич”, гр. Петрич
64. „ВКТВ” ЕООД, гр. Велинград
65. „МИЗ” ООД, гр. Раковски
66. „Лидл България” ЕООД енд КО, гр. София
67. „Земинвест” ЕООД, гр. София
68. „ЗП – Йоргаки Добрев”, с. Пчелник
69. „Млечни продукти Тракия” ЕООД, гр. Хасково
70. „Булконс Първомай” ООД, гр. Първомай
71. „Мони мес” ЕООД, гр. Хасково
72. „Тоска” ООД, гр. Хасково
73. „Хелиос” ООД, гр. София
74. „Евромакс сървисиз” ЕООД, гр. София
75. „Булмашинженеринг” ООД, Хлебозавод „Тракия”, гр. Хасково
76. „Нолев” ЕООД, гр. Хасково
77. „Крес Балкански” ООД, гр. Хасково
78. „ВКС” ЕООД, гр. Пещера
79. „Братя Неделеви” ЕООД, гр. Стамболийски
80. „Стил – плюс” ООД, гр. Хасково

БЪЛГАРСКА СЛУЖБА
ЗА АКРЕДИТАЦИЯ
СЕРТИФИКАТ
ЗА АКРЕДИТАЦИЯ

ИНСТИТУТ ПО ПОЧВОЗНАНИЕ АГРОТЕХНОЛОГИИ И
ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА "НИКОЛА ПУШКАРОВ"

ЛАБОРАТОРИЯ ПО РАДИОЕКОЛОГИЯ И РАДИОИЗОТОПНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ

Адрес на управление и лаборатория: 1080 гр. София, ул.
"Шосе Банкя" №7, ПК 1369
ЕИК: 000662160

ОБХВАТ НА АКРЕДИТАЦИЯ:

Да извършва изпитване на:

Почви, дънни утайки, Растителни образци, Води, Храни и
хранителни продукти, Отпадъци (течни, твърди, утайки,
седименти).

Да извършва вземане на проби (извадки) от:

Почви

АКРЕДИТИРАН СЪГЛАСНО БДС EN ISO/IEC 17025:2006

Заповед № А-468/27.08.2015 г. е недежима част от сертификата за акредитация,
общо 3 страници

Валиден до: 27.08.2019 г.

БСА рег. № 20 ЛИ

Дата на първоначална
акредитация: 24.02.2003 г.

Изпълнителен директор:

ИИЖ. Ирена Бориславова

Дата на преакредитация:

София 27.08.2015 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изпълнителна агенция

Българска служба за акредитация

ЗАПОВЕД**№ А-468****София, 27.08.2015 г.**

На основание чл. 10, ал. 1, т.т. 3 и 4, чл. 28, ал. 1 и чл. 30, ал. 1, във връзка с чл. 29, ал. 2, т. 1 от Закон за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието и т.т. 6 и 7 от Процедура за акредитация BAS QR 2, въз основа на заявление и открита процедура за преакредитация и разширяване обхвата на акредитация с вх. № 3/20 ЛИ/ПА/РО/05.01.2015 г., доклад на водещия оценител вх. № 3/20 ЛИ/4/В/15.06.2015 г. и становище на Комисията по акредитация вх. № 3/20 ЛИ/5/В/28.07.2015 г.

ПРЕАКРЕДИТИРАМ И РАЗШИРЯВАМ ОБХВАТА НА АКРЕДИТАЦИЯ НА
ИНСТИТУТ ПО ПОЧВОЗНАНИЕ АГРОТЕХНОЛОГИИ И ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА
„НИКОЛА ПУШКАРОВ“
ЛАБОРАТОРИЯ ПО РАДИОЕКОЛОГИЯ И РАДИОИЗОТОПНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Адрес на управление и лаборатория: 1080 гр. София ул.: „Шосе Банкя“ №7; ПК 1369

Т. Да извършва изпитване на:

№ по ред	Наименование на изпитваните продукти	Вид на изпитване / характеристика	Методи за изпитване
1.	2	3	4
1.	ПОЧВИ, ДЪННИ УТАЙКИ	1.1. Съдържание на гама-радионуклиди 1.2. Съдържание на стронций-90 1.3. Съдържание на плутоний 1.4. Съдържание на уран	ВЛМ 1/2009г. ВЛМ 2/2009г. ВЛМ 3/2009г. ВЛМ 4/2009г.
2.	РАСТИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ	2.1. Съдържание на гама-радионуклиди 2.2. Съдържание на стронций-90 2.3. Съдържание на плутоний 2.4. Съдържание на уран	ВЛМ 1/2009г. ВЛМ 2/2009г. ВЛМ 3/2009г. ВЛМ 4/2009г.
3.	ВОДИ	3.1. Съдържание на гама-радионуклиди 3.2. Съдържание на стронций-90 3.3. Съдържание на тритий 3.4. Съдържание на уран 3.5. Обща бета-активност 3.6. Обща алфа-активност 3.7. Съдържание на естествен уран	ВЛМ 1/2009г. ВЛМ 2/2009г. ВЛМ 5/2003г. ВЛМ 4/2009г. БДС ISO 9697 БДС ISO 9696 ВЛМ 6/2014г.
4.	ХРАНИ И ХРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ	4.1. Съдържание на гама-радионуклиди 4.2. Съдържание на стронций-90	ВЛМ 1/2009г. ВЛМ 2/2009г.

1.	2	3	4
5.	ОТПАДЪЦИ (течни, твърди, утайки, седименти)	5.1. Съдържание на радионуклиди	ВЛМ 1/2009г.

II. Да взема проби (извадки) от:

№ по ред	Наименование на продукта	Метод за вземане на проби (извадки)
1	2	3
1	Опазване на природата. Почва. Общи изисквания към вземането на проби	БДС 17.4.5.01

НАРЕЖДАМ:

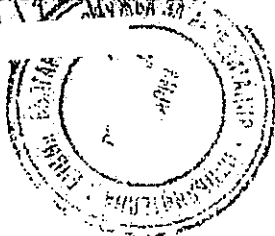
Да се издаде Сертификат за акредитация с рег. № 20 ЛИ/27.08.2015 г. валиден до: 27.08.2019 г. с приложение настоящата заповед, неделима част от него.

Сертификатът за акредитация с приложението да се получат от Ръководителя на юридическото лице на Институт по почвознание агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкаргов“, гр. София, ръководителя на Лаборатория по радиоекология и радиоизотопни изследвания при Институт по почвознание агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкаргов“, гр. София или друго упълномощено лице в сградата на ИА БСА.

При получаване на издадения сертификат и приложение, акредитираното лице е длъжно да върне в ИА БСА, оригиналите на Сертификат за акредитация рег. № 20 ЛИ/15.06.2012 валиден до 31.08.2015 г. и приложение – заповед на ИА БСА № А 767/15.06.2012 г.

Настоящата заповед да се съобщи на Ръководителя на юридическото лице на Институт по почвознание агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкаргов“, гр. София в 3 (три) – дневен срок от издаването ѝ.

Инж. ИРЕНА БОРИСЛАНОВА
Изпълнителен директор на ИА БСА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ПРОДОВОЛСТВИЕТО

ЗАПОВЕД

№.....

София, ... 2007 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, Регламент (ЕО) № 882 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз от 29 април 2004 г., доклад на заместник-министъра на земеделието и продоволствието Светла Бъчварова с рег. №..... и писмо с вх. № 35-10-30 от 12.09.2007 г. на директора на Института по почвознание "Никола Пушкарров",

НАРЕЖДАМ:

1. Определям акредитираната лаборатория по радиоекология и радиоизотопни изследвания към Института по почвознание "Никола Пушкарров" за национална референтна лаборатория в рамките на нейната акредитация в областта на радиометричния контрол.

2. Националната референтна лаборатория :

а) координира в сферата на компетентността си дейността на акредитираните лаборатории, отговарящи за анализа на пробите;

б) при необходимост организира сравнителни изпитвания между акредитираните лаборатории и осигурява подходящи последващи действия след извършване на сравнителните изпитвания;

в) сътрудничи на референтните лаборатории на Европейската общност в сферата на компетентността си;

г) изпраща в Министерството на земеделието и продоволствието и на акредитираните лаборатории в сферата на компетентността си информацията, предоставяна от референтните лаборатории на Европейската общност;

д) в рамките на компетентността си оказва научно-техническа помощ за изпълнението на плановете и програмите в сферата на провежданата от министъра на земеделието и продоволствието държавна политика.

Възлагам на заместник-министър Светла Бъчварова да организира съобщаването на именования и адреса на референтната лаборатория на Европейската комисия, на съответната референтна лаборатория на Европейската общност и на другите държави, членове на Общността.

Копие от настоящата заповед да се връчи на заинтересуваните лица за сведение и изпълнение.

ВД/ПД

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

02-00-7 / 12.07.2017г.

ДО

Г-н Георги Колев

Председател на

Временната комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите

Народно събрание на Р България

КОПИЕ ДО

Г-н Сотир Цацаров

Главен прокурор на Р България

Уважаеми господин Колев,

Във връзка с Ваше писмо Изх. No. АД-753-76-4 от 22.06.2017 г. относно експертиза на специалисти от БАН по задачата дали ли е превишаване на допустимите стойности на уран и обща алфа активност на водите, бих искал да Ви информирам, че тази експертиза става част от наказателно производство, наблюдавано от Прокуратурата на Република България.

Поради тази причина препращам Вашето искане по компетентност към Главния прокурор на Република България.

Приложение:

Писмо Вх. No. 02-00-7 от 26.06.2017 г.

С уважение,

Акад. Юлиан Ревалски

Председател на БАН

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

София 1169, Пл. "Княз Александър I", стая 118, тел.:
02 939 2142, e-mail: komisiqradioaktivnost@abv.bg

ВРЕМЕННА КОМИСИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО ОПАСНИТЕ И
КОНКРЕТНИТЕ СЛУЧАИ НА РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ПИТЕЙНИ ВОДИ НА
ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЧИНИТЕ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ
И ПОСЛЕДИЦИТЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

№ АД -753-76-4

Дата 22.06.2017 г.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ	
1040 София, ул. "15-ти ноември" №1 тел./факс 961 72 82	
Регистрационен №, индекс и дата	
02-007	26.06.2017

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БАН

Акад. ЮЛИАН РЕВАЛСКИ

София-1040, ул. "15 ноември" 1

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

При нас пристигна информация от Прокуратурата на Република България – Главен Прокурор с Изх. № 750/17 от 19.06.2017 година, че „на 08.06.2017 г. е назначена комплексна експертиза с основна задача – дали е превишаване на допустимите стойности на уран и обща алфа активност на водите, добивани от тази станция, както и причините за това. Експертизата е назначена след прецизиране на нейната задача с научни звена от БАН. В качеството на вещи лица ще работят учени от тази Академия“.

Във връзка с огромния обществен интерес и поставените задачи от най-висшия законодателен орган Народно Събрание изискваме заключенията на привлечените специалисти от научните звена на БАН да бъдат предоставени на Временната комисия веднага след излизането им.

Надявам се на Вашата безрезервна подкрепа по този казус във връзка с интересите на защита здравето на населението.

Оставайки с уважение се надяваме, че Вие като най-висша Академична институция, можете да прецизирате и да ни предоставите синтезирани данни по поставените Ви от Прокуратурата на Република България задачи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ:

ГЕОРГИ КОЛЕВ

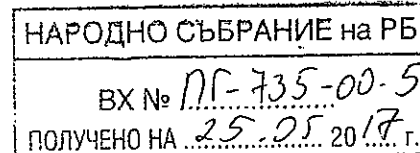
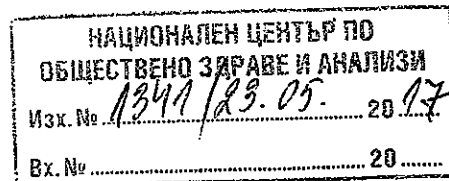

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ

Бул. "Акад. Иван Гешов" 15
1431 София
България

Тел.: 02 80 56 444
Факс: 02 954 12 11
ncpha@ncpha.government.bg

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ
НА ПОТЕНЦИАЛНО ОПАСНИТЕ И КОНКРЕТНИТЕ
СЛУЧАИ НА РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ
НА ПИТЕЙНИТЕ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЧИНИТЕ
ЗА ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ И ПОСЛЕДИЦИТЕ
ЗА ЗДРАВЕТО НА ГРАЖДАНЕТЕ
Г-Н ГЕОРГИ КОЛЕВ
e-mail: komisiqradioaktivnost@abv.bg

Относно: искане от Временната комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите за предоставяне от НЦОЗА на справки за анализите на питейни води, извършени в НЦОЗА и констатирани отклонения, и регистрираната заболяемост и смъртност от злокачествени новообразувания

УВАЖАЕМИ Г-Н КОЛЕВ,

Информираме Ви, че Националният център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) не е орган на държавния здравен контрол (ДЗК) и не извършва мониторинг на питейните води в страната. В НЦОЗА не се провеждат изпитвания на питейни води по радиологични показатели и естествен уран. НЦОЗА извършва лабораторни изследвания на проби питейни води по искане от външни възложители, по посочени от тях показатели и/или от МЗ и регионалните му структури при необходимост от анализ с потвърдителен характер за конкретни показатели. При възлагане от МЗ НЦОЗА провежда проучвания и изготвя експертни становища.

През периода 2013 – май 2017г., по възлагане от юридически лица, в лабораториите на Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“ на НЦОЗА са проведени отделни изпитвания, представени в Приложение 1. По изследваните показатели всички изпитвани образци съответстват на изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Обн. ДВ. бр.30 от 28 Март 2001г.).

Съгласно Раздел III. „Държавен здравен контрол“ от Закона за здравето (Обн. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г.) органи на държавния здравен контрол са главният държавен здравен инспектор на Република България, регионалните здравни инспекции

(РЗИ) и Националният център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ). ДЗК по отношение на йонизиращи лъчения се осъществява от определени от министъра на здравеопазването РЗИ и от НЦРРЗ.

Съгласно Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, с цел защита здравето на хората, водоснабдителните организации (ВиК) имат задължението да предприемат всички необходими мерки, за да осигурят снабдяване на населението с безопасна и чиста питейна вода. Раздел IV "Мониторинг" на наредбата задължава ВиК да провежда постоянен и периодичен мониторинг на питейните води, с цел проверка съответствието на предлаганата на потребителите питейна вода с изискванията; органите на ДЗК контролират чрез постоянен и периодичен мониторинг съответствието на подаваната към консуматорите питейна вода по нормативно определените показатели за качество. Раздел VIII „Информация и отчети“ на наредбата регламентира механизма на събиране на данните от проведения мониторинг, сроковете на предоставянето им, прегледа и оценката на информацията и изготвянето на обобщени национални доклади от МЗ.

В съответствие с гореизложеното, многогодишна, представителна за територията на съответните области и/или обобщена информация за качеството на питейните води в страната би следвало да е налична в горесцитираните институции.

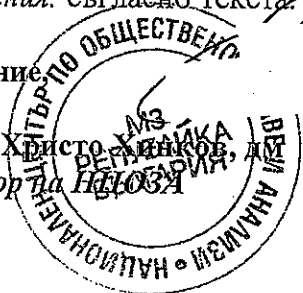
Във връзка с исканата информация относно регистрираната заболеваемост и смъртност от злокачествени новообразувания прилагаме таблици, изготвени от Дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“, както следва:

- Новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания през 2015г. по локализации, общо за страната и по области;
- Умирения от злокачествени новообразувания през 2015г. по области;
- Умирения от злокачествени новообразувания през 2015г. по локализации, общо за страната.

Приложения: съгласно текста. /

С уважение

доц. д-р Христо Христов,
Директор на НЦРРЗ

Приложение 1.

**Справка за анализите на проби питейни води, извършени в лабораториите на
НЦОЗА по искане на външни възложители за периода 2013 – май 2017г.**

протокол/и №	относно	възложител	наименование на образца за изпитване
1	2	3	4
71/31.07. 2013г.	Анализ на проба вода по показатели: <i>активна реакция (pH), електропроводимост, мирис, цвят, мътност, амониев йон, нитрити, нитрати, хлориди, сулфати, окисляемост (перманганатна), обща твърдост, алуминий, бор, флуориди, фосфати, цианиди, натрий, калций, магнезий, желязо, манган, мед, цинк, олово, кадмий, никел, хром, арсен, селен, антимон, живак.</i>	ВиК ООД, гр. Сливен	1. вода от яз. Асеновец – кога 392
19/19.10. 2016г.	Анализ на проба вода по показатели: <i>активна реакция (pH), електропроводимост, мирис, цвят, мътност, амониев йон, нитрити, нитрати, хлориди, сулфати, окисляемост (перманганатна), обща твърдост, алуминий, бор, флуориди, фосфати, цианиди, натрий, калций, магнезий, желязо, манган, мед, цинк, олово, кадмий, никел, хром, арсен, селен, антимон.</i>	ВиК ООД, гр. Сливен	1. вода от яз. Асеновец
13/12.03. 2013г.	Анализ на проби питейна вода за определяне разтворимото съдържание на <i>арсен</i> .	Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг ЕООД, гр. Велинград	<i>Проби питейна вода от населени места:</i> 1. гр. Велинград - пункт 1 2. ПСПВ - изход 3. Извор „Клептуза“ 4. Сърница 5. Подбит камък 6. Кръстава 7. Бирково 8. Грачево 9. Цветино 10. Абланица 11. Света Петка
21-24/10. 10. 2014г.	Анализ на проби вода по показатели: <i>тетрахлоретен, трихлоретен, 1,2- дихлоретан; хлороформ; бензен; бенз(а)пирен, полициклични ароматни въглеводороди; пестициди.</i>	Аква Терра ВН – ЕООД, гр. Пазарджик	<i>Проби вода от обекти на „ВиК в ликвидация“ ЕООД, Пазарджик:</i> 1. ВГ Семчиново – Симеоновец (КИ Трънака 1 и КИ Трънака 3); 2. ВГ Семчиново – Симеоновец (КИ Св. Петка 3); 3. ВГ Семчиново – Симеоновец (КИ Св. Петка 1 и КИ Св. Петка 2) 4. ВГ Семчиново – Симеоновец (КИ Св. Илия)
38-43/16. 12.2015г.	Анализ на проби вода по показатели: <i>бенз(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди (само за Промислена зона гр. Пазарджик); тетрахлоретен и трихлоретен, 1,2- дихлоретан, трихалометани; бензен; пестициди.</i>	ВиК в ликвидация – ЕООД, гр. Пазарджик	<i>Води, води питейни:</i> 1. Промислена зона гр. Пазарджик; 2. с. Черногорово; 3. с. Гелеменово; 4. с. Алеко Константиново; 5. с. Синитево; 6. с. Лозен

Наименование и локализация на новообразованието - МКБ, X ревизия	Общо за страната	Области											
		Благоевград	Бургас	Варна	Велико Търново	Видин	Враца	Габрово	Добрич	Кърджали	Кюстендил	Ловеч	Монтана

На 100 000 души от населението

Общо за страната	447.2	414.4	467.8	413.6	435.9	408.5	457.4	421.5	402.3	383.7	346.5	463.4	338.5	458.7
Устни, устна кухина и фаринкс	10.7	8.3	10.9	11.0	8.5	10.8	10.4	7.8	12.1	7.9	11.8	22.6	12.3	7.5
в т.ч. устна	2.2	2.5	2.7	2.7	0.4	2.2	2.3	1.7	4.4	4.6	-	4.5	1.4	1.9
Храносмилателни органи	100.7	100.9	107.0	100.8	105.1	101.8	96.8	124.9	106.8	92.3	71.7	110.2	69.4	100.7
в това число:														
Хранопровод	2.3	0.6	2.4	2.5	2.4	1.1	2.3	0.9	1.1	1.3	3.9	2.3	1.4	1.1
Стомах	17.2	22.6	17.6	15.2	15.4	14.1	12.1	15.6	19.3	29.0	11.0	16.6	5.8	18.9
Дебело черво	34.0	36.0	33.1	37.8	33.7	31.4	25.3	52.0	36.9	26.4	23.6	44.5	32.5	33.6
Ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал	24.1	23.9	30.9	24.3	34.5	32.5	32.3	29.5	23.7	13.2	11.0	27.2	18.8	20.0
Черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища	5.8	5.1	8.2	5.5	2.8	4.3	5.2	7.8	9.4	4.6	7.1	3.0	-	8.7
Панкреас	13.7	10.5	11.6	12.3	12.2	15.2	16.1	16.5	11.0	13.2	12.6	12.1	9.4	17.4
Дихателни органи и гръден кош	53.5	48.4	60.4	43.9	65.7	48.8	58.2	39.9	46.2	54.7	49.6	71.7	36.2	53.9
в това число:														
Ларинкс	6.9	6.0	5.8	6.1	5.3	1.1	6.9	3.5	3.9	4.0	3.1	6.0	4.3	8.7
Трахея, бронхи и бял дроб	45.0	41.7	52.4	36.3	59.3	47.7	47.8	34.7	41.3	48.1	45.7	44.5	31.8	44.1
Кости и ставни хрущяли	0.7	-	1.0	0.4	0.8	-	1.2	-	-	1.3	0.8	0.8	0.7	1.1
Меланом и други злокачествени новообразованиа на кожата	64.1	80.5	73.2	59.4	45.5	75.8	56.5	52.9	33.0	44.2	35.4	73.2	36.2	79.6
в т.ч. злокачествен меланом на кожата	6.5	5.1	5.1	8.0	7.3	7.6	3.5	6.1	3.3	1.3	3.1	6.8	2.9	5.7
Мезотелиална и меки тъкани	4.3	5.1	6.0	5.1	1.6	5.4	11.5	3.5	5.5	4.6	0.8	3.8	2.9	5.3
Млечна жлеза	53.8	45.2	55.1	52.0	45.0	37.9	72.6	59.8	51.7	36.9	40.2	34.0	51.3	49.4
в т.ч. млечна жлеза при жените ¹	103.5	87.8	104.9	100.8	87.2	74.1	140.7	112.5	101.2	73.5	78.3	65.0	100.7	94.8
Женски полови органи ¹	84.1	80.9	85.1	65.7	88.0	107.9	103.3	92.4	86.1	77.4	79.8	75.3	95.1	99.2
в това число:														
Шийка на матката ¹	26.7	18.7	24.5	19.8	27.5	52.9	40.8	33.6	25.8	21.0	29.2	39.9	34.1	25.9
Тяло на матката ¹	31.9	36.7	27.3	21.1	34.6	36.0	34.0	33.6	26.9	31.5	26.1	26.6	38.3	41.5

Национален център по общественото здраве и анализи

Новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания през 2015 г. по локализация и области

Наименование и локализация на новообразуванието - МКБ, X ревизия	Общо за страната	Области												
		Благоевград	Бургас	Варна	Велико Търново	Видин	Враца	Габрово	Добрич	Кърджали	Кюстендил	Ловеч	Монтана	Пазарджик
С неуточнена локализация на матката ¹	0.5	-	0.5	-	2.4	2.1	1.1	-	-	-	1.5	-	-	2.2
Яйчник ¹	32.9	22.4	27.8	19.0	18.9	12.7	25.0	18.5	23.7	22.3	15.4	3.0	14.2	26.7
Мъжки полови органи ²	74.8	57.3	57.6	76.5	63.0	37.7	65.5	30.5	52.9	67.6	61.4	95.7	62.0	72.3
в т.ч. простата ²	68.3	51.5	49.6	72.6	57.1	33.3	53.8	23.3	49.5	60.9	55.0	88.0	54.6	64.6
Пикочна система	32.9	29.0	31.4	29.4	41.4	24.9	32.8	22.5	33.6	25.7	26.8	30.2	28.2	33.6
в т.ч. пикочен мехур	22.7	18.8	21.3	20.1	30.0	16.3	24.8	13.9	25.9	15.2	21.3	23.4	18.1	25.3
Око, главен мозък и други части на централната нервна система	7.8	5.4	6.8	5.5	7.3	4.3	5.2	8.7	7.7	7.9	11.0	5.3	5.1	9.4
в това число:														
Око и неговите придатъци	0.5	0.3	0.5	-	-	-	-	-	1.1	-	1.6	-	1.4	1.1
Главен мозък	6.9	3.8	5.3	5.1	7.3	4.3	5.2	6.9	6.6	7.9	9.4	5.3	3.6	7.5
Щитовидна и други ендокринни жлези	4.8	1.6	5.1	5.5	3.2	1.1	2.3	4.3	5.0	7.3	0.8	3.0	1.4	6.0
в т.ч. щитовидна жлеза	4.6	1.3	4.8	5.1	3.2	1.1	2.3	3.5	5.0	6.6	0.8	3.0	1.4	6.0
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации	16.7	10.5	25.6	13.1	26.4	11.9	20.2	14.7	14.9	14.5	15.7	15.1	9.4	14.7
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани	17.4	10.2	13.8	16.7	9.3	11.9	5.2	19.9	16.0	13.8	11.0	8.3	6.5	11.3
в това число:														
Болест на Hodgkin	1.5	0.6	0.7	2.1	-	-	1.2	2.6	0.6	1.3	-	-	0.7	2.3
Нехочкинов лимфом	6.0	4.1	5.8	8.0	2.4	4.3	2.3	9.5	8.8	4.0	6.3	4.5	2.9	3.0
Левкемия	7.7	5.1	5.6	4.4	5.3	5.4	0.6	6.1	6.1	4.6	4.7	1.5	2.2	4.5
в това число:														
Лимфоидна левкемия	2.4	1.0	2.2	1.1	1.2	-	-	1.7	2.2	1.3	-	0.8	0.7	1.5
Миелоидна левкемия	2.9	1.0	2.2	1.9	2.8	2.2	0.6	4.3	3.3	2.0	1.6	-	0.7	1.9
Самостоятелни (първични) множествени локализации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания през 2015 г. по локализация и области

(Продължение и край)															
Наименование и локализация на новообразуванието - МКБ, X ревизия	Области														
	Перник	Плевен	Пловдив	Разград	Русе	Силистра	Сливен	Смолян	София	София (столица)	Стара Загора	Търговище	Хасково	Шумен	Ямбол
На 100 000 души от населението															
Общо за страната	415.8	510.5	519.5	375.0	535.1	415.9	402.3	491.2	299.7	438.8	534.1	389.4	551.4	421.4	484.9
Устни, устна кухина и фаринкс	7.1	16.2	8.6	11.8	10.1	9.7	15.6	11.5	8.8	10.3	12.9	8.6	12.2	8.5	13.6
в т.ч. устна	-	2.4	1.9	3.4	2.6	3.5	5.2	5.3	0.8	0.7	3.4	1.7	3.4	-	4.8
Храносмилателни органи	101.4	111.9	102.3	78.7	133.2	93.0	98.0	105.5	66.9	90.0	131.1	86.3	110.1	106.6	132.2
в това число:															
Хранопровод	2.4	1.6	1.9	5.9	4.4	2.6	3.1	1.8	1.3	2.1	3.7	1.7	3.4	2.3	4.8
Стомаш	19.0	16.9	21.8	15.2	19.0	25.4	16.2	27.5	11.8	12.8	20.9	13.8	20.3	19.3	21.6
Дебело черво	34.1	41.4	30.5	27.9	48.5	24.6	31.8	21.3	24.4	32.6	44.9	25.9	38.8	28.4	40.9
Ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал	17.4	30.7	21.8	14.4	33.1	18.4	22.9	26.6	10.9	21.2	32.3	20.7	24.5	28.9	30.5
Черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища	7.1	3.5	7.9	5.9	6.2	4.4	4.7	7.1	3.4	4.1	7.7	6.0	8.9	4.5	10.4
Панкреас	17.4	13.8	15.6	8.5	16.3	14.9	12.0	16.8	12.2	13.3	18.2	11.2	11.0	17.0	19.2
Дихателни органи и гръден кош	54.7	66.6	58.6	51.6	55.6	63.2	55.8	64.7	37.5	42.1	63.4	69.1	72.1	56.7	70.5
в това число:															
Ларинкс	6.3	6.7	8.0	8.5	7.9	8.8	11.5	16.8	2.9	6.4	8.3	4.3	7.6	11.9	12.0
Трахея, бронхи и бял дроб	47.5	57.9	49.5	40.6	46.3	53.5	43.2	47.0	32.8	34.4	54.8	64.8	62.9	44.2	57.7
Кости и ставни хрущали	-	0.8	0.4	-	0.4	0.9	-	1.8	-	0.8	1.2	-	1.3	1.1	0.8
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата	60.2	80.0	97.9	52.5	78.5	69.3	52.1	62.1	31.6	57.0	74.2	45.8	79.7	53.9	48.1
в т.ч. злокачествен меланом на кожата	8.7	8.3	6.2	7.6	8.4	2.6	6.3	3.5	4.6	9.7	4.3	5.2	8.4	4.0	4.8
Мезотелиална и меки тъкани	5.5	3.9	5.2	4.2	2.6	2.6	4.7	8.0	2.9	3.0	3.7	3.5	7.2	2.8	1.6
Млечна жлеза	44.4	54.0	68.7	45.7	67.1	43.9	37.0	52.3	34.9	60.5	65.6	46.6	57.4	42.0	48.1
в т.ч. млечна жлеза при жените ¹	86.7	104.0	131.9	86.2	129.3	84.8	72.1	101.9	67.9	114.0	127.6	91.3	111.5	78.9	91.3
Женски полови органи ¹	91.3	94.0	75.2	76.2	95.7	102.1	70.1	113.9	76.2	79.7	95.9	79.5	95.0	76.6	85.0
в това число:															
Шийка на матката ¹	29.4	39.3	18.9	36.5	30.2	45.0	26.4	24.2	29.0	24.1	25.2	28.8	32.2	22.2	23.6
Тяло на матката ¹	41.8	39.3	32.9	24.9	39.7	31.2	32.5	51.8	30.7	31.0	36.5	27.1	28.9	24.4	17.3
Национален център по общественото здраве и анализи															

Новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания през 2015 г. по локализация и области

(Продължение и край)

(Продължение и край)															
Наименование и локализация на новообразуванието - МКБ, X ревизия	Области														
	Перник	Плевен	Пловдив	Разград	Русе	Силистра	Сливен	Смолян	София	София (столица)	Стара Загора	Търговище	Хасково	Шумен	Ямбол
С неуточнена локализация на матката ¹	-	-	1.4	-	-	-	-	-	0.8	-	0.6	1.7	1.7	-	-
Яйчник ¹	17.0	11.6	19.2	13.3	22.4	20.8	10.2	32.8	12.4	20.5	25.2	11.8	25.6	26.7	37.8
Мъжки полови органи ²	71.4	105.6	97.6	36.3	63.2	32.0	55.6	82.0	50.5	93.8	90.5	60.0	81.0	80.0	70.2
в т.ч. простата ²	66.5	96.7	90.5	31.1	55.1	30.3	44.9	80.2	46.2	86.1	84.2	58.2	75.0	73.0	68.6
Пикочна система	30.9	33.1	39.4	25.4	37.5	17.6	29.7	35.5	19.4	33.4	40.0	25.0	51.5	32.9	35.3
в т.ч. пикочен мехур	22.2	26.0	26.8	18.6	26.9	10.5	19.8	21.3	13.9	23.4	26.5	13.0	36.7	18.7	21.6
Око, главен мозък и други части на централната нервна система	4.0	8.3	9.6	9.3	7.5	7.0	6.8	8.9	5.9	8.2	8.9	6.0	14.3	6.8	12.8
в това число:															
Око и неговите придатъци	-	1.2	0.4	-	0.9	-	0.5	0.9	0.4	0.4	0.6	0.9	-	0.6	1.6
Главен мозък	4.0	7.1	8.9	9.3	5.7	5.3	6.3	8.0	5.1	7.3	8.0	5.2	13.1	4.5	11.2
Щитовидна и други ендокринни жлези	0.8	2.8	7.7	9.3	5.3	7.9	6.8	10.6	0.8	5.2	4.3	3.5	6.8	4.0	4.8
в т.ч. щитовидна жлеза	0.8	1.6	7.4	9.3	5.3	7.9	6.3	10.6	0.8	4.9	4.0	3.5	6.3	4.0	4.8
Негачно определени, вторични и неуточнени локализации	11.9	20.9	20.0	16.1	24.3	17.6	13.5	19.5	11.4	14.1	14.5	13.0	26.6	14.2	19.2
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани	13.5	12.6	15.1	13.5	33.1	15.8	19.3	12.4	16.0	27.7	20.9	12.1	24.0	13.6	20.0
в това число:															
Болест на Hodgkin	1.6	1.6	2.4	2.5	4.0	0.9	2.6	0.9	0.8	1.8	1.2	-	1.7	-	0.8
Неходжкинов лимфом	3.2	5.1	5.0	3.4	11.9	2.6	6.8	5.3	6.7	7.0	6.8	5.2	9.7	3.4	9.6
Левкемия	7.1	4.3	6.1	3.4	14.1	9.7	7.8	3.5	6.3	15.6	9.5	5.2	7.6	9.1	7.2
в това число:															
Лимфоидна левкемия	0.8	1.6	1.5	0.8	7.9	5.3	2.6	1.8	1.7	4.2	2.5	0.9	3.4	5.7	4.0
Миелоидна левкемия	-	1.6	2.8	0.8	0.9	1.8	2.6	1.8	0.8	7.5	3.1	-	2.5	1.7	2.4
Самостоятелни (първични) множествени локализации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Данните са изчислени на 100 000 жени.

² Данните са изчислени на 100 000 мъже.

Национален център по общественото здраве и анализи

**УМИРАНИЯ ОТ ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ
НОВООБРАЗУВАНИЯ ПРЕЗ 2015Г. ПО ОБЛАСТИ**

/На 100000 население/

Области	2015г.
Общо за страната	249.8
Благоевград	192.6
Бургас	204.3
Варна	249.5
Велико Търново	307.6
Видин	312.0
Враца	325.5
Габрово	355.6
Добрич	283.4
Кърджали	166.8
Кюстендил	293.7
Ловеч	219.6
Монтана	301.6
Пазарджик	245.6
Перник	379.4
Плевен	337.6
Пловдив	269.3
Разград	233.6
Русе	250.1
Силистра	258.0
Сливен	227.2
Смолян	278.4
София	261.4
София (столица)	208.5
Стара Загора	243.2
Търговище	238.3
Хасково	233.7
Шумен	251.9
Ямбол	236.4

Национален център по общественото здраве и анализи

**УМИРАНИЯ ОТ ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ НОВООБРАЗУВАНИЯ ПРЕЗ
2015Г. ПО ЛОКАЛИЗАЦИЯ**

/На 100000 население/

Причини за смъртта -МКБ10	2015г.
Злокачествени новообразувания(C00–C97)	249.8
Устни, устна кухина и фаринкс (C00–C14)	5.6
в т.ч.: устна (C00)	0.2
Храносмилателни органи (C15–C26)	82.7
в т. ч.: хранопровод (C15)	2.9
стомах (C16)	16.3
дебело черво (C18)	23.6
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал (C19–C21)	11.4
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища (C22)	9.4
панкреас (C25)	15.4
Дихателни органи и гръден кош (C30–C39)	55.3
в т. ч.: ларинкс (C32)	5.1
трахея, бронхи и бял дроб (C33, C34)	48.1
Кости и ставни хрущяли (C40–C41)	1.0
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата (C43–C44)	4.5
в т. ч.: злокачествен меланом на кожата (C43)	2.4
Мезотелиална и меки тъкани (C45–C49)	2.1
Млечна жлеза (C50)	18.7
Женски полови органи (C51–C58) ¹⁾	34.3
в т. ч.: шийка на матката (C53) ¹⁾	10.3
тяло на матката (C54) ¹⁾	7.6
с неуточнена локализация на матката (C55) ¹⁾	2.5
яйчник (C56) ¹⁾	11.9
Мъжки полови органи (C60–C63) ²⁾	29.4
в т. ч.: простата (C61) ²⁾	27.7
Пикочна система (C64–C68)	13.2
в т. ч.: пикочен мехур (C67)	8.0
Око, главен мозък и други части на централната нервна система (C69–C72)	10.4
в т. ч.: око и неговите придатъци (C69)	0.2
главен мозък (C71)	9.3
Щитовидна и други ендокринни жлези (C73–C75)	1.1
в т. ч.: щитовидна жлеза (C73)	0.6
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации (C76–C80)	10.1
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (C81–C96)	12.8
в т. ч.: болест на Hodgkin (C81)	0.7
нехочкинов лимфом (C82–C85)	3.5
левкемия (C91– C95)	6.1
лимфоидна левкемия (C91)	1.8
миелоидна левкемия (C92)	2.5

¹⁾ Данните са изчислени на 100000 жени

²⁾ Данните са изчислени на 100000 мъже

ОБЩИНА ВЕЛИНГРАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	48-422-00-37
Дата	26 / 05 2017 г.

Изм. № 01-00/4
23.05 2017 г.

48
11

ДО
МИНИСТЪР
НА МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
Г-Н НИКОЛАЙ НАНКОВ
УЛ. "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" № 17-19
ГР. СОФИЯ 1202

✓ КОПИЕ ДО:
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н ГЕОРГИ КОЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВРЕМЕННА КОМИСИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО
ОПАСНИТЕ И КОНКРЕТНИ СЛУЧАИ НА РАДИОАКТИВНО
ЗАВЪРСЯВАНЕ НА ПИТЕЙНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РБ,
ПРИЧИНИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ
ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1
ГР. СОФИЯ 1169

ОТНОСНО: Завишени стойности на естествен уран в питейната вода на Община
Велинград

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НАНКОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КОЛЕВ,

Община Велинград се намира в Северозападните Родопи на площ 604,61 км², представляваща 13,5% от общата площ на Пазарджишка област; 85 % от територията на общината е заета от гори. Граничи с общините: Белово, Батак, Септември, Ракиново, Якоруда, Белица, Банско, Гърмен, Сатовча и Сърница. Относителен дял спрямо територията на България: 0,54%. Общината има добре изградена транспортна мрежа за достъп на туристи. Общинският център отстои на 47 км от гр. Пазарджик, 80 км от гр. Пловдив, 130 км от гр. София и 180 км. от границата с Република Гърция. Удобно териториално разположение в

гр. Велинград 4600, бул. „Хан Аспарух“ № 35
Тел. (+359359) 5 21 15; Факс: (+359359) 5 43 41
e-mail: obshtina@velingrad.bg

Северо-западната част на Родопите – близо до столицата и до Пловдив, както и до зимния център Банско и богатото тракийско поле. Има добри транспортни връзки с еврокоридори №4 и №8. Горите в общината предлагат благоприятна среда за туризъм, лов, събиране на диви плодове, билки и гъби. Реките са относително чисти, дават добри условия за риболов и са предпочитано място за организиране на летни изleti сред природата. На територията на община Велинград са проучени 133 вида защитени животни, от които 101 вида са птици. Поради този факт някои територии са включени в системата „Натура 2000“ по две директиви – за местообитанията и за птиците. Велинград е най-щедро надареният с минерална вода град в България. Най-голямото богатство на района са топлите и горещи минерални води със сумарен дебит над 125 литра в секунда. Уникален природен феномен е най-големият карстов извор в България – „Клептуза“, от който всяка секунда на повърхността по средно статистически данни бликат 650 л леденостудена вода. Обявен е за природен парк и защитена местност. Водата образува две езера, вливащи се в река Чепинска. Територията на водните течения и водните площи заема 15 366 дка. От тях 1 844 дка е площта на реките, 13 408 дка са заети от язовири, водоеми, канали, 96 дка – езера, 1 дка блата и мочурища и 17 дка рибарници. По-големи реки, които са на територията на Общината са: Чепинска и Луковица и техните притоци. Общата площ на горските територии в Община Велинград е над 60 000 ха. Тези „бели дробове“ на общината, многообразието от водоизточници, както и благоприятните климатични условия създават перфектни от екологична гледна точка условия на живот – чист въздух без замърсители, благоприятен климат. Община Велинград е водеща СИА дестинация и предпочитано място за туристите.

Във връзка със завишените стойности на естествен уран, обща алфа активност и обща индикативна доза в питейната вода на Община Велинград, желаем да Ви запознаем подробно с хронологията на случващите се събития, а те са както следва:

1. Първите проби от питейни води за пълен радиологичен контрол са взети от шест водоизточника и представени за анализ на 07.12.2016 г. На Институт по почвознание „Н. Пушикарров“, гр. София.

2. На 30.03.2017 г. протоколите с резултати са получени от „ВКТВ“ ЕООД, гр. Велинград(общинско дружество). След обстоен преглед на получените резултати се установява отклонениена пробите на четири водоизточника- КИ „Клептуза“, каптаж „Легоринец“, СД „Джаферица“-водоснабдяваща населените места- с. СветаПетка, с. Грашево и с. Мечокорито,по показатели-уран, обща алфа активност и обща индикативна доза, останалите токсични показатели- манган, арсен, антимон, олово, кадмий, хром, уранидианиди, са в норма, съласно Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди.

3. Към момента КИ „Клептуза“, чрез технологично превключване се смесва с питейната вода, идваща СД „Бистрица“/ ПСПВ/. Каптаж „Легоринец“ към момента не се използва за питейно-битови нужди, тъй като повторните проби на РЗИ-Пазарджик показаха завишени нива на естествен уран. Селата, които са засегнати от СД „Джаферица“ до 18.05.2017 г. ежедневно са доставяни необходимите количества минерална вода за питейни нужди.

4. На 21.04.2017 г. РЗИ-Пазарджик прави двукратно пробонабиране от различни точки на засегнатите райони за двукратен мониторинг, като едните проби са представени за анализ в Национален център по родиекология и радиационна защита- гр. София, а другите са представени в РЗИ-Пловдив. Официалните резултатит от първата лаборатория са представени на органа заявител- РЗИ-Пазарджик. Съгласно получените резултати по протоколи, всички

гр. Велинград 4600, бул. „Хан Аспарух“ № 35
Тел. (+359359) 5 21 15; Факс: (+359359) 5 43 41
e-mail: obshtina@velingrad.bg

проби отговарят на нормативните изисквания за съдържание на естествен уран и другите радиологични показатели, с изключение на Каптаж „Легоринец“. Водоподаването от него е преустановено. Резултати от лабораторията на РЗИ-Пловдив, все още няма.

5. На 24.04.20147 т. „ВКТВ“ ЕООД, гр. Велинград, също прави двукратно пробонабиране от засегнатите райони за двукратен мониторинг, пробите са представени за анализ в изпитателна лаборатория „Еколаб“, към „Диал“ ЕООД, гр. София, а другите проби са представени за анализ в РЗИ-Пловдив. Официални протоколи с резултати сме получили на 18.05.2017г. от фирма „Диал“ ООД за с. Света Петка и с. Грашево. Съгласно получените резултати съдържанието на естествен уран, общата алфа активност и общата бета активност са в норма. От същата лаборатория се изчакват резултати за КИ „Клептуза“ и Каптаж „Легоринец“. От лабораторията на РЗИ- Пловдив се изчакват резултати.

През месец април 2017 г. средствата за масова информация публикуваха материали и излъчиха репортажи за гр. Велинград, които оповестиха за завишени нива на естествен уран в питейната вода на Община Велинград, а също така и предстоящия активен летен сезон, което реално заплашва Община Велинград да се изправи пред сериозно изпитание за намиране на алтернативни водоизточници на питейна вода, с цел запазване живота и здравето на жителите и гостите на града и населените места попадащи на територията на Община Велинград.

След направен обстоен анализ на възможните алтернативи за осигуряване на чиста питейна вода за жителите и гостите на Община Велинград, набелязахме няколко спешни мерки, като за изпълнението им са нужни допълнителни финансови средства, с които Община Велинград не разполага, предвид тежкото финансово състояние.

Към настоящият момент водните количества на питейна вода са достатъчни за задоволяване нуждите на гр. Велинград, но през активния летен туристически сезон се очаква да се получи сериозен дефицит на питейна вода, тъй като към момента 24л/сек. се подават по-малко от спрения Каптаж „Легоринец“.

Предложенията на специалисти са:

1. Да се използва максимално КИ „Клептуза“ за питейно-битови нужди. Тъй като максималният дебит е около 650 л./сек.

2. Да се изгради общо пречствателно съоръжение на принципа на обратната осмоза и възможност за пречистване на замътняване на водите. По преценка на проектантите и при техническа възможност да се доведе Каптаж „Легоринец“ до КИ „Клептуза“, в общо пречствателно съоръжение, като в него двете води се смесват и пречистват от естествен уран и замътняване.

3. Да се възстанови във възможно най-кратки срокове водохващане „Водев чарк“, като алтернативен водоизточник. Същият не се използва от месец март 2015 г., вследствие на тежка авария на 2 км. от трасето/Ф 500мм./ от обилния снеговалеж и снеголом.

4. Обследване на причините за завишени нива на уран в питейната вода, включително проверка на затворени уранови рудници в непосредствена близост до Община Велинград.

Предвид гореизложеното, Ви молим, в рамките на възможностите за финансиране чрез средства от държавния бюджет да ни предоставите допълнителни средства за справяне с възникналата ситуация, като същите ще бъдат изразходвани за реализация на горецитираните предложения от специалисти и запазване на гр. Велинград, като водеща СПА дестинация.

Уважаеми г-н Министър,
Уважаеми г-н Колев,
разчитаме на Вашата подкрепа за подобряване инфраструктурата и
привлекателността на Община Велинград през цялата година, за туристи и гости на града и
околните населени места от цялата страна и чужбина.

С уважение,

Д-р КОСТАДИН КОЕВ
Кмет на Община Велинград

Изготвил:
инспектор Гургана Владимирова 23.05.2017 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Бургас

гр. Бургас 8000, ул. "Александровска" № 120

e-mail: rziburgas.com

тел.: 056/ 807302, факс 056/ 816261

site: www.rzi-burgas.com

Изм. № 06-00-179/14.06.2017г.

ДО

Г-ЖА ЛИДИЯ НЕЙЧЕВА

ЗАМЕСТИНИК-МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ПЛ. "СВЕТА НЕДЕЛЯ" № 5

ГР. СОФИЯ 1000

На Ваш № 16-02-54/09.06.2017г.

Относно: *Закупуване на нов гама-спектрометър за нуждите на РЗИ-Бургас*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМ.-МИНИСТЪР,

РЗИ-Бургас е една от 6-те структури на Министерството на здравеопазването, която осъществява здравно-радиационен контрол на факторите на жизнената среда за оценка на облъчването на населението. Тази дейност се осъществява с провеждането на гамаспектрометричен анализ за определяне съдържанието на естествени и изкуствени радионуклиди, на основание Заповед № РД-28-193/03.06.2011г. на Министъра на здравеопазването, Закона за здравето, Закона за храните, Наредба № 36 от 21 юли 2009г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол, Препоръка на Комисията от 8 юни 2000г. за приложение на чл. 36 от Договора за Евратом, относно мониторинга на нивата на радиоактивност в околната среда за целите на оценка на облъчване на населението като цяло (2000/473/Евратом), Наредба № 10 от 18 април 2002 г. за максимално допустимото радиоактивно замърсяване при внос на селскостопанска продукция след аварията в Чернобилската атомна електроцентрала, Наредба № 11 от 18 април 2002 г. за определяне на изискванията към границите на радиоактивното замърсяване на храните при радиационна авария, Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария (Приета с ПМС № 313/ 22.11.2011 г., Обн. ДВ. бр.94 от 29 Ноември 2011г.) и Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр.30/2001г.).

Местоположението на Бургаска област изисква към задължителните ангажименти на инспекцията за организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика на територията, да се включат и специфични контролни дейности, свързани с регионалните особености и приоритети. Извършва се засилен контрол и мониторинг на водите за къпане (морски води) и прилежащите към тях обекти с обществено предназначение. Осъществява се засилен държавен здравен контрол през активния летен сезон в курортните населени места на откритите временни обекти, на стоки и дейности със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда, като през летния сезон се разкриват много високорискови обекти. Бургаска област е част от външната граница на Р.България и на ЕС, което е свързано с допълнителни дейности по прилагане на националното и европейското законодателство при движението на хора и стоки през границата.

Всички дейности на РЗИ-Бургас са свързани с осигуряване на здравната политика на територията на Бургаска област, здравно-радиационния контрол на територията на областите Бургас, Сливен и Ямбол, в това число и задоволяване очакванията на гражданите. Тези дейности изискват висок професионализъм, добра координация на работата и добра материално-техническа база.

В лабораторията на отдел „Радиационен контрол“, Дирекция „Обществено здраве“ при РЗИ-Бургас се извършват радиологични анализи на голям брой проби от жизнената среда (храни, питейни и морски води, атмосферни отлагания, почви, пясък, растителност, строителни материали и др.), взети от територията на три области - Бургас, Сливен и Ямбол. Допълнително се извършват и радиологични анализи на проби по услуги на юридически и физически лица.

През последните месеци броят на изследваните в лабораторията проби отбелязва значителен ръст, най-вече заради опасенията на населението във връзка с появилата се в медиите информация за наднормено съдържание на естествен уран в питейни води в някои региони от страната.

Информирам Ви, че РЗИ-Бургас не разполага със собствена нискофонов гама-спектрометрична система. Съществуващият гама-спектрометър „ORTEC“ е предоставен за ползване през 2003г. от друга държавна структура (от РИОСВ чрез ДА „Гражданска защита“), след като е бил в употреба дълги години. Съгласно договора, предоставената система ORTEC (година на производство 1999) се поддържа от ХЕИ (сега РЗИ-Бургас), като във всеки един момент системата може да бъде поискана обратно, което не позволява цялостно (основно) обновяване на същата за сметка на РЗИ. През последните 7-8 години на експлоатация, гамаспектрометричната система ежегодно е подлежала на ремонт, което е възпрепятствало осъществяването на здравно-радиационния контрол. Периодично се наблюдава относителна неустойчивост при работа. За същата в страната не се откриват резервни части и всеки ремонт е „козметичен“.

Използваната в лабораторията нискофонов гама-спектрометрична система „ORTEC“ е твърде остаряла и амортизирана, като при последния ремонт на същата на 12.06.2017г. сервизната фирма „Тита Консулт“ ООД – гр. София, предложи при възможност системата да бъде бракувана. Функционирането на една съвременна модерна радиологична лаборатория е немислимо без наличието на модерен и качествен гама-спектрометър.

РЗИ-Бургас разполага с помещение за инсталиране на системата, съобразено с изискванията за монтаж и нормална експлоатация. Инспекцията разполага с високо специализирани кадри, притежаващи необходимата квалификация за обслужване и провеждане на гамаспектрометричен анализ. РЗИ-Бургас поддържа акредитация към Лабораторно изпитвателния комплекс (ЛИК) за определяне на специфична активност на радионуклиди чрез гамаспектрометричен анализ.

Съгласно Ваше писмо изх. № 16-02-54/09.06.2017г за радиологичната лаборатория на РЗИ-Бургас не е предвидено закупуване и доставяне на нискофонов гама-спектрометрична система. Описаната в писмото радиометрична апаратура за доставяне в РЗИ-Бургас е в твърде недостатъчен обем и не отговаря на потребностите на радиологичната лаборатория, респективно не отговаря на очакванията на гражданите на трите обслужвани от РЗИ-Бургас области, по отношение на осъществявания здравно-радиационен контрол.

Във връзка с гореизложеното за да продължи дейността по осъществяването на здравно-радиационен контрол в РЗИ-Бургас е крайно необходимо осигуряване на нов гама-спектрометър.

С уважение,

Д-Р ГЕОРГИ ПАЗДЕРОВ

Директор Регионална здравна инспекция-Бургас

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

Вх. № ВКРЗ-724-00-1
19.06.2017 г.Изх. № 750/17
гр. София, 19.06.2017 г.

ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВРЕМЕННА КОМИСИЯ
ЗА УСТАНОВЯВАНЕ
НА ПОТЕНЦИАЛНО ОПАСНИТЕ И
КОНКРЕТНИ СЛУЧАИ НА
РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ
НА ПИТЕЙНИ ВОДИ
НА ТЕРИТОРИЯТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
ПРИЧИНИТЕ
ЗА ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ И
ПОСЛЕДИЦИТЕ ЗА ЗДРАВЕТО
НА ГРАЖДАНИТЕ

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

С оглед получаване на необходимата информация, свързана с работата на Временната комисия и съобразно чл. 5 ал. 2 от Вътрешните правила, ви представям копие от Справка за хода на разследването по досъдебно производство № 75/2017 г. по описа на ОД на МВР Хасково, пр. преписка № 651/2017 г. на Районна прокуратура Хасково. Справката е изготвена от районния прокурор и зам. районния прокурор и отразява състоянието на това производство към 16.06.2017 г.

Преписката е образувана на 12.04.2017 г., като наблюдаващият прокурор е възложил незабавна проверка на ОД на МВР Хасково. На 18.04.2017 г. е възложена допълнителна проверка, а на 19.04.2017 г. Районна прокуратура Хасково е образувала досъдебно производство. В хода на разследването са изискани множество относими документи и са разпитани десетки свидетели. Извършен е оглед на Помпена станция Хасково – 1, ведно със сондажните кладенци и събирателната шахта. На 08.06.2017 г. е назначена комплексна експертиза, с основна задача – налице ли е превишаване на допустимите стойности на уран и обща алфа активност на водите, добивани от тази станция, както и причини и източници за това. Експертизата е назначена след

прецизиране на нейната задача с научни звена от БАН. В качеството на вещи лица ще работят учени от тази Академия. Ползвам случая да благодаря на председателя на БАН за доброто взаимодействие и бързата реакция.

При съответна преценка на Временната комисия, изразявам готовност за предоставяне на допълнителна информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Справка вх. № 651/16.06.2017 г. - Районна прокуратура Хасково /копие/

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

СОТИР ПАЦАРОВ

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

РАЙОННА ПРОКУРАТУРА - ХАСКОВО

вх. №651/2017г.
от 16.06.2017г.

ДО
ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СПРАВКА

за хода на разследването по досъдебно производство №75/2017г. по описа на ОДМВР Хасково, представляващо преписка вх. №651/2017г. на Районна прокуратура гр.Хасково

Преписка вх. №651/2017г. на Районна прокуратура гр.Хасково е образувана на 12.04.2017г. след самосезиране по повод публикации от 11 и 12.04.2017г. в електронните издания Haskovo.NET, Haskovo.INFO и др. електронни издания, относно обстоятелството, че в питейната вода на гр.Хасково е установено наличието на уран и обща алфа активност значително надвишаващи допустимите норми по НАРЕДБА № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и на НАРЕДБА № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

На 12.04.2017г. наблюдаващия прокурор е възложил незабавна проверка, извършена от ОДМВР Хасково, а на 18.04.2017г.е възложена допълнителна проверка.

Установено е,че съгласно Заповед № РД - 167/31.03.2016 г. на Министъра на околната среда и водите за мониторинг, на 28.09.2016г. е била взета проба от сондажи 1 и 4 в Помпена станция -Хасково 1 . Пробата е била взета от събирателна шахта, на двата сондажа. В Регионалната лаборатория – Хасково са извършили изпитване, след което са изготвили Протокол №14-0565/17.10.2016г. на РЛ - Хасково към ИАОС. При това изпитване е било констатирана концентрация на уран 0,098 mg/l при допустима максимална стойност 0,03 mg/l съгласно Наредба №9 за качеството на водата за питейно битово водоснабдяване. От взетата проба е била изпратена и в Централна лаборатория - София към Изпълнителната Агенция по Околна среда при МОСВ за радиологично изследване- за обща алфа активност, обща бета активност и Радий 226. След извършеното изпробване в ЦЛ – София са изготвили Протокол №011-1560/09.11.2016г. При това изпитване е било констатирано съдържание на обща алфа активност 1,37 Bq/dm³ (L), при допустимо контролно ниво 0,1 по Наредба №9.

На 04.04.2017 г. по електронната поща в РЗИ Хасково, е постъпило писмо с изх. № МП-03-52/04.04.2017 г. по описа на „Басейнова дирекция – Източнобеломорски район” гр.Пловдив. Копие на писмото е било изпратено и до Управителя на „ВиК” Хасково.

В писмото е посочено, че при проведен от Басейнова дирекция – източнобеломорски район” мониторинг на подземни водни тела, определени като зони за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване са били констатирани завишени съдържания на показателите обща алфа-активност и естествен уран в мониторинговия пункт ПС за ПБВ „Хасково-1” – събирателна шахта, експлоатирана от „ВиК” ЕООД Хасково. Били са приложени посочените протоколи от изпитване на водата.

Именно заради обстоятелството, че от 17.10.2016г. и 09.11.2016г., са били установени данните за наднормените съдържания на уран и обща алфа активност, а това е било разгласено и началото на м. април 2017г., с постановление на прокурор от РП Хасково от 19.04.2017г. е образувано досъдебното производство, срещу Неизвестен извършител, за това, че в качеството си на длъжностно лице, в кръга на служебните си задължения, в периода 28.10.2016г. - 04.04.2017г. в гр.Хасково, укрив информация за състоянието на околната среда и нейните компоненти, а именно за наличието на високо съдържание на уран и обща алфа активност в подземни води от сондажи на Помпена станция „Хасково - 1“ и от това са последвали немаловажни вреди за околната среда, живота и човешкото здраве - престъпление по чл.353а от НК.

Със заповед на Районния прокурор на РП Хасково са определени екипи от разследващи органи и прокурори, производството е взето на специален надзор, срока на разследването е удължен –до 4 месеца.

Установено е, че „ВиК Хасково” е дружество притежаващо разрешително № 0564/03.10.2001г. от МОСВ за питейно- битово водоснабдяване към населените места в област Хасково. Помпена станция – Хасково 1 след 2004г. е работила без разрешително. Бил съставен констативен протокол № Х-110 от 12.04.2017г. и били предприети действия за съставяне на АУАН на ВИК Хасково за водовземане без разрешително по чл.44 от Закона за водите.

От предоставените доклади на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ –гр.Пловдив (БД ИБР) , към МОСВ е установено, че наднормени съдържания на уран и обща алфа са констатирани при изследвания от 2010г. насам. Информацията е била обявявана в „Единната информационна система за обмен на данни от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ“

Следва да се посочи, че съгласно заключителната разпоредба към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 102 от 2014 г.), в сила от 28 ноември 2015 г., допустимите норми на естествен уран са променени от 0.06 на 0.03 mg/l, а алфа активността от 0.5 на 0.1 Bq/dm³ (L).

За да се провери дейността на дружествата и институциите имащи отношение към мониторинга на водите предназначени за питейни и битови нужди, е изискана информация за цялата дейност и кореспонденция между МОСВ и МЗ с териториалните им поделения. Изискани са данни от всички лаборатории, в които са правени изследвания за качествата и характеристиките на водата, както и кореспонденцията помежду им във връзка с установените

показатели- РЗИ- Хасково, РЗИ-Пловдив, ВИК-Хасково, БД ИБР- Пловдив, МОСВ, Министерство на здравеопазването, Община Хасково, Лаборатория „Диал“, Централна лаборатория София при ИАОС , Национален център по радиобиология и радиационна защита, Регионална лаборатория гр.Хасково при изпълнителна агенция по околна среда, ДИЛ „Евротест-контрол“ ЕАД, Главен държавен здравен инспектор, регионална лаборатория „Враца“, „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД-София.

На 08.06.2017г. е назначена комплексна експертиза на вещи лица от Българска академия на науките , които след запознаване с материалите по досъдебно производство №75/2017г. по описа на ОД на МВР – Хасково, и справки в базите данни на Националния Геоложки фонд,Институт по радиобиология, „Екоинженеринг-РМ“ ЕООД-София, и Басейнова дирекция-„Източнобеломорски район“ гр.Пловдив , както и след вземане на образци за сравнително изследване, да отговорят на следните въпросите налице ли е превишаване на допустимите стойности на уран и обща алфа активност на водите, добивани от ПС Хасково – 1, включени във водопреносната и водоснабдителната мрежа в града, съгласно изискванията на НАРЕДБА № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и на НАРЕДБА № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води. Да отговорят каква е причината за повишените съдържания на уран и обща алфа активност за изследвания период в подземните води, възможни източници и пътища за тяхното проникване.

Изискани са и са получени данни от Онкологичен диспансер Хасково, за ръста на заболяемост в изследвания период.Ръста е отрицателен.

След постъпването на цялата значима информация, предстои назначаването на експертиза, която да даде отговор на въпросите за въздействието на установените количества уран и обща алфа активност върху екосистемите и жителите на гр.Хасково.

Извършен е оглед на Помпена станция Хасково-1, включващ 9 сондажни кладенци, на общата им събирателна шахта, установени са физическите лица работили на Помпена станция Хасково-1, иззети са дневниците за работата на кладенците от помпената станция.

Тъй като наднормените съдържания на уран и обща алфа активност са от 1-ви до 4 –ти кладенци на Помпена станция Хасково-1,на 13.06.2017г. е назначена техническа експертиза за периода от 20.08.2009г. до 17.03.2015г., за какъв период от време е работел всеки един от кладенците, ако някой от кладенците, не е работел, да се посочи за всеки един поотделно за какъв период от време е било това и поради каква причина.Възложено е още да се установи от предоставените сведения за работата на помпена станция Хасково-1 за периода от месец Януари 2015г. до месец Април 2017г. вкл., съдържащи данни за изразходваната електрическа енергия , за какъв период от време е работел всеки един от кладенците ? Ако се установи, че някой от кладенците от 1 до 4 вкл., не е работел , да се посочи за всеки един поотделно за какъв период от време е било това.

Разпитани са десетки свидетели от персоналия състав на посочите по-горе институции.

Районен прокурор:
(Румен Сираков)

Зам.районен прокурор:
(Н.Трендафилов)

"Водоснабдяване и канализация - Добрич" АД

гр.Добрич, бул. „3-ти март“ 59; тел.:070014006; факс:058 630 003
www.vikdobrich.bg; e-mail:info@vikdobrich.bg

До
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н ГЕОРГИ КОЛЕВ
Председател на Временната
комисия за установяване на потенциално
опасните и конкретни случаи на
радиоактивно замърсяване
на питейните води на територията
на Република България

"ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ДОБРИЧ" АД - гр. ДОБРИЧ	
И.Код: 0000 тел.: 058 630 003 факс: 030 000	
Регистрационен индекс и дата	
Вик - 3342	10.07.17г

Относно: резултати от собствен мониторинг

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КОЛЕВ,

Във връзка с постъпило Ваше писмо с изх.№АД-753-76-5/30.06.2017г.Ви предоставяме информация за резултатите от извършвания собствен мониторинг на „Вик Добрич“АД.Изпитванията са извършени в акредитирани лаборатории - на дружеството и лабораторията по радиоокология и радиоизотопни изследвания към институт по почвознание,агротехнологии и защита на растенията"Никола Пушкарров".

Приложение:съгласно текста

С Уважение:

инж.Димитър Радушев
Изп.Директор на
„Вик Добрич“АД:(...

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ДОбрич“ АД, Зона 08. Крушари

Зона	Дата 2016	Населено място	№ на протокол от изпитване	Цвети градуси	Вкус кач.	Мирис бала	Мътност NTU	pH	Електропроводимост µS/cm	Амоний- mg/dm ³	Нитрит- mg/dm ³	Нитрат- mg/dm ³	ост.хлор mg/dm ³	Манган- µg/dm ³	количестви KOE/100ml	Е.коли KOE/100ml	Ентерококи KOE/100ml	МЧ 22°C
08. Крушари	21.03	Загорци-В.Стоянов	ПВ 360	0	без	0	0,23	7,48	665	<0,05	<0,01	34,9	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	21.03	Крушари-А.Димитров	ПВ 361	0	без	0	0,12	7,44	665	<0,05	<0,01	34,9	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	21.03	Габар-А.Мехмедов	ПВ 362	0	без	0	0,25	7,65	659	<0,05	<0,01	34,1	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	21.03	Огняново-кметство	ПВ 363	0	без	0	2,69	7,65	657	<0,05	<0,01	34,9	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	07.04	Огняново-кметство	ПВ 441	-	-	-	0,92	-	-	-	-	-	<0,05	-	-	-	-	-
	21.06	П.Дяково-Ведат Саид	ПВ748	0	без	0	0,16	7,46	673	<0,05	<0,01	36,1	0,10	<10	0/100	0/100	-	-
	21.06	Кап.Димитрово-Наим Емин	ПВ752	0	без	0	0,25	7,80	679	<0,05	<0,01	36,8	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	27.06	Загорци-Васил Сашев	ПВ 770	0	без	0	0,12	7,52	673	<0,05	<0,01	35,5	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	27.06	Земенци-Дим.Стоянов	ПВ 771	0	без	0	0,15	7,61	670	<0,05	<0,01	35,6	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	27.06	Крушари-Денка Енева	ПВ 772	0	без	0	0,10	7,54	672	<0,05	<0,01	35,6	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	27.06	Александрия-Костадин Иванов	ПВ 773	0	без	0	0,24	7,66	667	<0,05	<0,01	35,5	<0,05	<10	0/100	0/100	0/100	31
	27.06	Огняново-кметство	ПВ 774	0	без	0	0,41	7,86	672	<0,05	0,01	36,9	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	24.10	Земенци-Дим.Стоянов	ПВ 1293	0	без	0	0,89	7,12	658	<0,05	<0,01	16,4	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	24.10	Крушари-ул. "9 май", №33	ПВ 1294	0	без	0	1,51	7,20	700	<0,05	<0,01	17,2	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	24.10	Александрия-Добра Костадинова	ПВ 1295	0	без	0	1,42	7,44	682	<0,05	<0,01	16,0	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	24.10	Габар-Али Мехмедов	ПВ 1296	0	без	0	0,75	7,46	633	<0,05	<0,01	18,8	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	24.10	Бистрец-Неджметин Еюб	ПВ 1299	0	без	0	1,34	7,46	695	<0,05	0,01	13,3	<0,05	<10	0/100	0/100	-	-
	21.11	П.Дяково-Ведат Саид	ПВ140 7	0	без	0	1,72	7,35	658	<0,05	<0,01	15,9	0,14	<10	0/100	0/100	-	-
	21.11	Кап.Димитрово-ул. I, №2	ПВ141 1	0	без	0	1,81	7,54	652	<0,05	<0,01	16,3	0,38	<10	0/100	0/100	-	-
2017г.	27.03	Загорци-Ат.Демирев	ПВ348	0	без	0	0,73	7,51	650	<0,05	<0,01	18,9	0,12	-	0	0	-	-
	27.03	Крушари-Гено Петров	ПВ352	0	без	0	0,94	7,46	667	<0,05	<0,01	16,3	0,06	-	0	0	-	-
	27.03	Огняново-кметство	ПВ354	0	без	0	0,13	7,72	638	<0,05	0,04	18,9	0,06	-	0	0	-	-
	27.03	Габар-И.Мехмед	ПВ355	0	без	0	0,46	7,73	641	<0,05	<0,01	18,8	0,06	-	0	0	-	-

Зона	Дата 2016	Населено място	желязо µg/dm ³	бор mg/dm ³	Мед, mg/dm ³	никел µg/dm ³	Окисляемост mg/dm ³ O ₂	олово µg/dm ³	Фосфати mg/dm ³	Хлориди mg/dm ³	хром mg/dm ³	Цинк, mg/dm ³	Clostrida КОЕ /100ml
08. Крушари	27.06	Крушари-Денка Енева	40	0,5	<0,04	<7	0,95	< 5	0,14	28,5	<10	0,27	0/100

Зона	№ на протокол/Дата на издаване	Населено място	Радон- 222; Вq/l	ОАА; Вq/l	ОБА; Вq/l	Естествен уран; mg/dm ³	ОИД; mSv/year
08. Крушари	185/10.07.2016	ПС Крушари	≤20	0,06±0,02	0,04±0,01	0,006±0,001	0,017±0,003

„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ Добрич“ АД Зона 08.Добрич

Зона	Дата 2017	Населено място	№ на протокол от изпитване	Цвят цветни градуси	Вкус кач.	Мътност NTU	pH pH - единици	електроводимо ст µS/cm	Амоний- mg/dm ³	Нитрит- mg/dm ³	нитрати - mg/dm ³	ост.хлор mg/dm ³	Манган; µg/dm ³	копирорми KOE/100ml	Е.коли KOE/100ml	Ентерококи KOE/100ml	МЧ 22°C
08. Добрич	09.01	Добрич-ДЯ №5	ПВ 20	0	без	0	1,61	7,22	748	<0,05	<0,01	44,8	<0,05	0	0	-	-
	09.01	Добрич-Соц.грижи	ПВ 22	0	без	0	1,88	7,18	745	<0,05	<0,01	44,8	<0,05	0	0	-	-
	09.01	Добрич-ДКЦ II	ПВ 23	0	без	0	1,73	7,18	726	<0,05	<0,01	42,2	<0,05	0	0	-	-
	12.01	Добрич-дом за стари хора	ПВ 34	0	без	0	0,71	7,26	736	<0,05	<0,01	42,2	<0,05	0	0	-	-
	01.02	Добрич-ЦДГ №18	ПВ100	0	без	0	0,26	7,46	752	<0,05	<0,01	47,9	0,08	0	0	-	-
	01.02	Добрич-ЦДГ №20	ПВ102	0	без	0	0,55	7,40	746	<0,05	<0,01	47,6	0,10	0	0	-	-
	01.02	Добрич-ЦДГ №24	ПВ103	0	без	0	0,41	7,33	739	<0,05	<0,01	47,4	0,13	0	0	-	-
	01.02	Добрич-МБАЛ	ПВ104	0	без	0	0,63	7,42	735	<0,05	<0,01	47,6	0,10	0	0	-	-
	01.02	Добрич-ДЯ№6	ПВ105	0	без	0	0,42	7,45	743	<0,05	<0,01	47,5	0,07	0	0	-	-
	29.03	Добрич-ДЯ№4	ПВ361	0	без	0	0,19	7,40	737	<0,05	<0,01	41,8	0,16	0	0	-	-
	29.03	Добрич-ПМГ	ПВ362	0	без	0	0,23	7,36	727	<0,05	<0,01	40,6	0,17	0	0	-	-
	29.03	Добрич-Соц.грижи	ПВ363	0	без	0	0,25	7,46	752	<0,05	<0,01	46,1	0,16	0	0	-	-
	29.03	Добрич-ЦДГ№11	ПВ364	0	без	0	0,18	7,41	727	<0,05	<0,01	40,4	0,12	0	0	-	-
	20.04	Добрич-Соц.грижи	ПВ 459	0	без	0	0,23	7,66	737	<0,05	<0,01	49,0	0,12	0	0	-	-
	20.04	-ДЯ №6	ПВ 462	0	без	0	0,56	7,38	728	<0,05	<0,01	44,0	0,11	0	0	-	-
	20.04	-ЦДГ№24	ПВ 463	0	без	0	0,55	7,31	727	<0,05	<0,01	44,5	0,15	0	0	-	-
	20.04	-ДЯ №5	ПВ 464	0	без	0	0,96	7,46	748	<0,05	<0,01	48,0	0,12	0	0	-	-
	20.04	-ЦДГ№20	ПВ 465	0	без	0	2,47	7,32	751	<0,05	>0,82	47,0	<0,05	0	0	-	-
	21.04	-ЦДГ №20	ПВ 466	-	-	-	0,43	-	-	<0,01	-	-	-	0	0	-	-
	22.05	Добрич-ДКЦ 2	ПВ 603	0	без	0	0,23	7,15	724	<0,05	<0,01	43,0	<0,05	0	0	-	-
	01.06	Добрич-ДЯ№4	ПВ654	0	без	0	0,30	7,48	745	<0,05	<0,01	42,7	<0,05	0	0	-	-
	01.06	Добрич-ЦДГ№11	ПВ655	0	без	0	0,26	7,43	740	<0,05	<0,01	43,0	<0,05	0	0	-	-
	01.06	Добрич-Соц.грижи	ПВ656	0	без	0	0,31	7,45	743	<0,05	<0,01	42,8	0,05	0	0	-	-
	01.06	Добрич-ЦДГ№18	ПВ657	0	без	0	0,37	7,49	745	<0,05	<0,01	42,8	0,06	0	0	-	-
	01.06	Добрич-ДЯ№5	ПВ658	0	без	0	0,29	7,43	743	<0,05	<0,01	43,0	0,06	0	0	-	-

08.10.2

Зона	№ на протокол/Дата на издаване	Населено място	Радон-222; Bq/l	ОАА; Bq/l	ОБА; Bq/l	Естествен уран; mg/dm ³	ОИД; mSv/year
08.Добрич-запад	90/30.05.2016	Добрич-Водоем 5-ти км2х8	≤20	0,06±0,02	0,03±0,01	0,005±0,001	0,004±0,001
	593/02.12.2016	Добрич-ЦДГ№ 18	-	-	-	0,006±0,0001	-
	594/02.12.2016	Добрич-ДЯ№4				0,009±0,0002	
	595/02.12.2016	Добрич-ДЯ№5				0,008±0,0002	

Зона	№ на протокол/Дата на издаване	Населено място	Естествен уран; mg/dm ³
08.Добрич-запад	91/30.05.2016	Добрич-Вик	0,006±0,001
	596/02.12.2016	Добрич-ЦДГ№27	0,009±0,002

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	753 - 76 - 2
Дата	12.07.2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Временна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите.

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД

За извършената дейност на Временната комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите.

Във връзка с установените отклонения в качеството на питейните води в някои райони на страната и опасенията от радиоактивното й замърсяване, с решение на Народното събрание на 28 април 2017 г. бе създадена *Временна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейни води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите.*

Поради изключителната важност на въпроса, свързан със здравето на хората и обществения интерес, комисията започна незабавна работа почти всекидневно, привличайки специалисти в областта на водите, водоснабдяването на населението и анализирането на риска за човешкото здраве. На 3 май единодушно бяха приети Вътрешни правила за работата и дейността на Временната комисия, необходими за законовото основание на последвалите заседания, изслушвания на министри и компетентни

представители на различни ведомства и научни среди в тази област, както и за последвалата работна среща в гр. Хасково, един от проблемните райони.

На няколко свои заседания Комисията подробно анализира наличните данни, изиска становища от всички ангажирани министерства, ведомства, научни организации и отделни експерти. Преобладаващото мнение на експертите е, че се касае за естествени процеси на попадане във водоносните слоеве на различни съединения, които се съдържат в земните недра, вкл. естествен уран и други радиоактивни субстанции, формиращи общата алфа, бета и гама активност.

В отделни райони на страната тези отклонения в нормите за вода, ползвана за питейни нужди са по-чести и периодично се отчитат временни завишения в някои от показателите. На много места наличните водоизточници черпят вода от един и същ водоносен хоризонт (едно и също подземно водно тяло), което силно намалява възможностите за намиране на водоизточник с подходящи за консумация от човека води, дори при допълнително изграждане на водовземни съоръжения. Според експертите съществуват различни възможности за решаване на проблема като: пречистване на сега използваните подземни водни тела; търсене на нови такива в близост до населеното място; изграждане/монтиране на различни пречиствателни съоръжения или изграждане на водопроводи, довеждащи вода с отговарящи на изискванията качество от отдалечени водоизточници. Всички посочени начини изискват сериозни конкретни технически задания, предпроектни проучвания и сериозни инвестиции, които често не са по силите на съответните ВиК дружества и общини.

По повод на проблема, създадената междуведомствена работна група със заповед на тримата министри: на здравеопазването, на регионалното развитие и благоустройството и на околната среда и водите, по покана и искане на Временната комисия при Народното събрание, представи периодично резултати от извършените пробовземания и анализи, както и незабавно предприетите мерки за прекратяване на водовземания от източници с установени отклонения от изискванията за качеството на водата и изключването им от водоснабдителните системи на съответните населени места.

Министерство на здравеопазването, извършващо мониторинг за качеството на питейната вода при крайния потребител („на кран”), извърши насочена проверка по отношение качеството на питейната вода, която показва, че макар и ограничено, проблеми с наличие на естествен уран и повишена алфа активност в питейната вода са установявани в редица

населени места в *Хасковска област, Пловдивско, Пернишко, районите на Велинград и в отделни малки населени места в Благоевградска, Бургаска и др. области*. Предприети са навременни и адекватни мерки, които са в правомощията на здравните власти, с цел защита на здравето на населението.

В допълнение здравните власти обърнаха внимание, че трайни отклонения в качеството на питейната вода има и по други химични показатели: нитрати, манган, желязо, хром и др., като най-голям и обхващащ голяма част от територията на България е проблемът със замърсяване на питейните води с нитрати. За установяваните несъответствия многократно са информирани компетентните ведомства (Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, водоснабдителните дружества, Министерство на околната среда и водите) за необходимостта от предприемане на най-подходящите технически решения за подобряване качеството на питейната вода.

Предприетите от органите на държавния здравен контрол мерки са ограничили ползването на вода, неотговаряща на изискванията, но проблемът по своята сложност и обхват излиза извън правомощията, компетенциите и възможностите на Министерство на здравеопазването.

Необходими са координираните действия на няколко министерства:

Министерство на регионалното развитие и благоустройството – в чиито ресор са водоснабдителните дружества – ВиК операторите, задължени да извършват мониторинг на водите, подавани към потребителите и да предлагат и провеждат необходимите технически решения за подобряване качеството на питейната вода;

Министерство на околната среда и водите и регионалните му структури, които осъществяват наблюдението и мониторинга на подземните водни тела, използвани за питейни нужди и чрез анализ на данните от получените резултатите следва да подпомагат Министерство на регионалното развитие и благоустройството и водоснабдителните дружества при избора за най-правилните технически решения и да предлагат некомпрометиран източници за добиване на вода за питейно-битови цели;

Министерство на здравеопазването и регионалните му структури да продължат учестения контролен мониторинг на качествата на питейната

вода на крана при потребителя и своевременно да предприемат действия за недопускане на риск за здравето на населението.

Министерство на икономиката – където е съсредоточена цялата информация по извършвания в миналото уранодобив, както и дейността на „Екоинженеринг – РМ“ ЕООД, ангажирано с ликвидацията на последствията от прекратяването на дейностите по добив и преработка на уран и отговарящо за консервирането на съоръженията и мониторинг на околната среда в тези райони;

Министерство на енергетиката – във връзка с информация за подземните богатства и геофонда;

Министерство на земеделието храните и горите и неговите регионални структури, които да въведат задължителното прилагане на добрите земеделски практики при обработване на земеделските земи и да следят за неговото изпълнение особено засилено върху обработваемите площи, попадащи в санитарно-охранителните зони на водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване;

Българска Агенция по Безопасност на храните;

ИРАЗР „Никола Пушкиров“, София;

Научните институти на Българска академия на науките, Университетите и научните организации, работещи в тази сфера - те следва да посочат икономически изгодни решения, като конкретни технологии и съоръжения за пречистване, нови сондажи, пренос на вода от други източници и др.

Комисията препоръча на пряко ангажираните ведомства по - добра координация, подобряване на взаимната информираност, включването на необходимите експерти в тази сфера и подобряване на контрола, включително задължително извършване на законодателно предвидения мониторинг за качеството на водата, а не заплащане на глоби за не извършената дейност.

В комисията категорично беше декларирано от здравните органи, управители на ВиК дружества и кметове на съответните населени места, че в резултат на предприетите мерки, няма питейна вода, доставяна до крайния консуматор с отклонения в изискванията за качество по здравно значими радиологични показатели и представляваща реална или потенциална опасност за здравето на хората. Разбира се в отделни населени места, с изключени водоизточници от водопреносната мрежа съществува опасността от недостиг на вода и налагане на определен режим, ако последващи анализи на референтни лаборатории потвърдят отклонения в качеството на

водата в тези водоизточници, което ще наложи спешно търсене на алтернативни водоизточници или възможност за пречистване чрез съоръжения за пречистване на питейните води.

В рамките на определения срок от два месеца за действие на временната комисия, поставените цели пред нея не могат да бъдат постигнати поради: забавяне на резултати от анализи, изискващи технологично време - в някои случаи до един месец; забавяне или непредоставяне на необходима информация от някои институции; липса на кратки резюмета със заключения към представени в последния момент обемисти доклади, както и абсолютната необходимост от възобновяване и активиране с актуализиран състав дейността на съществуващата междуведомствена работна група.

На базата на многостранната информация и анализи, които бяха представени на Временната комисия, най-ефективната мярка за дългосрочното решаване на проблема ще бъде ангажирането на посочените министерства, като за целта предлагаме

възстановяване дейността на създадената междуведомствена работна група с актуализиране на нейния състав и при необходимост с включване на необходимите експерти, която в кратък срок да предложи варианти за трайно решаване на проблема за всяко едно конкретно населено място и технология за осигуряването на чиста и качествена питейна вода за населението. От страна на тази междуведомствена работна група могат да се направят предложения за законодателни промени в действащата нормативната база. (ако необходимите промени са в действащ закон – чрез парламентарната комисия, а ако са в наредба – чрез Министерски съвет), както и анализ и предложения за предприемането на организационни мерки за взаимодействие и обмен на информация между компетентните органи с цел подобряване на контрола върху качествата на водата, предназначена за питейно-битови и предотваряване на възможен риск за здравето на населението. Препоръчваме да се разработи единен механизъм за обмен на информация, взаимодействие и взимане на съвместни решения при възникване на подобни суданци с качеството на питейната вода в бъдеще.

На базата на тези предложения следва да се разработи и приеме План за действие, включващ конкретните стъпки, срокове, технологии и необходимите инвестиции за тяхното осъществяване. Това ще даде възможност да се търсят източници на финансиране не само от държавния и общинските бюджети, а и от Европейски и други фондове и програми.

Забележка: Материалите за резултатите от извършваните пробовземания и анализи, доклади на междуведомствената работна група и на „Екоинженеринг – РМ“ ЕООД, експертни становища и писма на различни институции, включително на кметове на засегнати населени места, както и доклади и протоколи от заседания и работни срещи на комисията са на разположение във Временната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ГЕОРГИ КОЛЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР

Изх. № 02-02-175.....
25-09. 17г

ДО
ВРЕМЕННАТА ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ЗА
УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО
ОПАСНИТЕ И КОНКРЕТНИТЕ СЛУЧАИ НА
РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА
ПИТЕЙНИТЕ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЧИНИТЕ ЗА
ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ И И ПОСЛЕДИЦИТЕ ЗА
ЗДРАВЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

Относно: Приключване на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и и последиците за здравето на гражданите

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Във връзка с писмо с изх. № АД-753-76-07/20.09.2017 г. на Народното събрание на Република България, относно приключване на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и и последиците за здравето на гражданите, Ви информираме следното:

По т. 1: Осигуряване на експерт със съответните компетенции на Вашето ведомство, който да вземе участие в изготвянето на този доклад.

Определяме инж. Светла Христова, главен експерт в отдел „Стратегическа управление“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“ на МРРБ, тел. 02 9405 457, e-mail: SHristova@mrrb.government.bg за участие в изготвянето на доклада.

По т. 2: Осъвременена информация, която да послужи при изготвяне на окончателния доклад и да бъде приложена към него.

Към настоящия момент, в изпълнение на Заповеди за спиране експлоатация на обекти, от РЗИ Хасково, ВиК операторът е изключил съответно в ПС № 1- 5 кладенеца, ПС Болярово № 1 – 1 кладенец (Редки метали) и ПС № 2 всичките 4 кладенеца. Населението на град Хасково е уведомено да ограничи ползването на питейната вода за питейни нужди и приготвяне на храна. Продължава съвместният мониторинг от ВиК и МЗ на качеството на водата във водоснабдителната мрежа и МОСВ на качеството на водата в подземните водоизточници.

На 11 май 2017 г. Министерски съвет прие Постановление № 91 за одобряване на допълнителни трансфери чрез бюджета на МРРБ за 2017г. в размер на 1 930 000 лева за община Хасково за финансиране на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“. В изпълнение на ПМС № 91, на 11.07.2017г. е подписано Споразумение между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и община Хасково за трансфер на средствата, като в него се изисква дейностите по обекта да бъдат съобразени с Наредба №1 от 10 октомври 2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, с решенията на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България и последиците за здравето на гражданите, както и с решенията на междуведомствената работна група, в случай че бъде създадена такава.

След проведена от Община Хасково процедура по договаряне без предварително обявление, на 25.07.2017 г. е сключен договор за обект: „Изпълнение на Инженеринг – проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ - Дублиране на 4 бр. кладенци в обсега на санитарно-охранителна зона „Северна зона“. Сключен е договор и за изготвяне на оценка на съответствието и осъществяване на строителен надзор на обекта.

Към настоящия момент са изготвени работни проекти, които са предадени на надзорната фирма за изготвяне на Доклад за оценка на съответствието. Същевременно текат съгласувателни процедури. Изпратено е Уведомление за инвестиционното намерение до РИОСВ Хасково, в отговор на което са получени указания за представяне на искане за необходимостта от ОВОС и плащане на такса.

От „ВиК“ ЕООД Хасково са внесени заявления в Басейнова дирекция Източнобеломорски район за изменение на Разрешение за водовземане от подземни води, и за учредяване на Санитарно охранителни зони около 8 броя кладенци.

На 17.08.2017 г. е обявена обществена поръчка за изпълнение на обект „Изпълнение на Инженеринг – проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ с две обособени позиции: Обособена позиция №1: Строеж “Дублиране на 1 бр. тръбен кладенец в района на вододайна зона „Узунджово II“ и Обособена позиция №2: Строеж “Дублиране на 3 бр. тръбни кладенци в района на вододайна зона Източна зона“.

Оферти се приемат до 25.09.2017 г.

На 18.08.2017 г. е обявена обществена поръчка за „Избор на изпълнител за изготвяне на оценка на съответствието и осъществяване на строителен надзор на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ по обособени позиции. Оферти се приемат до 27.09.2017 г.

Предстои изготвяне на документация и обявяване на обществена поръчка за проектиране и изграждане на допълнителни водопроводи. С цел подготовка на документи за изместване на водопровод в „Източна зона“, поради пропадане, с „ВиК“ ЕООД Хасково се обсъжда ново трасе.

По т. 3: При готовност да предоставите и Ваши предложения за изменения и допълнения на Нормативната уредба, касаеща предмета на дейност на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и и последиците за здравето на гражданите.

Със Заповед № РД-583/24.08.2017 г. министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на околната среда и водите и № РД-02-147/12.09.2017 г. на министъра на здравеопазването, е сформирана междуведомствена работна група (МРГ) със задача да предложи предприемане на организационни мерки за взаимодействие и обмен на информация между компетентните органи и извърши анализ на законодателството в областта на водите, с цел подобряване на контрола върху качества и предотвратяване на възможен риск за здравето на населението и да обсъди и предложи варианти за трайно решаване на проблема с качеството на питейната вода в област Хасково, с цел недопускане на здравен риск за населението.

На 21.09.2017 г. се проведе първото заседание междуведомствената работна група, на което се взеха решения за удължаване на срока за действие до 30.11 2017 г., осигуряване на администриране на групата от Министерство на регионалното

развитие и благоустройството, включване на експерти от Министерство на земеделието, горите и храните, проучване на възможностите за пречистване на водите от уран, предоставяне от Министерството на околната среда и водите на информация за находищата на уран на територията на Република България и разположените в тези райони водоизточници и анализ на законодателството, свързано с водите. Определена е датата на следващото заседание – 09.10 2017 г.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

МАЛИНА СКИРОВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ЗАПОВЕД

№ *РД-583 / 24.08.2017* г.

На основание чл. 45, ал. 1 от Закона за администрацията във връзка с чл. 9, ал. 1, чл. 10а, ал. 4, т. 1 и чл. 189, т. 1 от Закона за водите и чл. 31, ал. 1 и чл. 32, ал. 1 от Закона за здравето

НАРЕЖДАМ:

I. Създавам работна група в състав:

Съпредседатели:

Малина Крумова – заместник-министър, Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

Атанаска Николова – заместник-министър на околната среда и водите;

Свеглана Йорданова – заместник-министър на здравеопазването;

Членове:

— инж. Иванка Виденова, директор на дирекция „Водоснабдяване и канализация“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

— инж. Ивета Маринова, началник на отдел „Стратегическо управление“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

— инж. Светла Христова, главен експерт в отдел „Стратегическо управление“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

Валентин Гетов, държавен експерт в дирекция „Концесии и търговски дружества“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

Красимира Бръмчева – и.д. директор на дирекция „Управление на водите“, Министерство на околната среда и водите;

Росица Петрова, държавен експерт в дирекция „Управление на водите“, Министерство на околната среда и водите;

Камелия Радева, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по водите;

д-р Ангел Кунчев – главен държавен здравен инспектор, Министерство на здравеопазването;

д-р Теодора Тодорова – директор на дирекция „Държавен здравен контрол“, Министерство на здравеопазването;

д-р Каталина Вълкова - държавен експерт в дирекция „Държавен здравен контрол“, Министерство на здравеопазването;

проф. д-р Здравка Валерианова, ръководител на Националния раков регистър

проф. д-р Валерия Хаджидекова - директор на Национален център по радиобиология и радиационна защита;

Орлин Стоянов – заместник-директор на Национален център по радиобиология и радиационна защита;

доц. д-р Веселка Камбурова, директор на дирекция „Обществено здраве и здравен риск“, Национален център по обществено здраве и анализи;

д-р Соня Димитрова – директор на РЗИ Хасково;

проф. д-р Камен Канев, национален консултант по клинична токсикология, Военномедицинска академия;

проф. Александър Стрезов, Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика, Българска академия на науките;

проф. Божидар Гуцалов, Софийски университет;

Димитър Маргаритов, Председател на Комисия за защита на потребителите

Д.оц. Д-р Тодорка Янковска-Стефанова, д.в.м., заместник-директор на Българска Агенция по безопасност на храните

II. Работната група по т. I в срок до 30 септември 2017 г.:

1. да предложи предприемането на организационни мерки за взаимодействие и обмен на информация между компетентните органи и извърши анализ на законодателството в областта на водите, с цел подобряване на контрола върху

качествата на водата, предназначена за питейно-битови и предотваряване на възможен риск за здравето на населението;

2. да обсъди и предложи варианти за трайно решаване на проблема с качеството на питейната вода в област Хасково с цел недопускане възникване на здравен риск за населението.

III. При необходимост в състава на работната група могат да бъдат привлечани и други експерти.

Копие от заповедта да се връчи на съответните лица за сведение и изпълнение.

НИКОЛАЙ НАНКОВ

Министър на регионалното развитие и благоустройство

НЕНО ДИМОВ

Министър на околната среда и водите

ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ ПЕТРОВ, Д.М.Н.

Министър на здравеопазването

Съгласувано с:

Малина Крумова

заместник-министър

..... дата 20.07.17

Валентин Гетов

и.д. на дирекция „КиТД“

..... дата 20.07.2017г.

Иванка Виденова

директор на дирекция „ВиК“

..... дата 20.07.17г.

ОБЩИНА ВЕЛИНГРАД

4600 Град Велинград, бул. "Хан Аспарух" №35

ОБЩИНА - ВЕЛИНГРАД
Изх. № 13-00/52
Дата: 20.09.2017 г.

До
Георги Колев,
Председател
на Временна комисия
за установяване на потенциално опасните
и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване
на питейни води на територията на Република България,
причините за тяхното възникване и последиците за здравето на гражданите
към
Народното събрание на Република България

Гр. София

ДОКЛАД

От д-р Коев – Кмет на община Велинград

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КОЛЕВ,
УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Град Велинград е най-известния СПА курорт в България и на Балканския полуостров. Като признание за приноса ни в балнеотуризма и балнеолечението, градът ни беше обявен за СПА столица на Балканите, а в момента кандидатства за званието „СПА столица на Европа”. Основен потенциал на града и общината ни са минералните и питейните води с много високо качество и лечебна стойност. Питейните и минералните води в общинската ВиК мрежа се събират от множество водоизточници с малък и среден дебит, чиито води имат различни качества, в зависимост от

геоложката структура на съответните местности. Доставката на вода с контролирано качество и в достатъчно количество е от решаващо значение не само за опазването на здравето на жителите на общината, но и за съществуването на градската икономика, основана на балнеотуризма. Всеки проблем с качеството и количеството на доставяната вода се отразява не само върху икономиката и престижа на града ни, но и върху престижа на България като водеща туристическа СПА дестинация в Европа.

При рутинна проверка, извършена през месец март 2017г. на територията на община Велинград във водните количества за питейно битово водоснабдяване на гр. Велинград, доставени от каптажна група „Легоринец“ със сумарен дебит 36 л/сек., бяха констатирани леко завишени съдържания на естествен уран и алфа активност. Видно от лабораторните проби, макар и незначително, това завишение излиза извън новите по-строги норми за чистотата на питейните води, действащи на територията на Република България. Със заповед на управителя на ВКТВ Велинград, потвърдена и от последвала заповед на директора на РЗИ – Пазарджик, водоподаването от каптажна група „Легоринец“ беше преустановено веднага след първата констатация на завишени показатели на алфа активност.

През месеците април, юни и септември бяха изследвани проби от същия водоизточник, но лекото завишаване на допустимите показатели не е преодоляно. Към настоящия момент пробите не отговарят на Наредба №9 на МЗ за контрол на качеството на води, предназначени за питейно битово водоснабдяване /Прилагам протоколи за радиологичен контрол/.

Каптажна група „Легоринец“ е водоизточник, включен във водоснабдяването на кв. Чепино и кв. Лъжене, в които са концентрирани множество хотели. При преустановеното му водоподаване са прехвърлени водни количества от количествата захранващи кв. Каменица. Това създава опасност от недостиг на вода в града и потенциална криза в туристическия сектор, който е водещ в общинската икономика.

При така създалата се ситуация изпитваме остра нужда от въвеждане в експлоатация на съоръжения за доставка на допълнителни водни количества.

Единственият свободен и достъпен с минимална инвестиция водоизточник със свободни и незааявени към момента водни количества е карстов извор „Клептуза“ със средно годишен дебит 550 л./сек. Изворот се намира в чертите на града (кв. Чепино) и не се налага построяването на дълго водопреносно съоръжение.

Минималният дебит на извора е 436л/сек., а началният – 1023л./сек.

Прилагам диаграма на водоизточника за период от 17г. и протоколи за радиологичен контрол.

Допълнителното захранване от каптаж "Клептуза" е свързано с промяна на разрешителното за водоползване, проектиране, изграждане на ново трасе и помпена станция.

Проучени са изцяло необходимите съоръжения и трасета за осъществяване на допълнителното захранване. За изпълнението на спешните дейности за преодоляване на очертаващата се криза във водоподаването на града е необходима да бъдат финансирани следните инвестиционни дейности:

1. Изграждане на помпена станция с черпателен резервоар, машинна зала за многостъпални помпени агрегати с дебит 400 куб.м./час и зала за управление.
2. Преустройство на съществуващо „Хлораторно съоръжение“ и осигуряване на допълнително електрозахранване от Трафопост "Рибарника"
3. Изграждане на ново трасе за допълнителните водни количества до черпателен резервоар.
4. Изграждане на нов участък на водопреносно трасе за включване в довеждащ водопровод „Чукура“.

Основното водозахранване на гр.Велинград с водни количества за питейно-битови нужди се осъществява чрез довеждащ водопровод „Чукура“. При възникнали аварии в довеждащия водопровод поради тежкия планински терен се нарушава 2/3 от водоснабдяването.

Извършването на споменатите инвестиции ще създаде възможност за превключване на каптаж "Клептуза" като дублиращо водопреносно трасе при отстраняване на аварии по основния довеждащ водопровод и ще спомогне допълнително за осигуряването на 100% захранване на населението в кварталите на града и балнеотуристическите обекти, без прекъсване на водния поток.

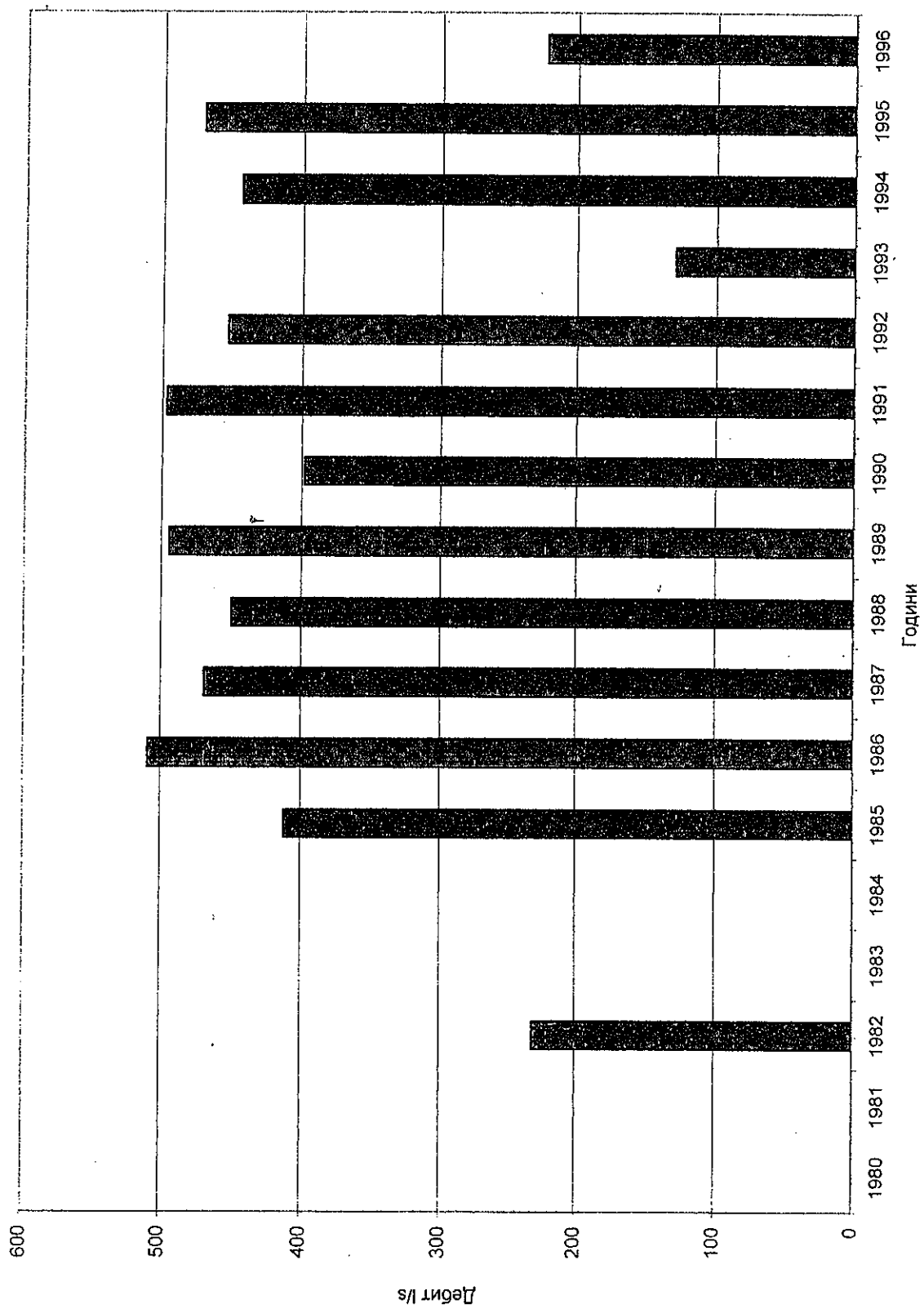
Освен горепосочените безспорни ползи за града ни, извършването на инвестицията ще помогне за запазване на здравето на населението и гостите на община Велинград.

Поради обстоятелството, че повишеното съдържание на естествен уран и алфа активност във водните количества се появили в заявените за анализи проби в края на 2016г. е необходимо да се изяснят причините за замърсяването, като се проведат съответните геоложки и хидроложки проучвания на терен.

Моля комисията да предвиди допълнителни средства за проучване на причините за тяхното възникване.

Д-р Костадин Косев
Кмет на Община Велинград

Фиг. 12 Средногодишен дебит на извор 137/76 "Клептуза" за период от 17 години

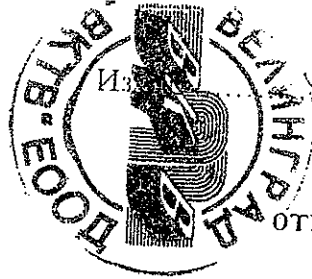
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА

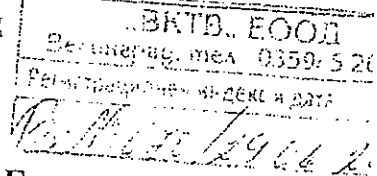
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ПЛОВДИВ

34 Акт 406
02.05.17

ул. "Перушица" 1 Директор 032/649 000 факс 032/643 438
e-mail: rzipd@plov.net; rzi-plovdiv@mh.government.bg

5164, 43.05.2017 г.

ЗДРАВНО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

относно извършено изпитване по радиологични показатели

във фактор на жизнената среда

1. Идентификация на клиента: "ВКТВ" – ЕООД, гр.Велинград, ул."Академик Павлов" № 1, обл.Пазарджик
2. Идентификация на контролирания обект: Вода от КЕИ „Клептуза“ за питейни нужди чешма пред градски съд
3. Вид на контролирания обект: фактор на жизнената среда – питейна вода.
4. Лабораторен идентификационен номер: W 82-04/23.06.2017
5. Дата и място на извършване на контрола: 24.04.2017 ÷ 23.06.2017 г, РЗИ-Пловдив, Отдел "Радиационен контрол"
6. Методи на контрол:
 - БДС 12577-75 "Вода за пиене. Определяне на обща бета активност"
 - БДС 12578-75 "Вода за пиене. Определяне съдържанието на естествен уран"
 - БДС ISO 9696:2010 "Измерване на обща алфа активност в несолена вода"
7. Технически средства на измерване: Нискофонов апаратура, BERTHOLD LB 2046, Електронна везна "ОНАУС", UV-лампа с Удово стъкло
8. Вид на контрола: Вх.№ 5063 / 24.04.17 г.

ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Контролираният обект по радиологичните показатели:

1. обща алфа активност и обща бета-активност съответства на контролното ниво, определено Таблица Г-2 към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.
 2. концентрация на естествен уран съответства на максималната стойност, определена в Таблица Б към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.
 3. индикативната доза отговаря на параметричната стойност, определена в Таблица Г-1 към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели
- Обща алфа активност $< 0,1 \text{ Bq/l}$.
Обща бета активност $< 1,0 \text{ Bq/l}$.
Концентрация на естествен уран $< 0,03 \text{ mg/l}$.
Индикативна доза $< 0,10 \text{ mSv/year}$

Приложение: Протокол № П-333 и № П-333 -1 / 23.06.2017 г., който е неразделна част от настоящото здравно заключение, общо 4 страници.

Настоящото здравно заключение се издава във връзка чл.15, ал.1, т.4 от Закона за здравето и чл.61, ал.2, т.3 от Наредба № 36 за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол и на основание чл.6, ал.1 т.6 от Наредба № 36 за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол.

Д-Р АРГИР АРГИРОВ

За Директор на Регионална здравна инспекция -гр.Пловдив

Съгласно Заповед № 520 /08.06.2017 г

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ПЛОВДИВ
ЛАБОРАТОРЕН ИЗПИТВАТЕЛЕН КОМПЛЕКС
ул. "Перушица" № 1. тел. 643-423

Сертификат за акредитация рег. № 246 ЛИ/10.04.2017г,
валиден до 04.02.2018г издаден от ИА БСА
Съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO /IEC 17025:2006
/номер и дата на издаване на сертификата за акредитация, валиден до/

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

№ П-333/23.06.2017г.

1. Води: Питейни: КЕИ Клептуза – чешма пред Градски съд – Велинград.
(наименование на пробата; вид на водозточника/обекта; място/адрес на пробовземане)
2. Заявител на изпитването: „ВКТВ“ ЕООД- Велинград. ул. "Акад. Павлов" 1
(наименование и адрес на заявителя)
3. Методи на изпитване:
БДС ISO 9696:2010 – Обща α -радиоактивност
БДС 12577:1975 – Обща β -радиоактивност
4. Дата и час на получаване на пробите/извадките за изпитване: 24.04.2017г.-12:00ч.
5. Количество на изпитваните проби /извадки : 5/ в PET бутилка, пробата е представена от клиента.
(№ и дата на протокола за вземане на проби/извадки, взет пробата/извадката, опаковка и маркировка)
6. Код на пробата, дата на изпитване: П-333: Води: Питейни-24.04.2017 г –23.06.2017г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

РЛИК:

/гл. експерт В. Димитрова /

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ № П-333/23.06.2017г.

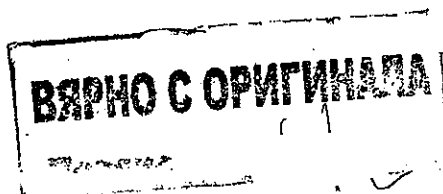
7. Резултати от изпитването, лаб.№: W-82-04 /23.06.2017г.

№	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандартни валидирани методи	Код на пробата по вх./изх. дневник	Резултати от изпитването /неопределеност/**	Стойност и допуск на показателя*	Услови на изпитва
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Определяне на обща α -радиоактивност	Bq/l	БДС ISO 9696:2010	П-333	0,088± 0.009	0.1	20-25°C
2.	Определяне на обща β -радиоактивност	Bq/l	БДС 12577:1975		0,11± 0.01	1.0	20-25°C

* Допуска на показателя е съгласно изискванията на НАРЕДБА № 9 ОТ 16 МАРТ 2001 Г. ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ издадена от МЗ, МРРБ и МОСВ, Обн. ДВ. бр.30 / 2001г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.102 / 2014г.

** В колона № 6 е цитирана граница на количествено определяне.

Провел изпитването:
/гл. експерт, химик М. Дормуш/

РЛИК:
/гл. експерт Н. Димитрова /

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ПЛОВДИВ

ЛАБОРАТОРЕН ИЗПИТВАТЕЛЕН КОМПЛЕКС

ул. "Перушица" № 1, тел. 643-423

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

№ П-333-1/23.06.2017г.

1. Води: Питейни: КЕИ Клептуза – чешма пред Градски съд – Велинград.
(наименование на пробата: вид на водонизточника/обект; място/адрес на пробовземане)
2. Заявител на изпитването: „ВКТВ“ЕООД- Велинград, ул. "Акад.Павлов"1
(наименование и адрес на заявителя)
3. Методи на изпитване:
БДС12578-75 - Естествен уран
4. Дата и час на получаване на пробите/извадките за изпитване: 24.04.2017г.-12:00ч.
5. Количество на изпитваните проби /извадки : 5l в PET бутилка, пробата е представена от клиента.
(№ и дата на протокола за вземане на проби/извадки. взел пробата/извадката, опаковка и маркировка)
6. Код на пробата, дата на изпитване: П-333-1; Води: Питейни-24.04.2017 г –23.06.2017г.

РЛИК:
/гл.експерт Е. Димитрова /
ЛАБОРАТОРЕН ИЗПИТВАТЕЛЕН КОМПЛЕКС

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА

3/4

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ № П-333-1/23.06.2017г.

7. Резултати от изпитването, лаб. №: W-82 -04/ 23.06.2017г.

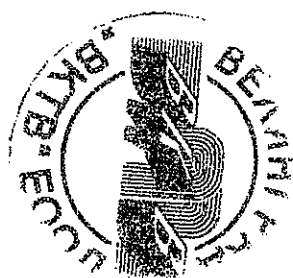
№	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарти / валидирани методи	Код на пробата по вх./изх. дневник	Резултати от изпитването /неопределеност/**	Стойност и допуск на показателя*	Условия на изпитване
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Естествен уран	mg/l	БДС 12578-75	П-333-1	0.0020 ± 0.0004	0.03	20-25°C

* Допуска на показателя е съгласно изискванията на НАРЕДБА № 9 ОТ 16 МАРТ 2001 Г. ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ издадена от МЗ, МРРБ и МОСВ, Обн. ДВ. бр.30 / 2001г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.102 / 2014г.
 ** В колона № 6 е цитирана граница на количествено определяне.

Провел изпитването:
 /гл. експерт, химик М. Дормуш/

/ЕЯ

РЛИК:
 /гл. експерт Н. Димитрова /

ВАРНО С ОРИГИНАЛА

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПЛОВДИВ

За Директор Вх
07.07.2017г.

ул. "Перушица" 1 Директор 032/649 000 факс 032/643 438

e-mail: rzipd@plov.net; rzi-plovdiv@mh.government.bg

„ВКТВ„ ЕООД

Велинград, тел 0359/5 26

Изх. № 5190/26.06.2017 г.

Регистрационен индекс и дата

ЗДРАВНО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

относно извършено изпитване по радиологични показатели
във фактор на жизнената среда

1. Идентификация на клиента: "ВКТВ" - ЕООД, гр. Велинград, ул. "Академик Павлов" №1
2. Идентификация на контролирания обект: Питейна вода от кантаж „Легоринец“, горски пункт
3. Вид на контролирания обект: фактор на жизнената среда – питейна вода.
4. Лабораторен идентификационен номер: W81-04
5. Дата и място на извършване на контрола: За периода от 24.04.2017 до 23.06.2017 год., РЗИ-Пловдив, Отдел "Радиационен контрол"
6. Методи на контрол:

БДС 12577-75 "Вода за пиене. Определяне на обща бета активност"

БДС 12578-75 "Вода за пиене. Определяне съдържанието на естествен уран"

БДС ISO 9696:2010 "Измерване на обща алфа активност в несолена вода"

Технически средства на измерване: Нискофонов апаратура, BERTHOLD LB 2046, Електронна везна "ОНАУС", UV-лампа с Удово стъкло

8. Вид на контрола: Вх № 5063/24.04.2017г.

ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

По радиологичните показатели:

1. обща бета-активност контролираният обект съответства на контролното ниво, определено в Таблица Г-2 към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Обща бета активност $< 1.0 \text{ Bq/l}$.
2. концентрация на естествен уран не съответства на максималната стойност, определена в Таблица Г-2 към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Концентрация на естествен уран $> 0.03 \text{ mg/l}$.
3. обща алфа-активност не съответства на контролното ниво, определено в Таблица Г-2 към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Обща алфа активност $> 0.1 \text{ Bq/l}$.
4. Индикативна доза: не може да бъде оценена параметричната стойност, определена в Таблица Г-1 към Приложение № 1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

Забележка: Следва да бъде извършен допълнителен анализ за определяне на конкретни радионуклиди или отделен радионуклид, изчисляване на параметричната стойност на индикативната доза и оценяване на съответствието на контролирания обект с всички изисквания на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Приложение: Протоколи № П-332 и № П-332-1/23.06.2017 г., които са неразделна част от настоящото здравно заключение, общо 4 страници.

Настоящото здравно заключение се издава във връзка чл.15, ал.1, т.4 от Закона за здравето и чл.61, ал.2, т.3 от Наредба № 36 за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол и на основание чл.6, ал.1 т.6 от Наредба № 36 за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол.

Д-Р АРГИР АРГИРОВ

За Директор на Регионална здравна инспекция гр.Пловдив

Съгласно Заповед № 520 /08.06.2017 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ПЛОВДИВ
ЛАБОРАТОРЕН ИЗПИТВАТЕЛЕН КОМПЛЕКС
ул. "Перушица" № 1, тел. 643-423

Сертификат за акредитация рег. № 246 ЛИ/10.04.2017г,
валиден до 04.02.2018г издаден от ИА БСА
Съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO ЛЕС 17025:2006
/номер и дата на издаване на сертификата за акредитация, валиден до/

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

№ П-332/23.06.2017г.

1. Води: Питейни: каптаж- Легоринец. Горски пункт
(наименование на пробата; вид на водоизточника/обект; място/адрес на пробовземане)
2. Заявител на изпитването: „ВКТВ“ ЕООД- Велинград. ул. "Акад. Павлов" 1
(наименование и адрес на заявителя)
3. Методи на изпитване:
БДС ISO 9696:2010 – Обща α -радиоактивност
БДС 12577:1975 – Обща β -радиоактивност
4. Дата и час на получаване на пробите/извадките за изпитване: 24.04.2017г.-12:00ч.
5. Количество на изпитваните проби /извадки : 5/ в PET бутилка, пробата е представена от клиента.
(№ и дата на протокола за вземане на проби/извадки, вкл пробата/извадката, опаковка и маркировка)
6. Код на пробата, дата на изпитване: П-332; Води: Питейни-24.04.2017 г –23.06.2017г.

РЛИК:

/гл. експерт Е. Димитрова/

1/4

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ № П-332/23.06.2017г.

7. Резултати от изпитването, лаб.№: W-81-04 /23.06.2017г.

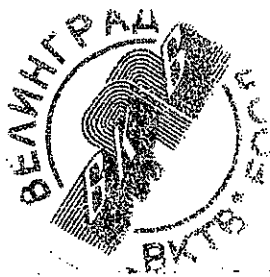
№	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарт / валидирани методи	Код на пробата по вх./изх. дневник	Резултати от изпитването /неопределеност/**	Стойност и допуск на показателя*	Условия на изпитване
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Определяне на обща α -радиоактивност	Bq/l	БДС ISO 9696:2010	П-332	0,52 $\pm$ 0.05	0.1	20-25°C
2.	Определяне на обща β -радиоактивност	Bq/l	БДС 12577:1975		0,20 $\pm$ 0.02	1.0	20-25°C

* Допуска на показателя е съгласно изискванията на НАРЕДБА № 9 ОТ 16 МАРТ 2001 Г. ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ издадена от МЗ, МРРБ и МОСВ, Обн. ДВ. бр.30 / 2001г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.102 / 2014г.

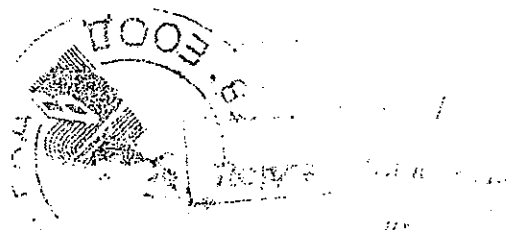
** В колона № 6 е цитирана граница на количествено определяне.

Провел изпитването:
/гл. експерт, химик М. Дормуш/

РЛИК:
/гл.експерт Е. Димитрова/

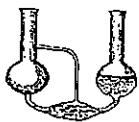
СЪС СЕРТИФИКАТ

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

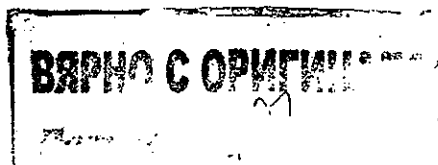
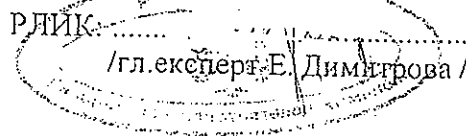
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ПЛОВДИВ
ЛАБОРАТОРЕН ИЗПИТВАТЕЛЕН КОМПЛЕКС
ул. "Перушина" № 1, тел. 643-423

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

№ П-332-1/23.06.2017г.

1. Води: Питейни: каптаж- Легоринец, Горски пункт
(наименование на пробата; вид на водоизточника/обект; място/адрес на пробовземане)
2. Заявител на изпитването: „ВКТВ“ ЕООД- Велинград, ул. "Акад. Павлов" 1
(наименование и адрес на заявителя)
3. Методи на изпитване:
БДС 12578-75 - Естествен уран
4. Дата и час на получаване на пробите/извадките за изпитване: 24.04.2017г.-12:00ч.
5. Количество на изпитваните проби /извадки : 5l в PET бутилка, пробата е представена от клиента.
(№ и дата на протокола за вземане на проби/извадки, взел пробата/извадката, опаковка и маркировка)
6. Код на пробата, дата на изпитване: П-332-1; Води: Питейни-24.04.2017 г –23.06.2017г.

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ № П-332-1/23.06.2017г.

7. Резултати от изпитването, лаб. №: W-81 -04/ 23.06.2017г.

№	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандарт валидиранн методи	Код на пробата по вх./изх. дневник	Резултати от изпитването /неопределеност/**	Стойност и допуск на показателя*	Условия на изпитване
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Естествен уран	mg/l	БДС12578-75	П-332-1	0.030± 0.006	0.03	20-25°C

* Допуска на показателя е съгласно изискванията на НАРЕДБА № 9 ОТ 16 МАРТ 2001 Г. ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ издадена от МЗ, МРРБ и МОСВ, Обн. ДВ. бр.30 / 2001г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.102 / 2014г.

** В колона № 6 е цитирана граница на количествено определяне.

Провел изпитването:
/гл. експерт, химик М. Дормуш/

/ЕЯ

РЛИК:
/гл. експерт Е. Димитрова /

Забележка:

1. Резултатите се отнасят само за представената проба/извадка.
2. Изпитвателния протокол не може да се размножава без писмено съгласие на ЛИК и само изцяло

ИЗПИТВАТЕЛНА ЛАБОРАТОРИЯ ПО РАДИОЕКОЛОГИЯ И
РАДИОИЗОТОПНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Н. Пущик“
Акредитирана от ИА „БСА“ съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025
Сертификат № 20 ЛИ/27.08.2015 г., валиден до 27.08.2019 г.
София, ул. „Шосе Банкя“ № 7, тел. факс: 02 90 59 609, 0879 537 346; E-mail: ilrri.poushkarov@gmail.com

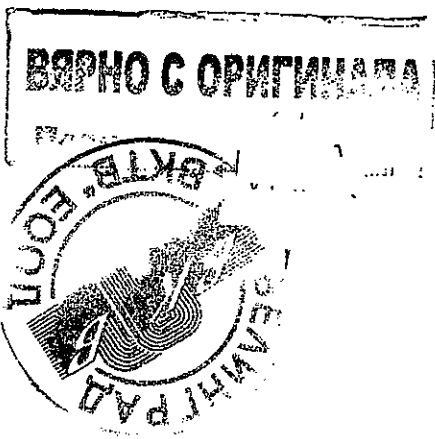
Лист 1
Всичко листове 2

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

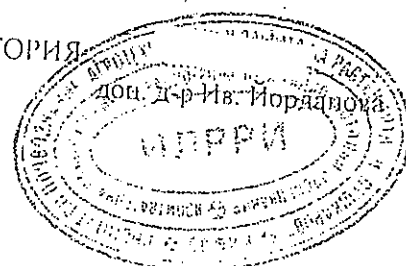
№ 648/29.12.2016 г.

Велинград, 30.12.2016 г.

1. Изпитван продукт – ВОДНИТИТЕЙНА ВОДА
(наименование на продукта - тип, марка, вид и др.)
2. Заявител на изпитването – „ВОДОСНАБДЯВАНЕ, КАНАЛИЗАЦИЯ И ТЕРИТОРИАЛЕН
ВОДОИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД Велинград, гр. Велинград, ул.
„Акад. Иван Павлов“ № 1А
(наименование и адрес на заявителя, номер и дата на протокола за взимане на проби)
3. Метод за изпитване – ВЛМ 5/2003, ВЛМ 1/2009, ВЛМ 6/2015, БДС ISO 9696, БДС ISO 9697
(номер на стандартите или валидираните вътрешно лабораторни методи)
4. Дата на получаване на продукта/пробата за изпитване в лабораторията - 07.12.2016 г.
5. Количество на изпитвания продукт – Питейна вода, взета от
„Легоринец“ – гр. Велинград
Проба за анализ – 4,6 l
(идентификация на продукта, количество на пробите и тяхната маса, обем, количество на партидите, дата на производство)
6. Дата на извършване на изпитването – 07.12.2016 г. + 29.12.2016 г.

ЗАМ. РЪКОВОДИТЕЛ ЛАБОРАТОРИЯ

ИЗПИТВАТЕЛНА ЛАБОРАТОРИЯ ПО РАДИОЕКОЛОГИЯ И
РАДИОИЗОТОПНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Н. Пункаров“
София, ул. "Шосе Баня" № 7, тел./факс: 02 90 59 609; 0879 537 346
E-mail: ilppi.poushkarov@gmail.com

Лист 1
Всичко листове 2

ПРОТОКОЛ ОТ ИЗПИТВАНЕ

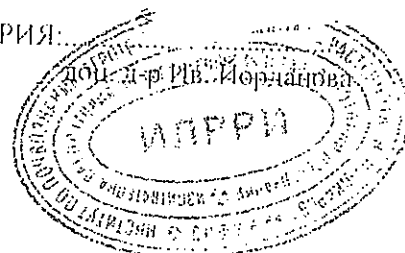
№ 648A/29.12.2016 г.

1. Изпитван продукт – ВОДИ.ПИТЕЙНА ВОДА
(наименование на продукта - тип, марка, вид и др.)
2. Заявитель на изпитването – „ВОДОСНАБДЯВАНЕ, КАНАЛИЗАЦИЯ И ТЕРИТОРИАЛЕН
ВОДОИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД Велинград, гр. Велинград, ул.
„Акад. Иван Павлов“ № 1А
(наименование и адрес на заявителя, номер и дата на протокола за взимане на проби)
3. Метод за изпитване – ОНРЗ 2012
(номер на стандартите или валидираните вътрешно лабораторни методи)
4. Дата на получаване на продукта/пробата за изпитване в лабораторията - 07.12.2016 г.
5. Количество на изпитвания продукт – Питейна вода, взета от
„Легориниц“ – гр. Велинград
Проба за анализ – 4,6 l
(идентификация на продукта, количество на пробите и тяхната маса, обем, количество на партидите, дата на производство)
6. Дата на извършване на изпитването – 07.12.2016 г. + 29.12.2016 г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Потвърдено

ЗАМ. РЪКОВОДИТЕЛ ЛАБОРАТОРИЯ:

7. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПИТВАНЕТО

№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандартни/валидни методи	№ на продукта по вх.-изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност-неопределеност)	Допуск на показателя	Условия на изпитването
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Съдържание на Тритий	Bq.l ⁻¹	BJIM 5/2003	648	8 ± 2	100*	t° = (22 ± 2)° C
2.	Съдържание на гама-радиоизотопи в т. ч.:						
2.1	Радон-222 (по Bi-214 и Pb-214)						
3.	Съдържание на Естествен Уран	Bq.l ⁻¹	BJIM 1/2009	648	≤ 20	100*	Геометрия на изпитване MARINELLI 500 ml
4.	Обща Алфа активност	mg.l ⁻¹	BJIM 6/2015	648	0.078 ± 0.016	0.03 *	t° = (22 ± 2)° C
5.	Обща Бета активност	Bq.l ⁻¹	IJC ISO 9696	648	0.90 ± 0.20	0.1 *	t° = (22 ± 2)° C
			BJIC ISO 9697	648	0.39 ± 0.10	1.0*	t° = (22 ± 2)° C

ЗАБЕЛЕЖКА 1: Ако е необходимо, протоколът от изпитване може да включва мнения и интерпретации за определящи критерии (заключения не се допускат) само в съответствие с изискванията на 15.10.5 от BJC EN ISO/IEC 17025.

ЗАБЕЛЕЖКА 2: Резултатите от изпитванията се отнасят само за изпитваните образци. Изключения от изпитвателния протокол не могат да се разпознават без писмено съгласие на лабораторията за изпитване.

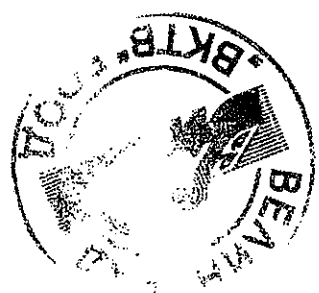
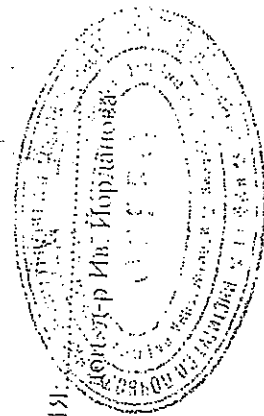
ПРОВЕЛ ИЗПИТВАНЕТО: доц. д-р О. Д. Станева

О. Цветкова

Т. Маврова

П. Янкова

ЗАМ. РЪКОВОДИТЕЛ ЛАБОРАТОРИЯ

ВЯРНО С ОРИГИНАЛ

* На основание на Наредба № 9/2001 г. (изм. ДВ бр. 102/12.12.2014 г.)

7. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПИТВАНЕТО

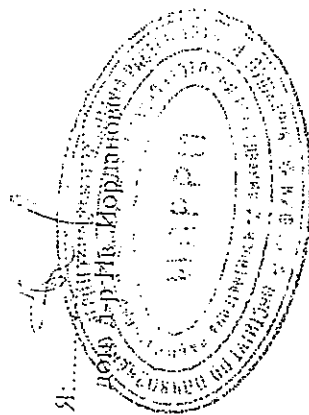
№ по ред	Наименование на показателя	Единица на величината	Стандартен/валидиран метод	№ на продукта по вх.-изх. дневник	Резултати от изпитването (стойност, неопределеност)	Допуск на показателя	Условия на изпитването
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Обща индикативна доза	mSv/year ¹	ОПРЗ 2012	648	0,260 ± 0,040	0,10*	-

ЗАБЕЛЕЖКА I: Ако е необходимо, протоколът от изпитване може да включва мнения и интерпретации за определени изпитвания (заключения не се допускат) само в съответствие с изискванията на т.5.10.5 от IEC EN ISO/IEC 17025.

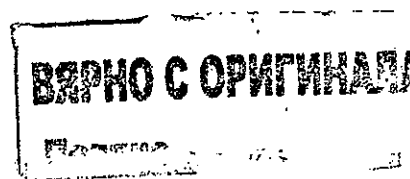
ЗАБЕЛЕЖКА II: Резултатите от изпитванията се отнасят само за изпитваните образци. Изчисления от изпитванения протокол не могат да се размножават без писмено съгласие на лабораторията за изпитване.

ПРОВЕЛ ИЗПИТВАНЕТО: доц. д-р Д. Станева

ЗАМ. РЪКОВОДИТЕЛ ЛАБОРАТОРИЯ:

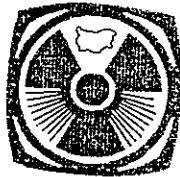

* На основание на Наредба № 9/2001 г. (изм. ДВ бр. 102/12.12.2014 г.)

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО РАДИОБИОЛОГИЯ И
РАДИАЦИОННА ЗАЩИТА

1606 София, Бул. "Св. Георги Софийски" № 3, сграда 7
тел.: (02)862-11-23; факс: (02)862-10-59; e-mail: ncrrp@ncrrp.org

ИЗХ. № ОК-А-03-127 (ДО 130)/28.07.2017 Г.

Вх № 128 / 31.07.2017

ДО
УПРАВИТЕЛЯ НА „ВКТВ“ ЕООД
гр. Велинград
ул. „Акад. Иван Павлов“ № 1 А

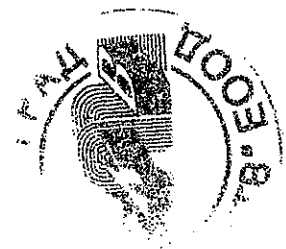
УВАЖАЕМИ Г-Н УПРАВИТЕЛ,

Приложено Ви изпращаме Сертификати за получените резултати от проведения радиологичен контрол за съдържание на естествен уран в предоставени от Вас проби води за питейно-битови цели от каптаж «Легоринец» с номера № № W626/27.07.2017 г., W627/27.07.2017 г., W628/27.07.2017 г. и W629/27.07.2017 г.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ВАЛЕРИЯ ХАДЖИДЕКОВА, ДМН
Директор на НЦРРЗ

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА

НЦРРЗ

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИД А

при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020:2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, преиздаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.09.2019

1606 - София, бул. „Св. Георги Софийски“ № 3, сграда 7
тел. (02) 862 11-23; факс: (02) 862-10-59 e-mail:ncrrp@ncrrp.org
Сектор № 4 „Контрол на облъчване на населението“
тел. (02) 863-35-08

www.ncrrp.org

www.ncrrp.org
r.totzeva@ncrrp.org

СЕРТИФИКАТ ЗА КОНТРОЛ

№ W 626/27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: „ВКТВ“ ЕООД гр. Велинград
(име, фирма, ведомство)
Адрес: гр. Велинград, ул. „Акад. Иван Павлов“ № 1А
2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизточник „Легоринец“, каптаж № 1. Пробовземане от клиента
3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вода чрез гасаметър естествен уран – без радиохимичен анализ
4. Вид на контрола: продукт в употреба
5. Заключение /оценка на съответствието/ от извършения контрол:

По радиологичен показател естествен уран изследваната вода **СЪОТВЕТСТВА** на изискванията, посочени в Приложение 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води (обн. ДВ, бр. 87 от 2007 г., изм. доп., ДВ, бр. 2 от 2010 г., ДВ, бр. 15 от 2012 г., ДВ, бр. 28 от 2013 г., доп., ДВ, бр. 90 от 2014 г., изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23.12.2016 г.):

– естествен уран

< 0,06 mg/L.

Приложение: Протокол за контрол № W 626/27.07.2017 г., който е неразделна част от този Сертификат, общо 03 страници.

Извършил оценка на съответствието:

Ръководител на сектор:

ас. химик Гургана Иванова-Тенева

Ръководител на Органа за контрол:

гл. ас. химик Росица Каменова-Тоцева.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Не се допуска

на Органа за кон

ползване или извършване

на копия или на части от настоящия сертификат за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол, и на клиента. Сертификатът може да бъде отнет при неправомъ

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИДА А при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020:2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, преиздаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.09.2019

1606 - София, бул. „Св. Георги Софийски“ № 3, сграда 7
тел. (02) 862-11-23; факс: (02) 862-10-59; e-mail: nccrp.org

www.nccrp.org

Сектор № 4 - Контрол на облъчване на населението
тел. (02) 953-35-08

www.nccrp.org
r.tolzeva@nccrp.org

ПРОТОКОЛ ЗА КОНТРОЛ на радиологични показатели на вода № W 626/ 27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ ЕООД гр. Велинград
(не фирма, ведомство)
Адрес: гр. Велинград, ул. „Акад. Иван Павлов“ № 1А
2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизточник „Легоринец“, каптаж № 1. Пробовземане от клиента.
3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вода чрез параметър естествен уран – чрез радиохимичен анализ
4. Вид на контрола: продукт в употреба
5. Входящ номер / номер на договор (заявка): Заявка № 1293/ 30.06.2017 г.
6. Идентификационен номер в сектора: W 682
7. Дата и място на извършване на контрола: 30.06.2017 г. + 26.07.2017 г., ОК А при НЦРРЗ
8. Метод за контрол:
- БДС 12578-75 „Вода за пиене. Определяне съдържанието на естествен уран“.
9. Процедура за контрол:
- 4-ПК-01 „Процедура за контрол на радиологични показатели на води чрез параметър естествен уран“
10. Технически средства за измерване:
- аналитична везна, BP 220S Sartorius, Германия, Ф. № 90604629, инв. № 4317, идент. № 4/09/ОК; СК № 02-М-248/01.06.2016 г.;
- аналитична везна, BJ 2100D Precisa, Швейцария, Ф. № 1622-266, идент. № 4/11/ОК, СК № 02-М-249/01.06.2016 г.;
- стъклена мерителна колба идент. № 4/07/ОК; СК № 02-ОР-42/30.05.2016 г.

Велинград, 27.07.2017 г.

Не се допуска използване на данни от настоящия протокол за контрол без писменото одобрение на Органа за контрол. Не е позволено неправомерно позоваване или неправилно използване на данни от настоящия протокол за контрол без писменото одобрение на клиента. Протоколът може да бъде отнет при употреба.

Не е позволено използване на данни от настоящия протокол за контрол без писменото одобрение на клиента. Протоколът може да бъде отнет при употреба.

11. Резултати от извършения контрол:

Оценен параметър	Контролиран показател (радионуклид)
	Естествен уран mq/L
специфично съдържание	0.048
комбинирана стандартна неопределеност (1 σ)	0.010

Забележка:

Резултатите се отнасят само до извадката за изпитване от контролирания обект.

Извършил контрола:

1 химик Александър Тоцев

Ръководител сектор:

ас. химик Гергана Иванова-Тенева

Протоколът е приложение към Сертификат за контрол № W 626/27.07.2017 г.

ПРОЦЕДУРА ЗА КОНТРОЛ НА РАДИОНУКЛИДИ

Не се допуска използването на копия или ,
съгласие на Органа за контрол, издал про... ла, и
неправомерно позоваване или неправилна употреба

ящия протокол за контрол без писменста
та Протоколът може да бъде отнет при

НЦРРЗ

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИД А при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020:2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, преиздаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.09.2019

1606 - София, бул. „Св. Георги Софийски“ № 3, сграда 7
тел. (02) 862-11-23; факс (02) 862-10-59; e-mail ncrrp@ncrrp.org
Сектор № 4 - Контрол на облъчване на населението
тел. (02) 853-35-08

www.ncrrp.org

www.ncrrp.org
r.tolzeva@ncrrp.org

СЕРТИФИКАТ ЗА КОНТРОЛ

№ W 627/27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ ЕООД гр. Велинград

(име фирма, ведомство)

Адрес: гр. Велинград, ул. „Акад. Иван Павлов“ № 1А

2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизточник „Легоринец“, каптаж № 2. Пробовземане от клиента.

3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вода чрез параметър естествен уран – чрез радиохимичен анализ

4. Вид на контрола: продукт в употреба

5. Заключение /оценка на съответствието/ от извършения контрол:

По радиологичен показател естествен уран изследваната вода **СЪОТВЕТСТВА** на изискванията, посочени в Приложение 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води (обн. ДВ, бр. 87 от 2007 г., изм. и доп., ДВ, бр. 2 от 2010 г., ДВ, бр. 15 от 2012 г., ДВ, бр. 28 от 2013 г., доп., ДВ, бр. 90 от 2014 г., изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23.12.2016 г.):

– естествен уран

< 0,06 mg/L.

Приложение: Протокол за контрол № W 627/27.07.2017 г., който е неразделна част от този Сертификат, общо 03 страници.

Извършил оценка на съответствието:

Ръководител на сектор:

Химик Гертана Иванова-Тенева

Ръководител на Органа за контрол:

гл. ас. химик Росица Каменова-Тоцева

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Не се допуска използване на копия на Органа за контрол, издадени за целите на позоваване или неправилна употреба

Настоящият сертификат за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол не е валиден. Сертификатът може да бъде отнет при неправомерно

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИДА А при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020:2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, преиздаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.09.2019

1606 - София, бул. „Св. Георги Софийски“ № 3, сграда 7
тел. (02) 862-11-23; факс: (02) 862-10-59; e-mail: ncrrp@ncrrp.org

www.ncrrp.org

Сектор № 4 Контрол на облъчване на населението
тел. (02) 953-35-08

www.ncrrp.org
r.totzeva@ncrrp.org

ПРОТОКОЛ ЗА КОНТРОЛ на радиологични показатели на вода № W 627/ 27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ ЕООД гр. Велинград
(не е обществено предприятие)
Адрес: гр. Велинград, ул. „Акад. Иван Павлов“ № 1А
2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизточник „Легоринец“, каптаж № 2. Пробовземане от клиента.
3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вода чрез параметър естествен уран – чрез радиохимичен анализ
4. Вид на контрола: продукт в употреба
5. Входящ номер / номер на договор (заявка): Заявка № 1294/ 30.06.2017 г.
6. Идентификационен номер в сектора: W 683
7. Дата и място на извършване на контрола: 30.06.2017 г.-26.07.2017 г., ОК А при НЦРРЗ
8. Метод за контрол:
- БДС 12578-75 „Вода за пиене. Определяне съдържанието на естествен уран“
9. Процедура за контрол:
- 4-ПК-01 „Процедура за контрол на радиологични показатели на води чрез параметър естествен уран“
10. Технически средства за измерване:
- аналитична везна, BP 220S Sartorius, Германия, Ф. № 90604629, инв. № 4317, идент. № 4/09/ОК; СК № 02-М-248/01.06.2016 г.;
- аналитична везна, BJ 2100D Precisa, Швейцария, Ф. № 1622-266, идент. № 4/11/ОК, СК № 02-М-249/01.06.2016 г.;
- стъклена мерителна колба, идент. № 4/07/ОК; СК № 02-ОР-42/30.05.2016 г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Подпис

Не се допуска използването на копия или на части от настоящия протокол за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол, издал протокола, и на клиента. Протоколът може да бъде отнет при неправомерно позоваване или неправилна употреба.

11. Резултати от извършения контрол:

Оценен параметър	Контролиран показател (радионуклид)
	Естествен уран mq/L
специфично съдържание	0.040
комбинирана стандартна неопределеност (1 σ)	0.008

Забележка:

Резултатите се отнасят само до извадката за изпитване от контролирания обект.

Извършил контрола:

1 химик Александър Тоцев

Ръководител сектор:

ас химик Гургана Иванова-Тенева

Протоколът е приложение към Сертификат за контрол № W 627/27.07.2017 г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Не се допуска използването на копия или на части от настоящия протокол за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол, издал протокола, и на клиента. Протоколът може да бъде отнет при неправомерно позоваване или неправилна употреба.

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИД А при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020:2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, преиздаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.09.2019

1605 - София, бул. „Св. Георги Софийски“ № 3, сграда 7
тел. (02) 862-11-23; факс: (02) 862-10-59; e-mail: ncrrp@ncrrp.org

www.ncrrp.org

Сектор № 4 - Контрол на облъчване на населението
тел. (02) 953-35-08

www.ncrrp.org
r.lotzeva@ncrrp.org

СЕРТИФИКАТ ЗА КОНТРОЛ

№ W 628/27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ ЕООД гр. Велинград

(име, фирма, ведомство)

Адрес: гр. Велинград, ул. „Акад. Иван Павлов“ № 1А

2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизточник „Легоринец“, каптаж № 3. Пробовземане от клиента.

3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вода чрез параметър естествен уран – чрез радиохимичен анализ

4. Вид на контрола: продукт в употреба

5. Заключение /оценка на съответствието/ от извършения контрол:

По радиологичен показател естествен уран изследваната вода СЪОТВЕТСТВА на изискванията, посочени в Приложение 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води (обн. ДВ, бр. 87 от 2007 г., изм. и доп., ДВ, бр. 2 от 2010 г., ДВ, бр. 15 от 2012 г., ДВ, бр. 28 от 2013 г., доп., ДВ, бр. 90 от 2014 г., изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23.12.2016 г.):

– естествен уран

< 0,06 mg/L.

Приложение: Протокол за контрол № W 628/27.07.2017 г., който е неразделна част от този Сертификат, общо 03 страници.

Извършил оценка на съответствието:

Ръководител на сектор:

ас. химик Гергана Иванова-Тенева

Ръководител на Органа за контрол:

гл. ас. химик Росица Каменова-Тоцева

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Не се допуска използването на части от настоящия сертификат за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол, издаващ сертификата, или на клиента. Сертификатът може да бъде отнет при неправомерно ползване или неправилна употреба.

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИДА А при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020:2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, издаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.09.2017

1606 - София, бул. "Св. Георги Сръбски" № 3, сграда 7
тел. (02) 862-11-23; факс (02) 862-10-55; e-mail: ncrrp@ncrrp.org
Сектор № 4 - Контрол на облъчване на населението
тел. (02) 953-35-08

www.ncrrp.org

www.ncrrp.org
r.lotzeva@ncrrp.org

ПРОТОКОЛ ЗА КОНТРОЛ на радиологични показатели на вода № W 628/ 27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ ЕООД гр. Велинград
(име, форма, ведомство)
Адрес: гр. Велинград, ул. "Акад. Иван Павлов" № 1А
2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизточник "Легоринец", каптаж № 3. Пробовземане от клиента.
3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вода чрез параметър естествен уран – чрез радиохимичен анализ
4. Вид на контрола: продукт в употреба
5. Входящ номер / номер на договор (заявка): Заявка № 1295/ 30.06.2017 г.
6. Идентификационен номер в сектора: W 684
7. Дата и място на извършване на контрола: 30.06.2017 г. + 26.07.2017 г., ОК А при НЦРРЗ
8. Метод за контрол:
- БДС 12578-75 "Вода за пиене. Определяне съдържанието на естествен уран".
9. Процедура за контрол:
- 4-ПК-01 "Процедура за контрол на радиологични показатели на води чрез параметър естествен уран".
10. Технически средства за измерване:
- аналитична везна, BP 220S Sartorius, Германия, Ф. № 90604629, инв. № 4317, идент. № 4/09/ОК; СК № 02-М-248/01.06.2016 г.;
- аналитична везна, BJ 2100D Precisa, Швейцария, Ф. № 1622-266, идент. № 4/11/ОК, СК № 02-М-249/01.06.2016 г.;
- стъклена мерителна колба, идент. № 4/07/ОК; СК № 02-ОР-42/30.05.2016 г.

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА

Модели

Не се допуска използването на копия или на части от настоящия протокол за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол, издал протокола, и на клиента. Протоколът може да бъде отнет при неправомерно ползване или неправилна употреба.

11. Резултати от извършения контрол:

Оцененен параметър	Контролиран показател (радионуклид)
	Естествен уран mq/L
специфично съдържание	0.033
комбинирана стандартна неопределеност (1 σ)	0.007

Забележка:

Резултатите се отнасят само до извадката за изпитване от контролирания обект

Извършил контрола:

1 химик Александър Тоцев

Ръководител сектор:

ас химик Гергана Иванова-Тенева

Протоколът е приложение към Сертификат за контрол № W 628/27.07.2017 г.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Не се допуска използването на копия или на части от настоящия протокол за контрол без писменото съгласие на Органа за контрол, издал протокола, и на клиента. Протоколът може да бъде отнет при неправомерно позоваване или неправилна употреба

ФК 7.4-23

НЦРРЗ

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИД А
при Национален център по радиобиология и радиацион
защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020 2012
Сертификат рег. № 251 ОКА, преиздаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.04.2020

1600 София, бул. "Св. Георги Софийски" № 3, етаж 7
т. 02/862-11-23, факс: 02/862-10-59, e-mail: ncrrp@ncrrp.org
р. 4 - контрол на облъчване на населението
тел. 02/862-15-08

www.ncrrp.org

www.ncrrp.org

r.lolzeva@ncrrp.org

СЕРТИФИКАТ ЗА КОНТРОЛ

№ W 629/27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ" ЕООД гр. Велинград

Адрес: гр. Велинград, ул. "Акад. Иван Павлов" № 1А
(лице фирма ведомство)

2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водопровод
Потребител - каптан № 4 Пробовземане от клиента

3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вод.
параметър естествен уран - чрез радиохимичен анализ

4. Вид на контрола: периодичен контрол

5. Заключение /оценка на съответствието/ от извършения контрол:

По радиологичен показател естествен уран изследваната вода СЪОТВЕТСТВА
изискванията, посочени в Приложение 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 от Наредба №
проучване, ползване и опазване на подземните води (обн. ДВ, бр. 87 от 2007 г., изм.
доп., ДВ, бр. 2 от 2010 г., ДВ, бр. 15 от 2012 г., ДВ, бр. 28 от 2013 г., доп., ДВ, бр. 91
2014 г., изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23.12.2016 г.):

- естествен уран

< 0,06 mg/L.

Приложение: Протокол за контрол № W/ 629/27.07.2017 г., който е неразделна част от
този Сертификат, общо 03 страници

Извършил оценка на съответствието:

Ръководител на сектор:
г. ас. химик Гертана Иванова-Тенева

Ръководител на Органа за контрол:

гл. ас. химик Росица Каменова-Тоцева

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Подпис

Органа за контрол из
поволяване или изправяне

Сертификат
графа

на части от настоящия сертификат за контрол без писменото съгласие
и на клиента. Сертификатът може да бъде отнет при неправомерно

ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИДА А при Национален център по радиобиология и радиационна защита

Акредитиран според БДС EN ISO/IEC 17020 2012
Сертификат на № 251 ОКА, издаден от ИА БСА на 28.04.2017, валиден до 30.06.2020

1806-11-11 Бул. "Св. Георги Софийски" № 2, сграда 7
1806-11-23 факс (02) 862-10-59, e-mail: ncrrp@ncrrp.org
1806-11-23 факс (02) 862-10-59, e-mail: ncrrp@ncrrp.org
1806-11-23 факс (02) 862-10-59, e-mail: ncrrp@ncrrp.org

www.n

www.n

r. lotzeva@nc

ПРОТОКОЛ ЗА КОНТРОЛ на радиологични показатели на вода № W 629/ 27.07.2017 г.

1. Идентификация на клиента: ВКТВ ЕООД гр. Велинград
Адрес: гр. Велинград, ул. "Акад. Иван Павлов" № 1А
2. Идентификация на контролирания обект: сурова вода от централен водоизт.
Легричеш каптаж № 4. Преправяване от клиента
3. Описание на заявения контрол: определяне на радиологични показатели на вод
параметър естествен уран – чрез радиохимичен анализ
4. Вид на контрола: продукт в употреба
5. Входящ номер / номер на договор (заявка): Заявка № 1296/ 30.06.2017 г.
6. Идентификационен номер в сектора: W 685
7. Дата и място на извършване на контрола: 30.06.2017 г. – 26.07.2017 г., ОК А при НЦ
8. Метод за контрол:
- БДС 12576-15 Вода за пиене. Определяне съдържанието на естествен уран
9. Процедура за контрол:
- 4-ПК-01: Процедура за контрол на радиологични показатели на води чрез параметър
естествен уран
10. Технически средства за измерване:
- аналитична везна BP 220S Sartorius Германия, Ф. № 90604629, инв. № 4317, идент
№ 4/09/ОК, СК № 02-M-248/01.06.2016 г.;
- аналитична везна BJ 2100D Precisa Швейцария, Ф. № 1622-266, идент. № 4/11/ОК,
СК № 02-M-249/01.06.2016 г.
- стъклена мерителна колба, идент. № 4/07/ОК, СК № 02-OP-42/30.05.2016 г.

ИНГРА

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА!

Настоящият документ е издаден от НЦРРЗ и не може да бъде използван за контрол без писмено
съгласие на Органа за контрол. Копията на настоящия протокол и на клиента. Протоколът може да бъде отнет при
неправомерно ползване или неправилна употреба

11. Резултати от извършения контрол:

Оценен параметър	Контролиран показател (радионуклид)
	Естествен уран mq/L
специфично съдържание	0 033
комбинирана стандартна неопределеност (1 σ)	0 007

Забележка:

Резултатите се отнасят само до извадката за изпитване от контролирания обект

Извършил контрола:

химик Александър Тодев

Ръководител сектор:

ас. химик Гергана Иванова-Тенева

Протоколът е приложение към Сертификат за контрол № W 629/27.07.2017 г.

Не се допуска изваждането на целия или на части от настоящия протокол за контрол без писмено съгласие на Службата за контрол, издал протокола, и на клиента. Протоколът може да бъде отнет при неправомерно ползване или неправилна употреба.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Приложение
№ 10

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР

Изх. № 02-02-175.....
25-09.17г

ДО

ВРЕМЕННАТА ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ЗА
УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНО
ОПАСНИТЕ И КОНКРЕТНИТЕ СЛУЧАИ НА
РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА
ПИТЕЙНИТЕ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЧИНИТЕ ЗА
ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ И И ПОСЛЕДИЦИТЕ ЗА
ЗДРАВЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

Относно: Приключване на Временната парламентарна комисия за
установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на
радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на
Република България, причините за тяхното възникване и и
последидите за здравето на гражданите

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Във връзка с писмо с изх. № АД-753-76-07/20.09.2017 г. на Народното
събрание на Република България, относно приключване на Временната
парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните
случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на
Република България, причините за тяхното възникване и и последидите за здравето
на гражданите, Ви информираме следното:

По т. 1: Осигуряване на експерт със съответните компетенции на Вашето
ведомство, който да вземе участие в изготвянето на този доклад.

Определяме инж. Светла Христова, главен експерт в отдел „Стратегическа
управление“, дирекция „Водоснабдяване и канализация“ на МРРБ, тел. 02 9405 457,
e-mail: SHristova@mrrb.government.bg за участие в изготвянето на доклада.

По т. 2: Осъвременена информация, която да послужи при изготвяне на
окончателния доклад и да бъде приложена към него.

Към настоящия момент, в изпълнение на Заповеди за спиране експлоатация на обекти, от РЗИ Хасково, ВиК операторът е изключил съответно в ПС № 1- 5 кладенеца, ПС Болярово № 1 – 1 кладенец (Редки метали) и ПС № 2 всичките 4 кладенеца. Населението на град Хасково е уведомено да ограничи ползването на питейната вода за питейни нужди и приготвяне на храна. Продължава съвместният мониторинг от ВиК и МЗ на качеството на водата във водоснабдителната мрежа и МОСВ на качеството на водата в подземните водоизточници.

На 11 май 2017 г. Министерски съвет прие Постановление № 91 за одобряване на допълнителни трансфери чрез бюджета на МРРБ за 2017г. в размер на 1 930 000 лева за община Хасково за финансиране на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“. В изпълнение на ПМС № 91, на 11.07.2017г. е подписано Споразумение между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и община Хасково за трансфер на средствата, като в него се изисква дейностите по обекта да бъдат съобразени с Наредба №1 от 10 октомври 2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, с решенията на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретни случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България и последиците за здравето на гражданите, както и с решенията на междуетовомствената работна група, в случай че бъде създадена такава.

След проведена от Община Хасково процедура по договаряне без предварително обявление, на 25.07.2017 г. е сключен договор за обект: „Изпълнение на Инженеринг – проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ - Дублиране на 4 бр. кладенци в обсега на санитарно-охранителна зона „Северна зона“. Сключен е договор и за изготвяне на оценка на съответствието и осъществяване на строителен надзор на обекта.

Към настоящия момент са изготвени работни проекти, които са предадени на надзорната фирма за изготвяне на Доклад за оценка на съответствието. Същевременно текат съгласувателни процедури. Изпратено е Уведомление за инвестиционното намерение до РИОСВ Хасково, в отговор на което са получени указания за представяне на искане за необходимостта от ОВОС и плащане на такса.

От „ВиК“ ЕООД Хасково са внесени заявления в Басейнова дирекция Източнобеломорски район за изменение на Разрешение за водовземане от подземни води, и за учредяване на Санитарно охранителни зони около 8 броя кладенци.

На 17.08.2017 г. е обявена обществена поръчка за изпълнение на обект „Изпълнение на Инженеринг – проектиране, упражняване на авторски надзор и изпълнение на СМР на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ с две обособени позиции: Обособена позиция №1: Строеж “Дублиране на 1 бр. тръбен кладенец в района на вододайна зона „Узунджово II“ и Обособена позиция №2: Строеж “Дублиране на 3 бр. тръбни кладенци в района на вододайна зона Източна зона“.

Оферти се приемат до 25.09.2017 г.

На 18.08.2017 г. е обявена обществена поръчка за „Избор на изпълнител за изготвяне на оценка на съответствието и осъществяване на строителен надзор на обект „Допълнително аварийно водоснабдяване на гр. Хасково“, подобект „Дублиране на кладенци“ по обособени позиции. Оферти се приемат до 27.09.2017 г.

Предстои изготвяне на документация и обявяване на обществена поръчка за проектиране и изграждане на допълнителни водопроводи. С цел подготовка на документи за изместване на водопровод в „Източна зона“, поради пропадане, с „ВиК“ ЕООД Хасково се обсъжда ново трасе.

По т. 3: При готовност да предоставите и Ваши предложения за изменения и допълнения на Нормативната уредба, касаеща предмета на дейност на Временната парламентарна комисия за установяване на потенциално опасните и конкретните случаи на радиоактивно замърсяване на питейните води на територията на Република България, причините за тяхното възникване и и последиците за здравето на гражданите.

Със Заповед № РД-583/24.08.2017 г. министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на околната среда и водите и № РД-02-147/12.09.2017 г. на министъра на здравеопазването, е сформирана междуетатствена работна група (МРГ) със задача да предложи предприемане на организационни мерки за взаимодействие и обмен на информация между компетентните органи и извърши анализ на законодателството в областта на водите, с цел подобряване на контрола върху качества и предотвратяване на възможен риск за здравето на населението и да обсъди и предложи варианти за трайно решаване на проблема с качеството на питейната вода в област Хасково, с цел недопускане на здравен риск за населението.

На 21.09.2017 г. се проведе първото заседание междуетатствената работна група, на което се взеха решения за удължаване на срока за действие до 30.11 2017 г., осигуряване на администриране на групата от Министерство на регионалното

развитие и благоустройството, включване на експерти от Министерство на земеделието, горите и храните, проучване на възможностите за пречистване на водите от уран, предоставяне от Министерството на околната среда и водите на информация за находищата на уран на територията на Република България и разположените в тези райони водоизточници и анализ на законодателството, свързано с водите. Определена е датата на следващото заседание – 09.10 2017 г.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

МАЛИНА

Тр. протокол № 13

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието и храните

Изх. № 0411-33
..... 2017 г.

ДО
Д-Р ИЛКО СЕМЕРДЖИЕВ
МИНИСТЪР
НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
На Ваш № 33-14-25 от 21.04.2017г.

КОПИЕ:
ПРОФ. Д-Р БОЙКО ЛИКОВ
ДИРЕКТОР
НА ЦЕНТЪРА ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА
ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

КОПИЕ:
Д-Р ДАМЯН ИЛИЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ
ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

УВАЖАЕМИ Д-Р СЕМЕРДЖИЕВ,

По повод постъпило в Министерството на земеделието и храните Ваше писмо с рег. индекс 0411-33 от 21.04.2017г., с което уведомявате МЗХ за възникналия проблем с радиологичните качества на питейната вода в гр. Хасково и по-специално по параметрите „естествен уран“ и „обща алфа активност“ и отправяте искане за изразяване на експертно становище

относно риска за потребителите при консумация на храни произведени на територията на гр. Хасково, Ви информирам за следното:

Една от основните задачи и дейности на Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ) към МЗХ, е извършването на научна оценка на риска чрез независим, прозрачен и безпристрастен анализ на научна информация по проблеми, които пряко или косвено засягат здравето на животните и растенията, растителните продукти и растителния репродуктивен материал, и безопасността на храните и фуражите. ЦОРХВ осъществява дейността си в съответствие с изискванията на Закона за Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЗЦОРХВ).

По смисъла на чл. 6, ал. 5 от ЗЦОРХВ, за да може да бъде направена оценка на риска по възникнал конкретен проблем, е необходимо съответните институции или лица да предоставят на ЦОРХВ цялата налична информация, резултатите от лабораторните изследвания и документите, имащи отношение към оценката, без наличието на които тя не би могла да бъде извършена.

В цитираното по-горе писмо № 33-14-25 от 21.04.2017г. на МЗ се съдържа кратка информация за възникналия проблем с радиологичните качества на питейната вода в гр. Хасково, като по-конкретно се посочва, че са констатирани отклонения по два параметъра - „естествен уран“ и „обща алфа активност“ в някои от водоизточниците (тръбни кладенци), използвани за питейно-битово водоснабдяване. Споменава се също, че при допълнително проведени лабораторни анализи на проби вода при крана на потребителя, отново се установяват отклонения в част от пробите, като единствено за показателя „естествен уран“ се уточнява диапазона на констатираното превишаване на допустимата стойност. В писмото се уточнява също, че „в изследвания от 2014г. на вода от крана при потребителя не са установени отклонения“.

По повод писмото на МЗ, на 25.04.2017г. в ЦОРХВ се проведе работна среща на специалисти от центъра и МЗХ, на която беше обсъдена създадената ситуация вследствие проблемите с качеството на питейната вода в гр. Хасково и използването ѝ в процеса на производство на храни. На срещата беше констатирано, че предоставената към момента информация от МЗ, не дава възможност за изразяване на експертно становище и извършване на оценка на риска за потребителите при консумация на храни, при чието производство е използвана вода с отклонения по радиологични показатели от водопроводната мрежа в гр. Хасково.

Както е известно, съгласно Насоките на Световната здравна организация за качеството на питейната вода - **Guidelines for Drinking-Water Quality** (Fourth Edition, 2011), здравният риск по отношение на урана в питейната вода се разглежда в две насоки – веднъж като риск свързан с токсикологичните характеристики на естествения уран като химичен елемент („тежък метал“) (за което е установена стойността 0,03 mg/l) и втори път – от гледна точка на радиологичното въздействие на естествения уран и по-точно на неговите изотопи (радионуклидите U^{238} и U^{234}), за които има определени препоръчителни нива. За да може обаче цялостно и комплексно да бъде оценен радиологичния риск свързан с водата, е необходимо да бъде определен (изчислен) показателят "индикативна доза" (0,10 mSv), който показва очакваната ефективна доза за една година на поглъщане, получена като резултат от всички радионуклиди, чието наличие е установено в дадена проба вода.

Аналогични на описаните по-горе принципи и изисквания по отношение радиологичните аспекти на питейната вода се съдържат в националното и европейското законодателство – Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и Директива 2013/51/Евратом на Съвета от 22 октомври 2013 година за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.

Следователно, за да може да се направи конкретна оценка на риска за потребителите при консумация на храни, при чието производство е използвана вода с отклонения по радиологични показатели, е необходимо да бъде предоставена информация (оценка) за индикативната доза, и в случай на превишаване на параметричната стойност от 0,10 mSv/year – данните от анализа за установяване на конкретни радионуклиди, съгласно приложение № 26 на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Предвид обстоятелството, че количеството питейна вода, което се използва (влага) като суровина при производството на храни варира в значителна степен в зависимост от вида на храната (напр. при безалкохолните и други напитки, водата представлява основната съставка на продукта), не би било възможно да се направи реална оценка на риска, без наличието на данни по отношение на индикативната доза. Следва да се има предвид също, че в писмото на МЗ се споменава (без да се предоставят по-конкретни данни и стойности) и за констатирани отклонения по

показателя „обща алфа активност“, което е насочващ (макар и косвен индикатор), че е необходимо да бъде определена индикативната доза.

Във връзка с гореизложеното и проведеното обсъждане, за което споменахме по-горе, МЗХ и ЦОРХВ считат, че за да може да се извърши реална и конкретна оценка на риска при използването на вода от водопроводната мрежа в гр. Хасково с отклонения по радиологични показатели, при производството на храни, е необходимо да бъде предоставена следната допълнителна информация:

- Схема на водоснабдителната система на населеното място с обозначаване на пунктовете за вземане на проби (на РЗИ и ВК), с информация дали водата във всички части на мрежата е изцяло смесена от използваните водоизточници или има участъци (зони), които се захранват изцяло, частично или преимуществено само от един или група водоизточници (тръбни кладенци), както и кои са те. Горната информация е необходима с цел идентифициране участъците от водопроводната мрежа, от които се захранват с вода конкретните обекти за производство на храни, в зависимост от тяхното местоположение.
- Информация за качеството на водата в използваните водоизточници (в случай, че продължава експлоатацията на тръбни кладенци с вода, неотговаряща на нормативните изисквания).
- Данни / протоколи от проведени анализи по показателите „естествен уран“, „обща алфа активност“, „обща бета активност“, „индикативна доза“, в случай на приложимост - естествени радионуклиди по приложение № 26 на Наредба № 9, за всеки пункт за пробовземане, за който са извършвани анализи, респ. за „сурова“ вода от водоизточниците.
- Оценки, експертизи, заключения (макар и частични или предварителни) по отношение на индикативната доза и оценка на здравния риск при консумация на питейна вода с констатираните отклонения.
- Информация откога е преустановено ползването на водата от яз. „Тракиец“ за водоснабдяване на гр. Хасково, налични ретроспективни данни (от различни институции) за качеството на водата по показателя „естествен уран“ и други радиологични параметри, както

писмото на МЗ се споменава само, че „в изследвания от 2014г. на вода от крана при потребителя не са установени отклонения“). Информацията е необходима с цел преценка на вероятността и продължителността на евентуалната експозиция на вода с повишено съдържание на естествени радионуклиди.

В заключение, предлагаме в създадената междуведомствена работна група с експерти от МЗ, МРРБ и МОСВ по повод възникналата ситуация с проблемите в качеството на питейната вода по радиологични показатели, да бъде включен представител (представители) на МЗХ, предвид изключително важното значение на качеството на питейната вода, както като основна съставка на редица храни, така и за цялостния производствен процес на храните. В случай, че предложението бъде прието, предлагаме за представител на МЗХ в междуведомствената работна група д-р Димитър Димитров, отдел „Безопасност на храните“, дирекция „Политики по агрохранителната верига“, тел. 02/98511358, ел. поща DPDimitrov@mzh.government.bg.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ХРИСТО БОЗУКОВ
министър на земеделието и храните

